MARFĂ!

Autor : ADRIAN MORARU

Se anunța o zi liniştită. Nu aveam cursuri, era joi şi nici nu aveam chef să ies în oraş. Nu plănuiam decât să mă duc până la magazinul din apropiere să-mi iau pâine, țigări şi suc şi apoi să lenevesc, citind toată ziua. Să citesc ceea ce-mi plăcea mie, nu cursuri sau prostii de genul ăsta. Îmi fumam ultima țigară rămasă din pachetul de aseară şi-mi beam cafeaua la bucătăria apartamentului închiriat în care stăteam singur de două luni când am auzit sunând fixul din sufragerie. Mă gândeam că ar trebui să fie cineva care o caută pe gazda mea plecată în America ,aşa cum se întâmpla de obicei cu majoritatea celor care sunau pe fix, sau Diana de la Cluj vorbind de pe o cartelă Romtelecom. Am ridicat receptorul:

–Alo...

–Frate, eu sunt...

Era prietenul meu cel mai bun, Emil, cu care nu mai vorbisem de câteva zile. Avea o voce gâtuită, alarmată, gâfâia ca şi cum fugise înainte să mă sune.

–Ce-ai pățit?

–Vino acum, imediat la Universitate că sunt într-un căcat mare de tot, nu pot să-ți zic la telefon că nu mai am mult pe cartelă, morții ei. Ne întâlnim pe trepte la Istorie , vino cât de repede poți!

–Bine, stai calm, ajung în maximum 45 de minute, ştii cât fac cu 69 de aici! Ne vedem!

–E groasă rău, am belit-o, vino repede!

Zdrang! A închis telefonul. Mă îmbrac cât pot de repede, arunc la mare repezeală o pereche de blugi şi un pulover pe mine, îmi pun geaca peste, mă încalț încurcând nodurile la şireturi de vreo două ori, în fine reuşesc, îmi iau ghiozdanul pentru orice eventualitate , închid uşa cu cheia şi o pornesc tropăind pe scări. Ce Dumnezeu poate să fie? Farsă aşa cum Emil mai făcuse nu cred că era, pentru că de când se despărțise de Dorina era într-o

stare de doi lei pe care nu reuşeam s-o îndrept deloc. Ajung la stație, îmi iau un pachet de țigări de la ghereta de-acolo, vine ceva, e 368, ce să fac? Dacă-l iau, mă lasă aproape de Magheru, în zona aia, mai am ceva de mers pe jos, lasă, aştept 69. Desfac pachetul şi-mi aprind o țigară să-mi adun gândurile. Mi-e şi frică să mă gândesc despre ce e vorba, dar într-un fel treaba asta îmi face bine... Citeam eu, dar m-aş fi plictisit în apartamentul ăla pustiu până la două-trei... Clar, trebuie să fie ceva legat de căminul ăla nenorocit în care Emil stă, în Progresu'! Ajuns la al patrulea ori al cincilea fum, simt arhicunoscuta senzație de „rosătură de şoarece" în stomac de la fumatul şi băutul de cafea fără să mănânc nimic dimineața. Pizda mă-sii, nu contează, uite că vine şi 69, am noroc, e relativ gol, pot să prind şi loc! Arunc jumate de țigară nefumată, mă urc şi prind loc, luând fața „la fotografie" unui bătrân de vreo 60 de ani la costum, cu fața de-aia dură de fost activist de partid sau securist! Deşi mai sunt vreo patru locuri libere, pare să fi făcut o fixație pe locul meu şi bombăne ceva înainte de a părăsi zona. Mă rog, nu mai am timp şi chef să mă mai enervez. La vreo două rânduri în spatele meu, doi puştani de liceu cu „țepi" în cap voind parcă să concureze cu coafurile harpiilor îşi tot bagă şi scot organele de reproducere din trei în trei cuvinte. „Every generation has its way", vorba lui tataie Joe Cocker, ce să mai zic... Pe la piața Moghioroş urcă vreo doi muncitori de la asfaltare care-şi scot parizerul pe pâine, răspândind un damf de usturoi cu „E"-uri prin sărmanul troleu. Ceva mai încolo, la Răzoare , ca de obicei, multe maşini, troleul încetineşte. Mă tot uit la ceasul rablei mele de mobil, vechi de vreo cinci ani, luat pe la a patra mână, s-au dus 25 de minute. Peste un timp, o voce de domnişoară automată anunță „Stația Profesor Doctor Reiner" lângă Academia Militară în stilul ei mussolinian. O fi evreu sau neamț? Ce chestie şi cu asemănarea asta de nume! Passons...

Casele boiereşti din zona Eroilor, mişto, uite că s-a mai construit ceva şi p-acilea, lângă ele un bar cu un poster în față cu un negru de prin Alabama savurând Always Coca-Cola pe la 1912. Dar chiar, o fi existând licoarea asta pe-atunci? Parcă da, ştiu că a apărut prin Atlanta, pe la 1890 să fi fost, în fine, ei ştiu mai bine. Gata, mergem bine acum , întins spre destinație, mână, birjar! Podul Elefteriei , oare aici l-au „acroşat" ecologiştii ăia mai duri pe Armand Călinescu?Cred că da... A, „Sub Podul Elefteriei curge dragostea mea" zicea Cărtărescu după Apollinaire, parcă, cu „Pont Mirabeau". Sunt băiat cult, încă nu v-ați convins? Uite şi Dreptul, unde am dat examenul de admitere la Facultă, cum zic ardelenii.

Ce-o face Diana la Cluj acum? Învață sau... Fucking shit, hai s-o lăsăm... Ce-mi tremurau chiloții că nu-i pe bune examenul când am văzut de-alde mama snoabă cu Davidoff-ul în bot şi cu toalete expanssive, yes, quite impressive şi de-alde papa snob cu ciololarul la ureche negociind cine ştie ce oferte care nu se pot refuza. Examenul a fost pe bune, dar o diplomă e o marfă ieftină rău şi cu facultatea asta...

La asta e bun Bucureştiul, că-ți distrage atenția. Ce-o avea ăsta? Cişmigiul e plin, e o zi frumuşică de februarie , a cam venit primăvara. Lumea tuşeşte sacadat în troleu, salutând cu un imn urban original reînvierea naturii. Iacătă şi Universitatea se vede în zare, trebuie să cobor. Înainte ca troleul să oprească, îl şi văd pe Emil plimbându-se prin fața Facultății de Istorie cu Viceroy-ul lui lipit superficial de buze şi aproape că deja pot să simt mirosul insuportabil al mărcii de țigări preferate de prietenul meu. Are un fes negru pe cap, blugii lui sunt plini în partea de jos de noroi închegat, dar ,în fine, astea-s străzile din Bucureşti! Cu cojocul lui de iarnă are un aer de valutist aflat în căutarea clientului ideal care să-i asigure pâinea zilnică. Cobor şi mă îndrept spre el, cu pulsul urcând ca al unui atlet spre finalul maratonului deşi am de parcurs câțiva metri. În fine, mă vede şi-mi face un semn timid cu mâna. Nu e ăsta Emil pe care-l ştiu; ce mama dracului se întâmplă?

Îl iau din prima:

–Hai, zi, ce-ai pățit?

–Coaie, sunt prost rău, făcut grămadă!

–Vreau noutăți, sper că nu de-asta m-ai chemat!

–Acum două săptămâni m-am împrumutat la Grasu' de zece milioane că nu mai aveam un chior cu camătă sută la sută! Poimâine trebuie să-i dau banii, trăi-ți-ar, şi n-am un franc! De unde sloboz scot eu douăj' de milioane până poimâine dimineață la zece? Ajută-mă, să moară mama, că mă face piftie ăsta!

Îşi mai aprinde o țigară şi-i tremură mâinile ca la balamuc! Ochii pitiți în spatele lentilelor ochelarilor n-au nici un chef să vadă cerul prin ele ci transmit semnale de „S.O.S" mai ceva ca marinarii de pe „Titanic" şi „Lusitania" la un loc. E prietenul meu cel mai bun, aşa cum e, trebuie să-l ajut, dar treaba e mult mai nasoală decât mi-am imaginat! Sigur, 20 de milioane par un mizilic pentru lower-middle class, dar eu n-am decât două jumate cu totul , mai rămân 18 că nu pot să i-i dau pe toți! Noroc c-am luat rahatul ăsta de bursă

socială că altfel nu-i aveam nici pe-ăştia! Noroc pe dracu! Îmi aprind şi eu o ţigară şi fără voia mea mâinile mele intră în concursul „Tremurici 2004” cu cele ale lui Emil.

–Hai să stăm undeva jos să mă gândesc!îi zic. Hai la fântână!

Pornim amândoi de parc-am fi pe pilot automat, trecem prin Facultatea de Istorie, apoi prin curtea interioară, zburăm pe la Litere , mai facem ceva paşi şi găsim o bancă liberă la fântâna din spatele Universităţii. Alţi studenţi ce par că n-au nici o treabă stau liniştiţi, fumează, râd, se dau la gagici şi aproape că-mi vine să-i bat. Trebuie să-i zic ceva ăstuia că face infarct , deşi nici eu nu-s departe.

–Hai s-o luăm treptat, zic. Eu am două jumate toţi banii, îţi dau două milioane, hai două trei sute. De unde căcat să luăm restul? Ai mei n-au de unde să-mi dea şi ,chiar dacă ar avea ceva-ceva, nu mi-ar da că li s-ar părea suspect , mi-au mai pus luni pe card vreo trei sute plus cheltuielile, au fost alea pe ianuarie,vreo două milioane jumate, asta pică din start. Mă-ta?

–Ete pula! Ştii că m-a ţinut toată facultatea cu 50 000 pe săptămână! La ce bine ne-nţelegem mai ales după ce-am plecat de la coana Lili şi după ce m-am despărţit de Dorina, nici o treabă!

–Deci şi asta iese din calcule! Ai vreun coleg de facultate la care poţi să ceri mai mult, cât de cât?

–Crezi că n-am încercat? Nici unul n-are- nici Gepetto, nici Gibonul, nici Zorro, nici Petrescu! Sau aşa spun ei! Nu te-ajută nici dracu! Şi jegosul ăsta de Broscoiu’ , stau cu el în cameră, ştie toată povestea, n-a vrut să-mi dea un sfanţ, frăţie, mi-a şi zis că aşa-mi trebuie dacă am fost bou şi am luat bani de la Grasu’! La ăia ai tăi de la facultate?

–Mai mult de 500 000 nu pot să scot de la nici unul. Deja mă fac de căcat că le tot cer bani, de-abia mi-am plătit datoriile de până acum. Mai mult de două nu scot în total, şi-aşa mor de jenă, în puii mei!

–Şi atunci ce mama dracu fac? Mă duc să mă înrolez în Legiune fără un leu la mine? Mă întorc acasă, să mă ia mama la pulă, ce fac?!

–Hai s-o luăm încet! Îi sun întâi pe-ăştia să vedem cât pot să scot de la ei şi dup-aia ne gândim, bine? Căcat, şi am 300 de cenţi, ăştia-i aveam pentru Diana! Morţii mă-sii! Trebuie să luăm o cartelă Romtelecom sau... Lasă că mai rămân doar cu o sută până

duminică, nici acasă nu pot să mă duc! Trebuia s-o sun diseară, că n-are credit, înțelegi? Bine, hai că sun dup-al meu!Şi ăştia-s şi pe Connex, băga-mi-aş pula!

Gândesc cu voce tare, înjur ca la uşa unui cămin de nefamilişti, dar asta-mi face bine. Am mai trecut noi prin situații din astea, şi el m-a scos pe mine din căcaturi, dar nu la nivelul ăsta. Îl sun întâi pe Traian, un coleg de-al meu de facultate, bucureştean , mai mare decât noi, cu Sociologia terminată deja, mare chefliu şi generos , dar mai mult când bei cu el decât la împrumuturi. Să-i cer un milion, mai mult nu se poate, cu mai puțin nu ne-ajută cu nimic! Gata, sună!

–Salut, Traiane! Ce faci?

–Salut, frate! La mine jos, la crâşmă la o băută cu ăştia din bloc!

–Bă, hai că n-o mai lungesc, că n-am credit! Poți să-mi dai azi un milion că-s într-un mare rahat şi-am nevoie urgent de banii ăştia...

–Ai datorii, umbli cu cămătarii, ăă?

–Pe-aproape! Te rog eu mult, poți sau nu?

–Bă, chiar îmi pare rău, dar mai mult de trei sute nu pot să-ți dau! Vino aicea la crâşmă , ştii unde, într-o oră, aşa, O.K.?

–Bine, mersi şi pentru ăştia, oricum!

Emil aştepta răspunsul:

–Cât? Zi-i, cât dă sociologu'?

–Un căcat, trei sute. Dar nu poți să zici nimic, nu?

–Asta e!

–Mă duc într-o oră pe Moşilor să-i iau!

Emil era din ce în ce mai agitat:

–Aşa, mai mult pierdem timpul, futu-i para mă-sii! Sună-l şi pe ălălalt!

Emile, frățioare, în ce căcat m-ai băgat! Cu Sorin e puțin mai jenant. Ăsta e un tip foarte de treabă, cu ceva bani, din Ploieşti, genul de „băiat cuminte", mereu la locul lui căruia nu poți să-i reproşezi nimic, omul de la care iau cursurile atunci când nu rareori nu prea trec pe la facultate. Împrumută şi bani, ştie că nu prea am, nici eu nu-s foarte încântat să fac mereu pe „mâna-ntinsă", dar asta e. Marți i-am dat două sute înapoi, să-i cer tot un milion? N-am ce face! Singura lui problemă e că i se face rău când aude de „probleme", cu

cămătari, cu băieți. Mă ştie puțin excentric, dar nu cu conexiuni interlope. Formez, cu penibilul în gât şi cu tahicardia-n piept.

–Alo!

–Salut, Sorin! Ce faci, unde eşti?

–La B.C.U., jos.

–Băi, sunt într-un foarte mare căcat! Ştiu că-s foarte nesimțit...

–Cât vrei?

–Păi... un milion. Zău, e chestie de viață şi moarte! Am nevoie de mult mai mult dar ştiu că nici tu nu te scalzi...

–Uite, îți pot da cinci sute, chiar n-am de unde mai mult. Unde eşti?

–Aproape, la fântână.

–Vino acum, mă găseşti afară la B.C.U., chiar îi am la mine.

–Eşti un domn, ca de obicei! Scuză-mă înc-o dată, dar chiar am probleme mari!

–Te aştept.

Mă uit la credit. Hai 333-ul mă-sii. „Creditul dumneavoastră este de 55 de cenți". Tare! Mă întorc spre Emil:

–Sorin a zis că dă 500. Mă aduc acum să-i iau de la B.C.U. Vin cât de repede pot şi după aia mă duc la ălalalt pe Moşilor.

Pornesc în viteză spre B.C.U. E un loc pe care-l detest în ciuda faptului că-mi place să citesc. În aproape trei ani de facultate am fost doar de două ori acolo. Stăteam nu la patru ace ci la zece ghimpi, văzând atmosfera aia „mondenă" cu țoape venite ca la „party", cu ciunga-n bot , cu rujul în ochi , cu fardu-n creieri şi cu copanele la defilare ca de ziua națională a foanfelor, cu țopi anglo-afoni gelați, duhnind a parfum ca sconcsul a el însuşi. Oricum, cea mai interesantă a fost o scenă care m-a dat pe spate, petrecută jos, când eram la o țigară. Doi tipi de la secția engleză a facultății mele pe care-i ştiam din vedere erau prinşi într-o aprigă discuție privind sistemul politic american. Unul dintre ei vorbea româna cu accent pe care-l considera american şi aici ar fi fost mişto să pot aduce şi o probă audio pentru că în scris e greu de redat dulcele său grai. La un moment dat omul nostru bagă ceva de genul:

–Fhrathe, shtii kesthia ayha cu Clinton, când Pharlhamenthul ha vhrooth să-hl .... băyhi, kum seh dziceh în romăhneşteh la „impeachment"...

–Demitere, mă rog, e ceva apropiat, zice ălalalt.

–Asha , man. Yeah, yeah, that's quite impressive, that's right.

Chestia cu „quite impressive" a devenit celebră în folclorul cercului meu de prieteni după ce le-am povestit faza. Ştiu sigur că tipul era român, probabil „mai român"decât mine, având în vedere că am ceva strămoşi bulgari; îl văzusem odată bătând satisfăcut pe-o foaie de la afişier numele lui, mioritic verde, lângă care trona un 10 şi spunând cât de bun e. N-am inventat nimic, nu ştiu dacă am redat bine forma de manifestare a acestui nou fenomen lingvistic la a cărui naştere am avut privilegiul de a asista. A fost ultima oară când am mai intrat la B.C.U.

Să revenim însă la aventura noastră. Mergeam ca un descreierat pe stradă şi a dat bunul Dumnezeu să mai pot respira, chit că uşor gâfâit, atunci când am ajuns jos la B.C.U şi am văzut căpşorul tuns numărul 2 al lui Sorin pe care se găseau ramele unei perechi de ochelari ceva mai scumpi decât ai lui Emil. Ținea strâns lipită de piept, ca de obicei, o mapă albastră, de parcă cursurile alea ar fi fost cine ştie ce manuscrise găsite la Zaragoza (sau să-i zic Saragossa?). Sorin e, față de mine, cel mai săritor om cu putință, mereu nerefuzându-mi nici un ajutor, dar în acelaşi timp şi cel mai străin. Cu sinceritate, mi-a spus că nu vrea altceva de la viață decât să aibă un loc de muncă bun şi să câştige bani mulți. Restul problemelor care mă pasionau pe mine le asculta cu bunăvoință, dar şi cu dezinteres. În acelaşi timp, această dorință a lui de normalitate era însoțită de o totală lipsă de agresivitate. Mă privea mirat când înjuram în stânga şi-n dreapta, când protestam față de cine ştie ce sau ironizam pe cine ştie cine. Părea că îi înțelegea pe toți, dar în acelaşi timp toți îl lăsau rece. Probabil că dacă ar fi fost amerindian l-ar fi chemat Cel-Care-Stă-Pe-Margine.

După ce m-a văzut, nu m-a întrebat nimic şi m-a lăsat să-mi trag răsuflarea. A scos cinci sute de mii din buzunar şi mi i-a întins. M-am simțit obligat să-i spun că nu ştiu când o să-i pot înapoia, probabil nu mai curând de două săptămâni.

–Lasă, nu e nici o treabă, rezolvă-ți problema. Dar de cât ai nevoie în total?

–Douăj' de milioane până poimâine la ora zece. Acum am vreo trei şi ceva cu ăştia de la tine.

–Nasol. Mi-e şi frică să te întreb în ce-ai intrat. Ceva legat de prietenul ăla al tău, Emil, parcă aşa-l cheamă? Chiar nu pot să-ți dau mai mult.

Voiam să-i îndrug ceva , dar nu ştiam ce. Am simțit că asta era tot pentru el şi că acel „nasol” rezolvase problema din punctul lui de vedere. Oricum, nu-i puteam cere mai mult.

–Salut, mersi încă o dată.

–Salut.

La întoarcerea spre Universitate am încetinit mersul. Încercam să recapitulez situația. Stăteam prost, foarte prost. Aveam doar două milioane opt sute, nici măcar trei, am fi făcut trei o sută cu banii de la Traian. L-am regăsit pe Emil patrulând în cerc în jurul fântânei.

–I-ai luat?

–Da.

–Mă, da’ ce colegi scârțari ai, să-mi bag pula!

–Da’ tu chiar ai tupeu, să ştii! După ce că alerg ca un cretin pentru tine, mai faci şi mofturi!

–Gata, frate, poți să pleci, mă descurc şi singur! Ai dreptate, mi-am făcut-o eu , lucru manual propriu, n-ai nici o treabă, du-te şi-nvață!

–Ia mai du-te-n pizda mă-tii cu demagogia asta lacrimogenă! Am zis c-o facem , o facem , dar nu mă mai fute şi tu suplimentar la creieri! Poți face măcar asta pentru mine?

–Bine, bine. Ce dracu’ facem, zi-i ce facem că cu ăştia n-o scoatem la cap?! Mai ai vreun pulitolog de-ăsta de-al tău cu care te ai mai pă bune aşa şi să aibă şi nițeluş caşcaval?

–Păi mai e Janos ungurul care n-are nici chior, şi ar mai fi Răzvan de la Braşov. Nici ăsta nu prea are şi nici nu i-am cerut vreodată până acum. De la ăsta mai mult de două foi nu scoatem! Alergătură şi penibil pentru mine în plus!

–Bine, du-te la ăsta, la sociolog, dar nu sta mult!

–Stau cât trebuie, ce căcat vrei să fac?

Aşteptând vreun troleu spre Moşilor , începuse deja să mi se ia de toată aventura şi să-l înjur în gând pe Emil. Am înțeles că s-a despărțit de Dorina, că una , că alta, că stă în căminul ăla cu toți lombrozienii , că a trebuit să fac pe bona de atâtea luni de zile, dar asta era prea de tot! A venit şi 66, mi-am găsit un loc, însă se circula bară la bară, eram în centru, e 12 jumate. Mai bine mergeam pe jos, mama mă-sii de viață! Soarele cu dinți sau mai degrabă cu proteză dentară de februarie bătea în geam, făcând mişto sadic de toată

goana mea cretină. Gata, nu mai stau, cobor la Armenească, ajung mai repede aşa. Zece minute până la Armenească e prea mult timp şi, oricum, crâşma asta e chiar la intrarea pe Moşilor , nu e mult de mers.

Ajung foarte rapid. La cârciumă, Traian trona la o masă cu capul dat pe spate şi cu şuvița lui suspendată lângă tâmpla dreaptă alături de doi prieteni mai solizi şi de o sticlă de vin băută pe trei sferturi, împrăştiind fum de țigară în aer şi pe gură şi pe nas. Cum m-a văzut, mi-a făcut semne expansive să vin, ca şi cum ar fi vrut să cuprindă toată cârciuma în brațe.

–Vino, bea şi tu ceva, fac cinste!

–Traiane, ştii că de obicei nu te refuz, dar chiar n-am timp, pe bune! Trebuie să strâng douj' de milioane până poimâine, în pizda mă-sii.

Ca şi la Sorin, mai devreme, apelam la strategii jenante de milog, amintind suma întreagă, poate-poate o mai ieşi ceva în plus. Patetic, ce mai!

Traian, deja într-un stadiu mediu spre avansat de ebrietate, a început să râdă cu poftă:

–Te jupoaie ăia, ăă? Hai, stai şi bea, ce pula mea, hai că-ți mai dau două sute de mii dacă mai stai! Vezi, dau şi şpagă pentru compania ta!

Tovarăşii lui Traian mă îmbiau şi ei să beau , sărind care mai de care cu compătimirea-n față:

–Bea, frăție, lasă , se rezolvă, dă-i în spanac! La cine ai datorie?

–E mai complicat, nu contează.

–Bine, a zis cel mai „făcut”şi puțin chel. Dac-aşa vrei tu, bine, da' să ştii că ți-i spărgeam, să moară mama! Rostea cuvintele stâlcit rău, probabil că erau cam la a patra sticlă de vin.

Traian a mai cerut barmanului o sticlă de vin şi încă un pahar şi mi-a zis:

–Hai, nu fi bulangiu, stai până terminăm sticla asta, îți mai dau două sute şi poți să pleci dup-aia.

Am acceptat, ce era să fac! Erau totuşi cinci sute de mii, nu trei! Traian nu era o companie neplăcută de obicei, nu-mi displăcea să-l ascult, dar acum chiar mă ținea în loc. În sfârşit, bine că mai avem şi ziua de mâine!

După ce mi-a turnat şi mie în pahar, a reluat firul discuției de unde-l întrerupsesem eu când ajunsesem:

–Băi, ştiți, că m-apucasem să vă zic, eram ieri în troleu când mă întorceam din Militari de la Dan şi pe la Universitate se urcă doi țigani pe la vreo 16-17 ani, aşa. Când a oprit troleul la Rosetti era un negru care trecea prin dreptul stației cu o blondă de mână, omul chiar n-avea nici o treabă cu troleul, mergeau aşa, mai departe. Cât timp a stat troleul în stație, unul dintre țigani se duce la o uşă a troleului şi-i strigă negrului: „Băi cioară, băi negru împuțit, ai venit să faci pula mare aici în România, să ne iei femeile?”...

Traian s-a întors apoi spre mine după ce băusem un pahar repede, ca țăranul, fiindcă mă grăbeam:

–Mai bagă un pahar, ce , te grăbeşti să-ți ia frații gâtul? Te-aş ajuta, pe bune, ți-aş da mai mult, dar ştii că chiar n-am de unde , unde căcat mă mai troznesc eu mâine? Înțelegi care-i faza!

–E-n regulă, Traian, stai calm!

Adevărul e că nu te puteai simți prost în compania lui Traian. A tot continuat cu tot felul de poveşti de genul ăsta, însă asta cu negrul e singura pe care mi-o mai amintesc. Până la urmă, avusese dreptate. Era primul moment de respiro pe care-l aveam în ziua aia. M-am hotărât să mă ridic după al treilea pahar şi i-am zis:

–Traiane, chiar trebuie să plec.

–Bă, hai că-ți dau un milion până la urmă, să nu zici că-s eu băiat rău. Canci porția mea de săptămâna asta, mai am patru milioane-n casă până-mi trimit babacii din Italia săptămâna viitoare...

Mi-a întins banii şi mi-a mai zis:

–Vinde ceva, ia de la babă din casă, că zici că nu vine curând din State. Până atunci, ăhăăă....

Am ieşit puțin mai fresh în ciuda sau poate datorită vinului băut. Am hotărât să merg pe jos până la Universitate, să-mi savurez primul succes relativ. Încercam să nu mă mai gândesc la modul în care aveam să facem rost de restul banilor. Aveam trei opt sute, hai patru prin rotunjire. Rămâneau 16. M-am uitat brusc la ceas din mers- stătusem peste o oră cu Traian. Pierdusem ceva timp, dar nu era o catastrofă, era unu şi jumătate. Pe Bulevardul Carol zăpada se topise şi trebuia să merg prin nişte băltoace în care soarele se

reflecta alături de fața mea nerasă şi obosită atunci când mă uitam în jos. Mergând aşa, mai alene, pierdut în ale mele, aud zbârnâitul telefonului. Era Alexandru, celălalt prieten bun al meu. Să „înghețăm” însă filmul. Imaginați-vă un peisaj nemişcat, ca într-un cadru făcut de un paparazzo care aşteaptă ceva „şi-şi face mâna” cu instantanee la întâmplare: eu cu talpa stângă, să zicem, suspendată în aer mergând spre Universitate, cu telefonul meu cărămidă în mână, pregătindu-mă să răspund, înconjurat de câteva florărese țigănci care poartă nişte cutii încărcate cu ghiocei , iar, în dreapta mea, statuia lui C.A. Rosetti cu nişte „epoleți” albicioşi ad-hoc datorați mărinimiei cine ştie căror păsări. Wait for me, please. I’ll be back.

Unii filosofi ca şi prejudecata generală consideră omul o ființă complet egoistă. Multă vreme am fost de acord cu opinia asta, dar în ultimul timp am început să-mi schimb părerea. Dacă analizăm la rece toate acțiunile pe care le facem, vom constata că imensa lor majoritate sunt destinate celorlalți. Suntem mult mai altruişti decât am crede şi nu poate fi altfel din moment ce tot ce facem are la bază un singur scop: să „trecem" evaluarea celorlalți, să fim apreciați de ei, să le arătăm că avem „valoare" pe care, fireşte, tot ei ne-o conferă. Ne îmbogățim şi locuim în spații de treizeci de ori mai mari decât am avea nevoie nu pentru a ne satisface necesitățile care sunt limitate ci pentru a-i impresiona pe ceilalți. Purtăm ceasuri de zece mii de euro care au aceeaşi funcție de bază ca unul de 5 euro pentru a fi „apreciați". Ne îmbrăcăm în haine de zeci de mii de euro pentru a le arăta celorlalți cât „valorăm". Aşa-zisul „lux" este în întregime un produs al altruismului dacă îl privim din această lumină. Cei mai mulți dintre noi citesc o mulțime de cărți numai cu gândul de a arunca un citat pretențios din cine ştie ce filosof sau scriitor la vreo discuție „intelectuală" pentru a le arăta celorlalți cât de multe ştim. Unele femei se înfometează până la moarte pentru a corespunde unor „standarde" pe care tot ceilalți le-au fixat într-un mod arbitrar. Dacă nici ăsta nu e altruism atunci nu mai am ce zice! În Renaştere, aceleaşi femei s-ar fi pus urgent pe mâncat pentru a le face din nou plăcerea celor care le doreau planturoase. În Japonia există adolescenți care se sinucid pentru că au luat o notă cu o zecime mai mică decât cea dorită deoarece părinții le bagă-n cap că sunt o „dezonoare". Da, ştiu, e o altă cultură, nu mă bag, nu mă amestec. Dar, ia spuneți-mi voi , ce se evaluează în general şi ce trebuie „îmbunătățit" progresiv pentru a corespunde unor „standarde"? Marfa, nu-i aşa? Ni se tot repetă de ani buni că totul e o marfă, inclusiv oamenii. E adevărat. Altruismul nostru este consimțământul entuziast pe care-l dăm zi de zi, ceas de ceas şi în proporție de masă, vorba unui alt mare altruist, acestui statut care ne-a fost conferit.

Probabil că dorința noastră cea mai profundă şi cea mai sinceră, altruistă de asemenea pentru că îi pune tot pe ceilalți în postura de judecător, este aceea de a fi acceptați aşa cum ne este cel mai comod să fim. Dacă asta s-ar întâmpla, toate excesele descrise mai sus şi-ar pierde rostul. În momentele cele mai grele, când suntem copleşiți de blamarea celorlalți, când „dăm greş" în toate şi „picăm" la toate evaluările lor, ne refugiem ca o fiară rănită în bârlog, în familie. De fapt, este ultimul loc în care ar trebui să ne ducem pentru că totul a început aici. E ca şi cum am fugi de toți drăcuşorii care ne-au zădărât pe pământ pentru a cere azil metafizic la Diavolul însuşi. Ca şi Dumnezeu, dracul e individual în opinia mea. Nu există evaluator mai sever şi mai lipsit de îndurare decât părinții noştri, oricâte măşti binevoitoare ar adopta pentru a ne face să continuăm. Trebuie să precizez, pentru a nu fi înțeles greşit, că părinții mei au fost mult mai buni decât „media". Spre deosebire de mulți alții, nu mă pot plânge în nici un caz de sentimentul abandonului sau al „părăsirii". Ba dimpotrivă, şi poate tocmai asta e problema. Unde vreau să ajung? Părinții noştri , mai ales cei de genul alor mei, protectori , dar hiperexigenți în acelaşi timp, au trecut prin toate rahaturile statutului de „marfă" în societate, au trebuit să dea constant „examene" fără măcar a se întreba asupra rostului lor. În mod firesc, pe majoritatea le-au „picat" pentru că toți „cumpărătorii" care sunt la rândul lor „marfă" un nivel mai „sus" au interesul să „cumpere" „marfa" la un preț cât mai scăzut şi beteşuguri trebuie doar să cauți atunci când tu stabileşti „standardele". Însă fiecare marfă are dreptul la o ultimă şansă şi asta e Copilul, Marfa Supremă pentru fiecare. E ultimul lor recurs şi acum devin necruțători. Da, copilul este hrănit, îmbrăcat, protejat, uneori răsfățat, dar nu pe gratis, nu pentru că este al tău şi asta îl face în orice condiții bun pentru tine. Nu, el trebuie să fie cumpărat la un preț mai bun, crescându-ți şi ție cota în final. Sursele acelei dezamăgiri teribile ale părinților din toate locurile şi toate timpurile , ale acelui „Piei din ochii mei" cred că aici trebuie căutate.

Să ne întoarcem însă în societate după ce familia, exact ca muma lui Ştefan cel Mare, ne trimite înapoi , dar nu la luptă ci în vitrină. Momentul în care aş putea spune că m-am dumirit cum merg lucrurile sau măcar am crezut asta a venit după ce am văzut un film nu foarte bun, care te punea totuşi cumva pe gânduri. Intriga şi acțiunea n-au nici o importanță în context, era vorba oricum de o scenă în care patru personaje extrem de antipatice , la patru ace stăteau în jurul unei mese într-un bar, „gonflați" de importanța lor

şi mestecând cuvinte ca şi cum ar fi avut chewing-gum în gură. Personajele în sine erau stupide şi mediocre, iar guma de mestecat amintită avea în mod clar mai multă consistență decât cuvintele lor care tratau subiecte gen fontul cărților de vizită sau ultimul model de telefon mobil apărut. Brusc mi-a picat fisa: oamenii ăia se comportau ca şi cum erau perfecți , păreau atât de plini de „perfecțiunea" lor ca şi cum ar fi fost umpluți pe dinăuntru cu paie. Păreau nişte trofee de vânătoare împăiate, nişte rățoi de baltă îmbrăcați în costume Armani expuşi în vitrina zeiței „Perfecțiune". După cum vă dați seama, nu era decât un rol, totul era de ochii celorlalți. Şi aceşti indivizi, care aparent musteau de egoism, nu erau decât nişte exponate amărâte, nu făceau decât să se conformeze principiului sacrosanct al mărfii, fiind la fel de credibili ca reclama aceea cu sprayul care te transformă pe loc din „loser" în Cassanova şi don Juan la un loc. Mi-am dat seama că, probabil fără să vrea, regizorul acelui film „prinsese" în nadă ca un pescar în căutare de roşioară un ditamai somnul. Uluit de greutatea care-i curbase undița, a scăpat-o din mână odată cu prada, dar asta pentru mine nu mai conta. Am înțeles, pornind de aici, că în toate situațiile în care oameni pe care-i vedeam pentru prima oară mă dezgustau profund era implicată aceeaşi imagine a rățoiului împăiat expus în vitrina care-i ținea loc de viață. Da, asta era, toți ne transformăm în mascotele împăiate ale unui magazin de mâna a treia care-i îmbie pe ceilalți să ne cumpere marfa. Şi asta nu se rezumă doar la snobii din filmul meu, nici vorbă. Luați nişte bețivi dintr-o cârciumă de cartier , şi ei nu fac altceva decât să-şi proclame printre înjurături pretinsa perfecțiune. Şi ei se arată în fiecare por al ființei lor atât de mândri de ceea ce sunt căci , nu-i aşa, şi marfa proastă, dacă i se face reclamă cu convingere, se poate vinde foarte bine. Milan Kundera vorbea în „Insuportabila uşurătate a ființei" de kitsch ca fiind „totalul acord cu ființa" şi de evacuarea totală a „căcatului" din universul armonios şi egal cu sine al omului mulțumit de toată alcătuirea sa şi a lumii în care trăieşte. Astăzi cred că am făcut un pas înainte față de viziunea lui Kundera din 1984. Dacă el insista asupra punerii între paranteze a căcatului, astăzi, în aceste vremuri „integratoare", trăim un măreț proces de asumare a căcatului, de exhibare agresivă a acestuia. „Pasiunea egalitară" de care vorbea de Tocqueville prin 1835 a ajuns atât de departe încât astăzi un pictor care pictează trei linii de excrement pe o pânză şi şi-o expune are dreptul la aceeaşi prețuire ca şi „Rondul de noapte", ba mai mult , beneficiază de plusul unei atitudini „progresiste". Se poate contraargumenta, fireşte, cu faptul că lumea noastră „progresistă" acceptă toate

manifestările ființei noastre şi le consideră pe toate demne de prețuire, ceea ce este semnul unei atitudini mature care cuprinde totul într-o sinteză a omului integral. Toate bune şi frumoase, numai că ,oricât l-am accepta noi, căcatul continuă să pută , sfidând cu insolență progresul mentalităților noastre. Oricât ar părea de ciudat, „perfecțiunea" inerentă condiției de marfă este departe de a fi un „bloc" unitar. Ea este o pluralitate de perfecțiuni afişate şi asumate. Există,fireşte, şi o perfecțiune a căcatului care poate fi astăzi la fel de lesne etalată ca şi cea a snobilor din film şi asta pentru că şi pânza aia cu trei linii poate găsi o groază de cumpărători.

Să depăşim însă extremele. Călătorind foarte des cu trenul de la Bucureşti la Cluj, înstrăinarea pe care o simțeam în mod obişnuit față de majoritatea semenilor mei găsea un teren perfect de manifestare în companiile pe care le aveam în cursul diferitelor călătorii. Mi-amintesc mai bine de un drum anume când mă întorceam de la Cluj unde fusesem la Diana şi mă prefăceam că citesc un ziar, fiind de fapt atent la restul compartimentului. Toate celelalte locuri erau ocupate de două cupluri de tineri cam de aceeaşi vârstă ca şi mine şi de trei bătrâni care, ca în atâtea alte discuții de genul ăsta, criticau realitățile României noastre contemporane. Sătul până-n măduvă de astfel de discuții, nu aveam chef să interacționez cu nimeni şi mă refugiam în gândul plăcut că peste câteva ore mă voi afla în compania prietenilor mei. Tinerele cupluri erau concentrate pe sunetele care răzbăteau vag până la mine din căştile pe care le aveau la urechi , întrerupându-se din când în când pentru a se săruta. Deşi nu resimțeam nici un fel de ostilitate față de acele persoane, prezența lor mă incomoda şi nu doar datorită faptului că nu-mi puteam întinde picioarele. Aş fi preferat să merg singur în compartiment şi mă întrebam ce anume mă opreşte să interacționez, să mă deschid în fața semenilor mei aşa cum ar părea firesc. „Semeni" vine de la „ a semăna" şi într-adevăr, exceptând diferențe de nuanțe cum ar fi părul blond sau brunet, ochii verzi sau căprui, liniile feței mai mult sau mai puțin ridate de vârstă, chiar semănam cu vecinii mei de compartiment. Aveam şi eu şi ei două mâini, două picioare, cap, nas, ochi, gură, urechi, sex, hrana înghițită urma acelaşi traseu în intestinele fiecăruia, excreția se desfăşura riguros la fel şi la mine şi la ei , foloseam exact aceleaşi sunete pentru a ne exprima, deci totul ar fi pledat pentru o înțelegere instantanee, perfectă. Şi totuşi nu se întâmpla deloc aşa. Care era factorul care mă făcea să resimt cu o asemenea intensitate disconfortul de a mă afla în preajma semenilor mei, ce îi deosebea totuşi atât de mult pe

aceşti oameni de prietenii mei în fața cărora puteam fi mai mult sau mai puțin aşa cum sunt? Dacă acum chiar nu mă simțeam în stare de a intra în discuție absolut deloc cu tovarăşii mei de călătorie, altădată o făcusem, de mai multe ori ,chiar, deoarece de vreo cinci ani bat destul de des drumul ăsta cu trenul. Trebuie să spun că, pentru comoditate, am obiceiul de a împărți oamenii în două mari categorii din punctul meu de vedere: cei în fața cărora pot fi, în linii mari, eu însumi şi cei în fața cărora trebuie să mă maschez, să fiu reținut, să nu mă exprim decât în limitele acelui blestemat „common sense". În acele discuții „de tren" de care am amintit, efortul de a mă bălăci timp de 6-7 ore în mlaştina platitudinilor de tot soiul, indiferent de nivelul intelectual al interlocutorilor mei, mă obosea cumplit şi-mi dădea la coborâre o senzație de frustrare şi de zădărnicie pe care nu o puteam îneca decât în compania oamenilor care-mi erau apropiați. Sunt, după cum se poate ghici, ceea ce s-ar putea numi un „mizantrop limitat". Prețuiesc oamenii aşa cum o face un degustător încercat de vinuri cu obiectul pasiunii sale: exemplare rare şi vechi, pe care le ştiu de mult, pe care le aştept încet să-şi „lase" gustul şi nu mă bucur de savoarea lor decât foarte lent. Restul oamenilor pe care-i întâlnesc în contexte gen „discuții de tren" sau în orice alt context „social" seamănă cu un vin ieftin şi prost pe care-l dai peste cap cu dezgust şi cât poți de repede într-o cârciumă sordidă de cartier unde te-au purtat contextul nefericit şi poate lipsa banilor.

Acel motiv al deosebirii dintre mine şi companionii de discuții „de tren" putea fi extras din însuşi modul în care aveau loc conversațiile. Cum era firesc, pentru a putea susține un schimb de cuvinte , dacă nu de idei, trebuia să pornim de la un punct comun. Cum de o experiență comună reală, adică personală, nu putea fi vorba , acel punct comun consta în cele mai exterioare şi nereprezentative lucruri, era ca şi cum am gândi nu prin creier ci prin piele. Discutam despre slujbe, muncă, despre politică sau despre „faptul divers" etc. Nu că aş avea ceva împotriva unor astfel de discuții, dar din ele îți poți da seama cât se poate de bine cum funcționează societatea, cum a fost ea construită, chiar. Pe baza asemănării exterioare şi datorită fricii, ne-am adunat unii lângă alții sau, mai bine spus, ne-am băgat unii în alții şi ne-am creat un spațiu intermediar compus din aşa-zisele noastre părți comune, total exterioare, de care am vorbit puțin mai devreme. Spațiul ăsta în care ieşim din noi spre a ne face că ne deschidem spre semenii noştri seamănă cu un soi de Purgatoriu, numai că aici ne curățăm de toate resturile de ființă care sunt doar ale noastre şi

devenim obiectivi, comprehensibili semenilor noştri. Acest ciot jalnic de fiinţă este ceea ce de obicei numim partea noastră socială sau, altfel spus, partea noastră vandabilă. Aşa cum un fotbalist valorează , nu ştiu, 10 milioane de euro strict numai pentru ce poate face cu picioarele mingei şi excludem tot restul ca total irelevant, la un afurisit de interviu trebuie să ne arătăm compulsiv dantura , să nu arătăm, ferit-a Sfântul, nici o îndoială, nici un rest din personalitatea noastră reală căci tot ce ţine de asta în acest univers-potemkiniadă este subversiv şi nu intră în logica rolului de marfă pe care la un interviu ni-l asumăm pe bune, fără nici o metaforă. Toate conflictele de care geme literatura noastră, de care e plină filosofia noastră, toate neînţelegerile care stau la baza tragismelor întregii noastre culturi vin din această decizie iniţială, profund greşită, de a ne băga unii într-alţii ca vitele în staul într-o noapte friguroasă de iarnă şi de a numi asta societate. Nu a mai fost timp pentru a vedea dacă într-adevăr ne potrivim , dacă într-adevăr suntem „semeni" şi la alt nivel decât cel al faptului ştiut dinaintea lecţiei de ştiinţele naturii din clasa a doua, cel cu „cap, trunchi, mâini şi picioare". Oricât ne-ar fi de greu să recunoaştem, nu s-a schimbat nimic esenţial în societatea noastră, indiferent de „orânduire", de la acest act fondator al staulului. Esenţială pentru această înjghebare bazată pe frică este, cum spun capetele seci cu diplomă în economie pe la T.V., „predictibilitatea". Trebuie să ne încadrăm în nişte „parametri", trebuie să fim „cuantificabili", trebuie să nu „sărim din schemă" cu elemente imprevizibile. Trebuie să fim „ştampilaţi", „preluaţi" ca la sosirea mărfii în magazin şi să se pună pe spatele nostru eticheta cu preţul şi codul. Toate „instituţiile" create de societate se aseamănă cu o gigantică preluare a mărfii.

Revin, astfel, la ideea „iluziei perfecţiunii". Mascota perfectă a acestui Purgatoriu pe care îl numim „spaţiu public" rămâne „răţoiul împăiat" expus cu mândrie în vitrină, întruparea principiului mărfii. Perfect pe dinafară, „frumos" la privit în accepţia majorităţii, el este complet gol pe dinăuntru, exceptând paiele care-i susţin noua lui alcătuire care „dă bine". Aceste paie pot fi asimilate ideilor „comunităţii", adică sinteza a ceea ce avem comun, care nu sunt altceva decât o grămadă de prostii, locuri comune sau şiretenie primitivă. Nişte vite perfect aliniate care se închină cu religiozitate idolului lor expus în vitrină, răţoiul împăiat, asta e imaginea care pentru mine reprezintă fidel societatea! Ca bune rumegătoare ce sunt, vitele noastre nu pot să nu fie sensibile la paie, elementele care dau consistenţa răţoiului nostru!

Şi acum să ne întoarcem la povestea acestei prietenii stranii dintre mine şi Emil. Aparent, totul ne desparte. Mie îmi place să citesc literatură, să evadez, fiind obsedat în liceu de ideea de a şi scrie romane, proclamând enervant de des prietenilor mei această intenţie, care până acum atât a şi rămas, doar o intenţie. Al meu amic citeşte doar ce are legătură cu realitatea, istorie , romane gen Sven Hassel şi chestii similare. El e un tip foarte activ şi îndemânatic, eu sunt mai degrabă „contemplativ", cum se zicea odată, şi de o neîndemânare crasă. Eu sunt prudent, el e de o îndrăzneală vecină cu nebunia de cele mai multe ori. El e foarte slobod la gură, vulgar după unii, eu mai degrabă rigid şi, de multe ori, în prezenţa altora, jucăm cu mare plăcere comedia asta. Eu fac pe apărătorul indignat al bunei cuviinţe, dar de fapt îl provoc , iar el face pe grobianul total. Fireşte că, în timp, am preluat destule din vocabularul lui, după cum s-a văzut, dar asta e mai degrabă o chestie de suprafaţă, ca o concesie făcută prieteniei noastre. Aşadar, ce ne-a legat? Răspunsul e ciudat: revolta faţă de părinţii noştri şi faţă de ce pretindeau , ei şi restul lumii, de la noi. Poate e greu de crezut, dar ăsta e liantul unei prietenii de 15-16 ani, cu mici întreruperi. De fapt, ne-am şi cunoscut datorită părinţilor noştri. Mamele noastre, ambele învăţătoare, au fost colege de clasă şi un timp prietene, astfel că noi ne-am cunoscut încă dinainte de a fi la rândul nostru colegi de clasă. În clasa întâi, nişte incidente simptomatice ne-au legat. De câte ori luam note de opt sau nouă, întârziam îndelung pe la Emil la casă pentru a amâna papara care mă aştepta acasă pentru neîndeplinirea ordinelor primite de a lua numai zece pe când el se refugia la mine atunci când era pus să sape în curte sau să care cărbuni de maică-sa. Lucrurile astea necesită nişte explicaţii şi voi încerca să nu le lungesc pentru a nu fi plictisitor. Taică-meu suferă de o boală ceva mai complicată şi rară, fapt care l-a obligat să se pensioneze pe la vreo 35 de ani renunţând la postul de contabil pe care-l avea. Ca atare, eu trebuia să fiu cel care urma să aibă un succes nelimitat şi să „răzbune" eşecurile lui. De înţeles, nu l-am condamnat pentru asta. Maică-mea dorea acelaşi lucru din dorinţa de a se lăuda cu copilul ei în faţa colegelor şi a numeroaselor ei rude. O anumită precocitate limitată pe care o dovedisem învăţând să citesc înainte de a fi dat la şcoală , ajutat, fireşte, de taică-meu , îi făcuse şi pe bunici şi pe rudele mai îndepărtate să parieze pe viitorul meu „strălucit". Ce mai, păream o „marfă" care promitea mult. La Emil, treaba era un pic diferită. Părinţii lui divorţaseră când el avea un an de zile, iar ,până să ajungă la facultate în Bucureşti unde bătrânul se recăsătorise între timp, nu-l văzuse decât de vreo patru ori.

Taică-său era un personaj sociabil, petrecăreț, cu simțul umorului, „uşuratic”, cum s-ar zice, care , întâmplător, era pe vemea aia un soi de securist, iar maică-sa provenea dintr-o familie rigidă, bigotă până la Dumnezeu, de foşti mic-burghezi interbelici provinciali pentru care preocuparea de bază era „ce spune lumea”.Bunica lui Emil juca un rol crucial în evoluția maică-sii, împuindu-i capul cu toate îngustimile băbeşti cu putință, având o contribuție deloc neglijabilă la divorțul părinților lui Emil. Misiunea lui Emil în ochii celor două femei care-l creşteau era una aparent simplă: trebuia să fie tot ceea ce nu era taică-său. Să fie cuminte, „ascultător”, ireproşabil în ochii şi-n gura lumii şi, mai presus de toate, să rămână cumva în oraşul ăla amărât de provincie pentru a duce mai departe făclia şi a o „îngriji” pe maică-sa aşa cum ea o îngrijise pe babornița. Viitoarea „parteneră de viață” a lui Emil trebuia neapărat aleasă de maică-sa şi să fie cu orice chip „femeie de casă”. După cum poate v-ați dat seama, Emil nu prea binevoise să se încadreze în rolul care-i fusese „rânduit”. Cam ăsta era background-ul prieteniei noastre.

Prietenia noastră incipientă din clasele primare a fost curmată temporar de decizia maică-sii de a-l muta la o altă şcoală. În gimnaziu ne îndepărtasem şi relația noastră se rezuma doar la a ne saluta atunci când ne întâlneam pe stradă. Îmi părea un vagabonțel şi, deşi îi mai păstram o vagă simpatie condescendentă ca o datorie față de vechile timpuri, nu credeam că mai avem ceva de împărțit. Odată, deja în liceu, mă întorceam de la Alexandru şi mergeam agale când l-am văzut pe Emil. Imaginați-vă un tip cu ochelari, mic de înălțime dar musculos, cu o claie încâlcită de păr în cap care tânjea mai degrabă după vizita grabnică a unei greble decât a unui piaptăn şi cu un mers şleampăt, legănat, ca şi cum ar fi fost un pasager pe puntea unui vas în toiul ruliului. Pentru ca tabloul sau mai curând schița făcută pe genunchi de un amator la bâlci să fie completă, o țigară i se bălăngănea în colțul gurii gata-gata să ia contact cu pletele care-i cădeau pe obraji iar în mâna stângă ținea o carte jerpelită care părea a fi fost salvată din incendiul Bibliotecii din Alexandria. Asta a atras atenția snobului din mine şi cum doream să ies o clipă din seriozitatea în care mă aduceau discuțiile cu Alexandru am intrat în vorbă cu Emil mai mult decât de obicei:

— Ce faci, omule, te-ai apucat de lectură?

— Nu, frăție, aşa să-mi treacă timpul. De unde vii?

— De la un prieten.

— Te grăbeşti, ai vreun tren de pierdut?

— Nu.

— Păi atunci hai să dăm pă gât vreo bere. Dar plătești tu, că n-am deloc caș la mine, trăiască ție! Hai că mă revanșez data viitoare, să moară calu'!

Savoarea limbajului mă cucerise, iar faptul că-mi ceruse să-i fac cinste a spart complet gheața dintre noi. O zisese atât de natural încât peste zece minute eram amândoi cu două sticle de bere în fața la o masă sordidă de crâșmă de cartier , cu scrumiera plină ochi de țigări și cu fața de masa pătată de bere, scrum și Dumnezeu mai știe ce.

— Fumezi?m-a îmbiat Emil cu un pachet de Viceroy necartonat din care el deja își mai aprinsese o țigară al cărei miros concura cu succes în obturarea căilor mele respiratorii cu cel înțepător al berii îmbibate în fața de masă.

Pe vremea aia nu fumam decât când mă întâlneam cu Irina despre care se va mai vorbi aici ceva mai încolo și în nici un caz ce fuma de curând regăsitul meu prieten. Dar, nu știu de ce, îmi plăcea atmosfera și-mi plăcea și Emil. Deși se exprima la fel ca și „băiețașii" pe care nu-i puteam suferi, felul lui de a fi lejer și șleampăt nu-mi displăcea. Așa că am luat o țigară.

— Hai că se dă intelectualul pe brazdă, să moară mama!

I-am replicat imediat:

— Arată-mi și mie ce carte ai!

Era „Legiunea blestemaților" de Sven Hassel.

— Antrenament, ce pula mea! Gata, m-am hotărât, plec în Legiunea Străină cu prima ocazie, m-am săturat de mizeria asta !

În orice alt context, enormitatea zicerii m-ar fi făcut să-l iau imediat în derâdere pe autorul ei. În locul acela, nu știu de ce, simțul ridicolului, foarte dezvoltat la mine altfel, pălise. Sătul de raționamente alambicate, de realism și de logică eram dispus să cred că omul din fața mea, atât de natural, știa el ce spune.

— Dar de ce tocmai Legiunea Străină?l-am întrebat cât se poate de lipsit de ironie.

— Știu ce o să crezi, mi-a răspuns Emil pe un ton mult mai serios decât la început. Că sunt naiv, că nu prea știu cu ce se mănâncă asta și tot așa. Am auzit și eu toate chestiile despre Legiune, despre cât de nașpa e și să știi că n-am nici gărgăuni în cap cu eroism, spirit de aventură și căcaturi de-astea. Dar vreau să fug , să ies de-aici cumva. Și trebuie să-mi fie cât de greu se poate, s-arăt că nu-s muiere, mai ales că am crescut între ele!

Cu siguranță că-mi scăpa ceva din tot peisajul, dar era suficient ca să-mi trezească o mare curiozitate care mă făcea să-mi supun căile respiratorii tirului constant şi urât mirositor al fumului țigărilor lui Emil. Eram hotărât să-i vorbesc şi lui Alexandru despre el şi cu prima ocazie să ne întâlnim în trei, lucru pe care Emil l-a acceptat destul de încântat, mi s-a părut.

Orice prietenie reuşită, dacă există aşa ceva, are un „act fondator” care nu trebuie să fie ceva foarte pretenţios. Există replici, există gesturi care sparg ca o piatră aruncată de un golănaş din stradă geamul mat al complezenţei şi al rânjetului „cumsecade” şi care ne arată ce ne leagă de omul acela. Asta se întâmplă foarte rar , iar la mulţi nu se întâmplă niciodată. Eram colegi de clasă în liceu şi ,cândva pe la începutul clasei a zecea, s-a întâmplat să mergem odată împreună spre casă. Tot ce ştiam despre Alexandru era pasiunea lui ciudată pentru economie, chit că atunci şi probabil şi acum chestia asta se studia printr-a XI-a. Discutam ceva cu totul lipsit de importanţă , trecând prin „centrul” oraşului nostru şi voiam să traversăm strada când ne-am izbit de o grotescă procesiune funerară, cum sunt cele din zona noastră. O „muzică” cu „acorduri” care semănau mai degrabă cu flatulaţii ale unui convoi drăcesc la defilarea pe sub un „Arc de Triumf” din Infern, oameni cu figuri placide, plictisite aşa cum îmi povesteau ai mei că era de obicei lumea la manifestaţiile organizate de Partid înainte de 1989, gândindu-se probabil cu cine joacă azi Rapidul sau dacă s-o mai găsi vodcă la crâşma din colţ şi câte o bocitoare profesionistă care-şi urla monoton „durerea”, dorind parcă să confirme teoriile care afirmă superficialitatea urbanizării româneşti. Mortul însuşi zăcea pe un catafalc improvizat pe remorca unui I.M.S. de prin anii 1960 vegheat de o fotografie înrămată care-l reprezenta în tinereţe. Alexandru se uita cu atenţie la toate astea, dar mai ales la mort şi la fotografia aceea. Apoi s-a întors spre mine şi mi-a spus:

― Te-ai gândit vreodată cât de neeconomică e economia ?

Am rămas mască:

― Scuză-mă, Alexandru, dar chiar nu înţeleg ce vrei să zici.

― E simplu. Ce ni se tot bagă pe gât? Una dintre legile fundamentale ale economiei e să nu risipeşti resurse într-o investiţie falimentară. Or, toată economia e o risipă pentru că irosim resurse pentru un corp care o să putrezească, pentru un cadavru! Aşa cum mormolocul e „programat” să devină broască aşa şi corpul nostru e o tranziţie spre cadavru! Şi toată economia , toată viaţa noastră e de fapt hrănirea unui cadavru! Omul nu e doar o investiţie falimentară, e chiar falimentul ! Şi atunci cum mama dracului tot vorbim despre eficienţă, pragmatism şi economie?!

Avea dreptate! Logica era impecabilă! Nu mai auzisem pe nimeni dintre cei de vârsta mea vorbind aşa, iar Alexandru era ultimul la care m-aş fi aşteptat. Băiatul ăsta tăcea mai tot timpul, nu vorbea nici la ore decât dacă era întrebat şi atunci extrem de laconic, spre deosebire de mine care turuiam vrute şi nevrute mai ales la ora de română unde aveam o profesoară foarte bună care încuraja exprimarea liberă. La Alexandru era ca şi cum ar fi vrut cu tot dinadinsul să treacă total neobservat în tot ce făcea. Stătea în ultima bancă din rândul de la perete şi uneori aveam impresia că se confunda cu banca , ca şi cum ar fi fost absorbit în ea precum acele şopârle care se scufundă în dunele de nisip ca să nu fie observate. Pentru ceilalți, un timp chiar şi pentru mine, era ca şi cum n-ar fi existat. Asta pentru că nu aveai cu ce să-l asociezi. Era un corp care ocupa un spațiu şi atât. Cei care cad victime batjocurii la şcoală au de obicei ceva care sare în ochi, o pereche de ochelari caraghioşi, un anumit tic, folosesc anumite expresii care stârnesc râsul, au vreo ciudățenie fizică etc Alexandru nu avea nimic din toate astea. Era brunet, înalt şi slab, cu o față puțin măslinie , iar ochii lui negri păreau de obicei absenți . În afară de tăcerea lui, nu se remarca prin absolut nimic. Mergea firesc, avea gesturi obişnuite, nu avea nici un fel de ciudățenie , nici fizică, nici de comportament şi de aceea era lăsat în pace. Pentru majoritatea oamenilor, o astfel de persoană nu există, devine cu timpul o parte din mobilier, era ca şi cum scaunul lui ar fi avut o prelungire ciudată care semăna cu un trup omenesc şi atât. Pe mine mă intriga totuşi cumva tăcerea lui, dar eram convins în acelaşi timp , cu aroganța prostească specifică vârstei, că mu prea era nimic de capul lui. Şi acum asta! Apropo de ticuri verbale, un coleg cu care mă înțelegeam bine prin clasa a opta repeta mereu „Aparențele înşeală!". Auzise, probabil, expresia pe undeva şi voia să pară interesant şi o tot repeta. Pentru prima oară îi dădeam dreptate! Această surpriză mi-a apărut ca o mană cerească. Aveam nevoie în mediul de acolo ca de aer de cineva de genul ăsta. Eram prins între două „sisteme" diferite aparent , dar care îmi provocau aceeaşi repulsie. Dacă o bucată de carne prinsă între două bucăți de pâine mucegăită ar avea sentimente şi ar putea să le şi comunice, ar vorbi precum o fac eu aici. Primul „sistem" era reprezentat de autoritatea profesorală. Cu două excepții remarcabile, profesorii excelau în dictatul lecțiilor pe un ton de o monotonie care cu siguranță că l-ar fi adormit până şi pe insomniacul Cioran din perioada în care a scris „Pe culmile disperării" şi aveau o expresie atât de chinuită şi de plictisită pe fețe încât uneori îmi evocau imaginea unui Prometeu înlănțuit pe Elbrusul

catedrei, nu o dată fiindu-mi sincer teamă că vrăbiile care dădeau târcoale ferestrelor să nu preia în stil postmodern rolul vulturului din mit şi să le ciugulească ficatul. Celălalt „sistem” care se voia o contrapondere a primului poate fi sintetizat ca un „conformism al vulgarității”. Nu vreau să fiu ipocrit şi să spun că nu înjur , dar țin să precizez că am început să înjur foarte mult mai târziu şi totalmente sincer, când am început cătinel-cătinel să iau contact direct cu realitățile scumpei noastre patrii . Numai că atunci majoritatea colegilor mei înjurau ‚ca să zic aşa , „de amorul artei”. Ca să intri în cercul lor trebuia să trăieşti o experiență similară celei a lui Ali-Baba din fața peşterii, numai că în loc de „Sesame, deschide-te!” trebuia să spui scurt „ Băga-mi-aş pula!”. Nu trebuie să rămânem însă cu impresia cât se poate de greşită că nu era loc de mister în cadrul acestei confrerii. Căci şi fetele rosteau riguros aceeaşi parolă magică, fapt care mă făcea să mă întreb dacă zicerea era semnul unei transsexualități neasumate sau arăta mai degrabă dorința fierbinte de a fi inițiate cât mai curând în gravele taine ale amorului fizic.

Cum de mic eram refractar la orice formă de integrare de acest gen, făceam alături de câțiva colegi de care cu timpul m-am apropiat figură de curiozitate anacronică cu care nu merită să-ți bați prea mult capul. Ce mă frapa cel mai mult la aceste procesiuni la care Eliade ar fi văzut , poate, fidel teoriei sale despre „camuflarea sacrului în profan”, o formă verbalizată a vechiului cult indian al „lingam-ului”, era expresia de înfoiere, de satisfacție copleşitoare pe care rostirea „mantrelor” de cartier le-o dădea.

După acea zi, am devenit nedespărțiți. Discutam despre multe, despre cărți , despre oameni. O notă importantă era dată de ironia pe care amândoi, dar mai ales el, o revărsam asupra a tot ce ne înconjura. Alexandru era imbatabil în a detecta umbra din orice lumină. În orice gagicuță mişto care-şi fâlfâia formele prin fața noastră vedea fără greş țața de peste ani, batoza care stă pe scara blocului cu mâinile-n şolduri, scuipând întruna bârfe şi coji de semințe , de bostan sau de floare, după pofta inimii şi , uitându-mă cu atenție, îi dădeam dreptate. În orice „băiețaş” care îşi băga şi-şi scotea tot ce avea el mai de preț vedea onanistul asudat de fiecare noapte care era în pragul sinuciderii atunci când canalul cu filme porno avea vreo defecțiune temporară. Dar ce ura cel mai mult şi ceea ce-l făcea să-şi piardă seninătatea ironiei era oraşul în care eram siliți să ne mai târâim adolescența încă vreo doi ani şi ceva. Îmi spunea:

— Ştii, ce mă scoate din sărite e că în căcatul ăsta de oraş prostia e la fel de concentrată şi de puternică ca o cafea turcească. Într-un oraş mare, e mai risipită, mai împrăştiată, mai slabă, cum am auzit că e cafeaua americanilor. Mai ai unde să fugi de ea, aici n-ai cum! De-aia prefer să şi tac ,în general.

Nu-mi vorbea niciodată de părinții lui, de familia lui. Părinții lui erau dintr-un sat din apropierea oraşului, dar ştiam că Alexandru făcuse şcoala aici încă din clasa întâi şi stătea singur într-o garsonieră din oraş pe care o tot vizitam în ultimul timp. Acolo ambianța alterna, după stările lui Alexandru. De altfel, când treceam pe la el, asta era pentru mine un adevărat barometru al stării lui. Dacă patul trona nefăcut şi tot felul de haine acopereau aproape în întregime preşul de pe jos, iar farfurii cu urme de mâncare zăceau nespălate pe masa din cămăruța care ținea loc de bucătărie, ştiam că era într-o stare proastă, că n-are chef de vorbă şi că n-avea rost să stau prea mult. Dacă, în schimb, totul era aranjat impecabil, mult mai bine decât ar fi fost la mine vreodată camera , ştiam că era în toane bune. De obicei, atunci, îl găseam citind câte ceva. El , fiind de la început mai retras, descoperise cititul de unul singur, spre desebire de mine care avusesem parte şi de îndrumarea lui taică-meu.

Cineva al cărui nume nu mi-l amintesc acum spunea că, în cazul unei relații apropiate între doi oameni, între ei se creează un spațiu specific, numai al lor, în care până şi limbajul obişnuit se schimbă, apare, cu alte cuvinte, o nouă lume. Ne plăcea să ne imaginăm această lume ca pe o insulă a lui Robinson pe care o purtam cu noi în rucsac oriunde ne duceam şi pe care o desfăceam când făceam popas ca pe o față de masă pe care ne puneam hrana .Diferența față de o insulă reală era că îi puteam modifica fizionomia după pofta inimii întocmai după cum făcea duhul lămpii cu palatul lui Aladin. Noi, cei doi Robinsoni, îl primeam pe insula noastră pe un Vineri care , la început, părea că are uimitor de multe dintre trăsăturile canibalilor de care ne feream. Atunci când spun Vineri mă refer exclusiv la o relație de alteritate şi nicidecum la una de subordonare a lui Emil față de noi; l-am primit ca pe un egal şi nu ca pe un servitor. Alexandru nu l-a „examinat" în nici un fel , l-a acceptat pe Emil pur şi simplu ca pe ceva care venea din partea mea. Totuşi, de atunci, ceva s-a schimbat între noi. Încetul cu încetul, începusem să-i tăinuiesc lui Alexandru multe din lucrurile pe care i le mărturiseam lui Emil şi deja în anii de facultate, deşi încă

prieteni, simțeam că între mine şi el se interpusese ceva, o prezență ca un fel de sită ciudată care nu lăsa să treacă de la unul la altul decât lucruri lipsite de importanță.

Răspund la telefon. Îl aud pe Alexandru:

–Ce faci, pe unde eşti?

–Pe la Rosetti, am avut ceva treabă spre Moşilor. Alexandru, frate, avem probleme mari!

–Tu cu cine? Cu Emil?

–Mda. Da' tu unde eşti?

–În Arhitectură, la cârciumă. Tu eşti cu Emil?

–Nu, m-aşteaptă la fântână. Hai că venim la tine în zece minute.

–Bine, hai că v-aştept.

Traversez aproape în fugă pasajul de la Universitate, izbindu-mă de tot felul de gagii care-mi cer zece mii pentru o cartelă de metrou. Nu râd de ei, s-ar putea ca diseară sau mâine seară să fiu şi eu cu Emil într-o asemenea postură. Slavă lui Ceauşilă pentru ctitorirea metroului! Am timp să imortalizez cu pelicula Coadă-de-Drac a memoriei mele un instantaneu-beton, azbest, oţel Krupp şi cum mai vreţi voi: un boschetar rebegit de frig cu toate că azi e o zi nu prea friguroasă postat lângă o vitrină cu o hârtiuţă ceva mai măricică şi lucioasă deasupra capului său care face reclamă la o cafea. La câţiva centimetri deasupra fesului jegos al bietului „bushman" scrie cu litere mari: „Te-a alintat cineva astăzi?". Cer de pe acum iertare respectabilei firme cu care n-am nici o treabă, cafeaua aia e chiar bunicică, dar faza era mult prea tare pentru a nu fi redată. Îmi aprind o ţigară când ies din pasaj şi mă distrez puţin, văzându-l pe Emil de la distanţă plimbându-se pe lângă bancă la fel de nervos ca atunci când plecasem, ca un titirez, cum se zice, deşi eu n-am avut niciodată cinstea să văd cum arată unul. Se repede la mine imediat cum mă vede:

–Da' ce-ai făcut , frăţie, acolo, te-a pus să-i faci menajul pentru trei sute?

Fără să-i răspund, îi flutur milionul prin faţă ca un manelist la un botez. Se înseninează un pic:

–L-ai prins beat mort şi i-ai furat banii sau ce s-a întâmplat?

–Pe-aproape. Hai în Arhitectură că e Alexandru acolo. Ne mai liniştim şi noi un pic, că de altceva nici vorbă, ştii că n-are de unde.

–Hai mai sacrifică şi tu o sută pentru bere, că nu cred că are Calu' de-o cinste. Ţi-or mai da rudele alea scârţare ale tale vreo două foi după ce se termină bâlciul ăsta!

–Bine, bine, hai.

Barul era plin şi arăta ca în primele ore ale instaurării unui regim anarhist, scuzaţi contradicţia în termeni. Tipi fumând cu rotocoale şi împingându-şi buzele în faţă de parcă

ar fi avut haşiş în Pall-Mall-uri, fetiţe cu părul vopsit în verde, roz sau „curcubeu”, scaune luate de la mese şi puse de-a lungul culoarului prin care trebuia să te strecori spre tejghea, voci, zgomote, râsete, înjurături, invitaţii la felaţii între ocupanţii aceleiaşi mese şi mai ales fum , mult fum ca într-o hală industrială din Manchesterul secolului XIX vizitată de Engels. Am avut brusc un sentiment similar unei transe profetice a lui Nostradamus, acum, fără cvasi-epilepsii, nu vă speriaţi, şi în toţi anarhiştii ăia de acolo am văzut viitorul. În gagicuţele mişto vopsite am văzut femeia de afaceri severă, la costum impecabil , cu ochelari care să-i dea un aer intelectual şi cu privirea care face un constipat sever de-o săptămână să aibă diaree pe loc, iar în fumătorii de pseudo-haşiş am văzut omul rupt între două vârste ca Ioan-Vodă cel Cumplit între cămilele turcilor, cu chelie ,ceva burtică, costum pătat la subsuori de ceva transpiraţie după o inspecţie inopinată prin birourile companiei und so weiter. M-am scuturat din acest coşmar de veghe şi am văzut că Alexandru ne oprise două scaune şi fuma liniştit înconjurat de vreo cinci sticle de bere goale care n-aveau cum să-i fi aparţinut căci părea „sober”. Nu prea „impressive” într-un asemenea context, nu? L-am pus rapid la curent cu tot ce se întâmplase. A început să râdă:

–Eu chiar n-am de unde să vă dau. Mai am trei sute toţi banii şi mâine oricum plec acasă cu personalul de 5 seara. Vă pot da idei, în schimb. Andrei, ştii cu cine m-am întâlnit la B.C.U. săptămâna trecută?

–Habar n-am.

–Irina, prietena ta de acum nu ştiu câţi ani. Chiar m-a întrebat ce mai faci... Şi mai e un element interesant: e plină de bani.

–De unde? Că parcă era de aceeaşi vârstă cu noi.

–Nu, stă cu un francez cu bani. Mi-a dat şi numărul de telefon...

Emil s-a şi repezit spre mine:

–Du-te, cere-i bani!!

M-am enervat:

–Pentru că tu faci tâmpenii, trebuie să mă bagi pe mine în toate porcăriile posibile? N-am mai văzut-o pe gagică de vreo trei ani, ştii toată faza aia de atunci, crezi că o să dea cu banii-n mine? Şi, chiar dacă o să dea ceva bani, oricum nu cât ar ajunge, cine ştie ce-o să vrea...

–Unde n-aş vrea eu să dau o bucă şi să fiu şi plătit pentru asta, a sărit Emil. Şi oricum, tipa e mişto, nu-nțeleg de ce te panichezi, că Diana n-are cum să afle. Gogule, e o ocazie, altă şansă de a pune mâna pe caşcaval mai serios n-avem!

–Da' tu de ce nu-l suni pe tac'tu, băi căcănarule?

–Eu-l sun, dar mai mult de câteva sute bag mâna-n foc că nu iau. Hai, nu fi jegos, gagica sigur o să-ți dea bani! Ia zi, Cale, a zis şi unde stă?

–Nu, asta nu, a zis Alexandru, dar puteți s-o sunați să aflați.

–De pe telefonul tău, am zis eu, că deja mi-am mâncat tot amărâtul de credit cu javra asta încercând să-i fac rost de bani! Dar întâi să-l sune pe tac'su! Tot după-al tău , normal!

–Bine, am ceva credit. Măcar cu asta pot să vă ajut!

–Emil, du-te şi ia două beri, i-am zis, că eu mă duc s-o sun pe-asta! Mă hotărâsem să fac pasul , ştiind că omul avea totuşi dreptate în cazul cu taică-său.

–Aaaa, ți-e ruşine s-o suni de față cu noi?

–Te bag în pizda mă-tii , n-o mai sun deloc, îți convine? Nu mai comenta, ia banii şi marş la tejghea!

Am format numărul, plin de un sentiment al penibilului mult mai acut decât atunci când îi sunasem pe colegii mei de facultate. Nu mai vorbisem deloc de vreo trei ani şi ceva cu fata asta şi din motive destul de întemeiate. Sună! Ce mi-aş dori să nu răspundă! Aud o voce în receptor:

–Alo!

–Alo, Irina, bună, sunt Andrei.

–Cine?! Care Andrei?

–Vecinul tău de-acasă.

–Ce mai faci, omule?

–Nu foarte bine. Auzi, ne putem întâlni?

–Sigur, sigur. Ce surpriză! Ți-a spus ceva Alexandru?

–Da, dar te sun din alte motive, nu prea pot să intru în detalii, vorbesc chiar de pe telefonul lui!

–Bine, uite, eu stau în Grozăveşti... şi mi-a zis în ce cămin şi numărul camerei. Vino când îți convine, azi n-am nimic de făcut în mod deosebit.

–Trec peste două ore. E bine?

–E perfect, te aştept. Pa!

–Pa!

După telefonul lui Emil, bănuiam că ziua de azi numai una obişnuită n-o să fie, dar la una ca asta nu m-aş fi aşteptat în nici un caz! Am revenit la masă unde Emil tocmai adusese berile, mi-am aprins o nouă țigară şi m-am uitat plin de ură la el. Omul s-a eschivat la mişto, făcând lungi popasuri vizuale în sticla de bere şi-n scrumieră. Alexandru m-a întrebat:

–Ce ți-a spus?

–Că m-aşteaptă peste două ore în Grozăveşti. Interesant, e împreună cu franțuzul, dar stă-n cămin!

–Să ştii că tipa nu-i deloc cu nasul pe sus, chiar dacă e cu ăla! E îmbrăcată normal, n-are fițe pe ea, totul e O.K. la prima vedere, mi-a explicat Alexandru.

–Gogule, a zis Emil, eu înțeleg că nu vrei să ai probleme cu Diana , dar uite, merg şi eu cu tine, na , ca să nu zici că se-ntâmplă nu ştiu ce!

–Nu e vorba de asta, dar la ce mama dracului era nevoie să mai răscolim chestii de acum o sută de ani pentru datoria ta nenorocită! Apropo de asta, că alerg ca un copoi să-ți fac rost de bani, dar cum se face că nu mi-ai zis nimic de banii ăştia şi nici pe ce s-au dus?

–De ruşine, mânca-ți-aş. Am fost cu Broscoiu' şi cu Gepetto la strip-tease şi am băut ca porcii. În două seri am ras toți banii, am băut „Jack Daniels”, „Finlandia”, frate, tot tacâmul. Şi cu o parte din bani am adus o bagaboantă de la anunțurile astea din ziar în Progresu', ce circ a fost, pe bune!

–Adică pentru cretinismul tău trebuie să intru eu acum în toate porcăriile astea? Şi pe mine de ce nu m-ai anunțat, să-mi faci cinste măcar cu o bere, că am obosit ca de fiecare dată când primesc nişte bani să-i împart cu tine?!

–Păi erai la Cluj, ştii, acu' două săptămâni... Frăție, uite care e treaba. Cu tine pot să şi vorbesc, pot să şi beau, cu ăştia nu pot decât să beau. Aşa că, dacă tot a trebuit să stau cu ei, măcar să beau ceva de calitate, să compensez... Chestia cu futaiul bagaboantei a venit de la sine după aia, ce vrei?

–Bravo, cred că la unul ca tine s-a gândit Max Weber când i-a venit ideea cu etica protestantă!

–Acum nu mă lua şi tu aşa, ştii toată povestea!

–Şi de ce morții mă-tii nu mi-ai spus mai devreme, poate puteam să strâng mai mulți bani, nu ştiu! Ai crezut că ți se şterge datoria dacă o ignori?

–Nu ştiam cum să-ți zic! Ştii cum amân eu lucrurile!

–Bine, bine, oricum nu mai are nici un rost!

Alexandru privea un pic amuzat toată „reglarea noastră de conturi". Până la urmă a intervenit:

–Din momentul în care l-ai tot vizitat în Progresu' după ce-ai văzut ce e acolo,l-ai încurajat prin asta să rămână, aşa că degeaba te plângi.

–Dacă nu mă duceam eu pe-acolo, am replicat, se simțea părăsit, se asocia complet cu băieții şi-acum îi duceam la pachețel la Colibaşi trei chiftele, un Viceroy necartonat şi poate vreun lubrifiant! Cineva trebuia s-o facă şi pe-asta!

Emil a sărit ca ars:

–Ce tot vorbiți voi despre mine, băi bulangiilor, ca şi cum n-aş fi aici? Gata, hai, ce-a fost a fost, vreau să ies din căcatul ăsta şi vă promit că mă car urgent din Progresu' da' acuma , gata, lăsați-mă! Parc-ați fi mama, ce pula mea!

–Hai, sună-l odată şi tu pe tac'tu, orice ban contează, nu-i aşa? Nu-mi spune că ți-e jenă! Mie nu mi-e jenă să mă duc acum la Irina?!

–Bine, gata, hai că-l sun! Dă , mă, telefonul ăla încoa'!

Acum, în ciuda ironiilor de mai devreme la adresa mea, Emil se ridică de la masă şi se îndepărtează cu telefonul la ureche spre ieşirea din bar. Stă un timp, nu foarte mult, nu pot auzi nimic din ce vorbeşte şi, în mai puțin de un minut, se întoarce la masă cu o figură schimbată. Îmi dau seama cam despre ce ar fi vorba şi nu-l mai întreb inutil. Până la urmă, ca şi cum ar răspunde la o întrebare penibilă, îmi dă nişte explicații pe un ton foarte încurcat:

–A zis că azi n-are timp , iese cu nevastă-sa la cumpărături, nu poate să vină decât mâine la Universitate pe la 2 cu trei sute.

Mă înfurii totuşi puțin:

–Bine, măi omule, dar tu i-ai zis în ce căcat ai intrat? Are idee ce poți să pățeşti dacă nu dai banii ăştia?

–Nu i-am zis chiar câți îmi trebuie că oricum nu mi-ar fi dat.

–Păi din moment ce iese cu hârca la cumpărături azi înseamnă că nu e chiar în curul gol, are ceva strâns, nu?

–Bă bivolule, eu nu am zis că nu are, am zis că nu-mi dă, ce e aşa greu de înțeles?

–Nu ştiu, trebuia să-l strângi cu uşa, să-i zici ceva, nu se poate să-l laşi chiar aşa!

–Hai să ne gândim la ceva mai realist, vrei tu? Cale, cât e ceasul?

–Trei şi un sfert.

–Hai pe jos până-n Grozăveşti că nu mai am chef de stat aici, a zis Emil, ridicându-se deja de la masă. Cale,te-am pupat, te-am salutat, mersi pentru pont şi sper să mă vezi fără ajustări de la Grasu'!

M-am ridicat şi eu de la masă , întrebându-l pe Emil dacă a plătit.

–Da, am plătit berile când le-am luat.

Emil nu prea mai avea deloc chef de vorbă. L-am lăsat în ale lui şi am pornit amândoi în tăcere pe Elisabeta. Oameni grăbiți lăsând fiecare stropi în urma lor din băltoacele rezultate din topirea zăpezii, mai bine, mai prost îmbrăcați, care mai tineri, care mai bătrâni, şmecheraşi la costum cărându-şi diplomatul după ei precum odinioară muzicanții îşi cărau viorile , studenți deocamdată nepăsători, puştani şi puştoaice de liceu, gospodine cărând plase grele , arătând ca nişte Sisife, ofițeri în uniformă cu figuri obosite care n-au nimic din aerul impozant al ofițerilor interbelici pe care-i vedeam în copilărie în pozele bunicului meu... Toți oamenii ăştia atât de diferiți au în comun graba, viteza cu care merg, ca şi cum Speedy Gonzales i-ar fi momit pe toți că le va da vreo recompensă pecuniară dacă-i vor sluji ca sparring-partneri la goană. Parcurgem şi noi în tăcere, la fel de repede ca şi ceilalți drumul, trecând pe lângă Cişmigiu, prin Piața Kogălniceanu , pe la Drept fără să vedem nimic, le marcăm doar ca jaloane ale drumului ca nişte schiori orbiți de zăpadă. Iată-ne ajunşi deja lângă Podul Cotroceni, mai avem foarte puțin şi mă opresc să-mi aprind o țigară. Îi ofer şi lui Emil una căci Viceroy-ul se terminase şi încerc să rup tăcerea:

–Tu cât crezi că o să pot obține de la asta? Cât să-i cer?

–Cât de mult poți. Eu nu înțeleg de ce ți-e aşa târşă s-o vezi pe gagică, ce-a fost a fost acum trei ani sau când a fost, i-ai dat o bucă sau nu i-ai dat, asta a trecut! Crezi că se mai gândeşte fetița şi-acu' la faza aia ? Nu vezi ce rapid s-a orientat? Tu eşti cu treaba ta, acum discutați doar despre bani!

–Tot penibil e!

–Bine, cum zici tu! Acum cere-i şi tu 5 şi ne mai gândim noi ce facem pentru restul! Poate mai ginim vreun pont, ceva!

–5? Tu eşti nebun?

–Hai , mă, las-o-n pula mea de treabă! Francezul Silvianei i-a luat un apartament de două camere în Titan şi ţie ţi-e ruşine să-i ceri la păsărica asta 5 milioane amărâte!

Pe măsură ce ne apropiam de căminele din Grozăveşti eram cuprins de nişte emoţii mari ca înainte de un examen la care nu ştii nimic. Când am ajuns în faţa căminului cu pricina, m-am aşezat pe una din băncile de acolo şi mi-am aprins o ţigară. Ca de obicei în astfel de situaţii, trăgeam de timp. Emil mă tot presa să urc odată. După ce mi-am terminat ţigara, Emil s-a aşezat pe banca de unde tocmai mă ridicasem. L-am privit mirat:

–Păi ce faci, nu vii?

–Mă crezi cretin? Dacă mă vede păpuşa crezi că mai avem vreo şansă să ne dea banii? Eu am venit până aici ca să te încurajez, dar nu urc.

–Dar te cunoaşte, i-am replicat eu exasperat, şi te simpatiza.

–Poate, da’ faza e că dacă vorbeşti doar tu avem mai multe şanse . Ştii că spun tâmpenii în momente d-astea.

–Pizda mă-tii de bestie, o să-mi plăteşti toate chestiile astea!am urlat spre el şi am intrat plin de furie înăuntru. Mi-am predat buletinul la intrare şi am urcat spre etajul doi. Furia pe care mi-o produsese Emil m-a făcut să pun emoţiile pe planul doi. Am tot urcat pe scări strângând balustrada cu furie-n pumn şi am ajuns la etajul doi. Ca de obicei în astfel de momente, furia a lăsat din nou loc fricii şi am simţit acea marcă incofundabilă a emoţiei în stomac şi am fost cât pe ce să fac un mic ocol pe la budă înainte de a bate la uşă, dar mi-am adunat puterile şi am ajuns în faţa uşii unde ar fi trebuit să fie Irina. Coridorul era complet pustiu la ora aia, nu se vedea nimeni şi nu se auzea nimic. Speram că nu era singură în cameră, ceea ce ar mai fi atenuat un pic din ciudăţenia situaţiei. M-am uitat la ceas: patru şi cinci. Ne încadrasem binişor în timp! Apoi am bătut cât am putut de tare cu pumnul strâns în uşă. Mi-a deschis Irina în persoană, deşi mi-a fost greu s-o recunosc în primul moment. Era la fel de înaltă, dar nu mai avea părul lung, era tunsă scurt, foarte scurt, mai scurt decât mine şi părul ei blond , ciopârţit astfel, o făcea să aducă a Jeanne d’Arc în filmul ăla în care a jucat-o Milla Jovovich. Era îmbrăcată într-o pijama simplă,

verde, iar camera în care m-a invitat să intru era de două persoane. Îngustă, cu două paturi paralele aşezate la perete în centrul camerei, un dulăpior cu haine , un frigider vechi la intrare şi o măsuță scundă în partea cealaltă lângă fereastră pe care erau trei sticle de bere, scumpă, de data asta, două pahare şi o scrumieră cu vreo şapte-opt chiştoace strivite în ea. Era singură în cameră. Mi-a spus să stau jos pe patul colegei de cameră , a desfăcut berea ,a turnat în pahare şi mi-a dat unul. S-a aşezat şi ea pe pat şi s-a uitat la mine, parcă invitându-mă să-i spun despre ce era vorba. Spre deosebire de cum procedasem cu colegii mei de facultate, m-am decis să-i spun adevărul, că nu ceream banii pentru mine. Poticnindu-mă îngrozitor şi făcând penibile pauze de respirație, i-am povestit despre ce era vorba, cerându-i 5 milioane împrumut. După această jenantă cerere, m-am oprit , nemaiştiind ce să spun.

Irina şi-a aprins o țigară şi a reluat conversația:

–Da, jos pălăria pentru ce faci. Îți pot da 10 milioane, nu 5 , fără împrumut, ți-i dau aşa, mai mult chiar nu pot că nu am nici eu posibilități nelimitate. Faza e că nu am acum banii ăştia la mine, o să-i cer diseară lui Charles când ne întâlnim. Nu ştiu, e chiar ciudat rău să ne vedem aşa, după toți anii ăştia... Nu ştiu ce să zic, cu ce să încep, cu ce să termin...

M-am grăbit să protestez, numai pe jumătate sincer, recunosc, spunând că-i voi da banii înapoi. Cavalerismul are limitele lui într-o asemenea situație! Nici n-a vrut să audă! Era, la fel ca şi mine, foarte încurcată, nu-şi găsea cuvintele, nimic mai firesc. S-a oprit puțin, parcă ar căuta un subiect de conversație. Eu , uşurat de chestia cu banii, mă simt ceva mai bine, dar , ca şi ea, habar n-am ce am putea să ne spunem. Supernasoale întâlnirile astea după atâta timp! Irina trage un fum şi apoi mă întreabă:

–Te-ai apucat de romanul ăla de care-mi ziceai?

Incredibil! Uitasem complet de asta! Da, aşa e, tot vorbeam atunci că trebuie să ajung romancier, că ăla era destinul meu, îi tot împuiam capul Irinei cu asta ca şi lui Alexandru sau lui Emil! Totul era minunat cu romanul, dar amânam să mă apuc de el pentru că-i lipsea un singur lucru: subiectul. Fireşte, ca orice proiect naiv de adolescență, rămăsese aruncat în vreun sac menajer al memoriei mele. Acum, căutând ,probabil, un subiect de discuție care să nu fie jenant, Irina îşi amintise de asta! De vreo doi ani nici măcar nu mă mai gândisem la aşa ceva, dar, ştiți cum e, când vezi după atâta timp pe

cineva, mai ales într-o postură atât de stânjenitoare cum e aia de a cere bani, trebuie să te lauzi şi tu cu ceva! Aşa că am gustat puţin din paharul cu bere şi m-am lansat fără jenă în nişte minciuni înfiorătoare:

–Da, merge bine, cum să nu? Am scris ceva, dar tot nu-s mulţumit de ce fac şi tot amân cu încheierea, am multe chestii scrise şi pe acasă din anii trecuţi, dar cred c-o să iasă ceva până la urmă din povestea asta!

–Pot să te întreb despre ce e vorba sau vrei să păstrezi suspansul până-ţi iese cartea?

–A, nu, nu, nici un secret!a vorbit gura mea fără nici un ajutor din partea creierului . Eram dornic să fiu amabil, s-o răsplătesc cu ceva pentru banii ăştia! Hait! Am dat-o rău în bară! M-am prins într-o minciună ca un peşte prost şi lacom într-un năvod de lipovean! Trebuie să găsesc rapid ceva, tac între timp zâmbind stupid, chipurile să-mi adun cuvintele să-i explic mai bine ceva din complexitatea subiectului meu, arunc o privire în cameră căutând ceva cu care aş putea „asocia” pretinsul meu „subiect”, repede, repede, pat, masă, cămin, studenţie! Da, să zicem! Banal, dar suficient de vag...

–Scriu despre studenţie, aşa, pe baza experienţelor mele...

Aoleu, ce aberaţii îmi ies pe gură! Ce tâmpenii abracadabrante!

–Andrei, ştiu că-s nesimţită, dar ai putea să-mi dai şi mie să citesc ceva din asta, nu tot, aşa vreo zece-douăşpe pagini, chiar sunt curioasă! Te rog! Uite, mâine, când îţi dau banii, ce zici? Vreau să văd şi eu cum scrii!

Am dat de dracu’! Cum aş putea să refuz o aşa minunăţie de fată care-mi dă banii ăştia pe gratis după tot ce-a fost? Asta înseamnă că trebuie să scriu ceva până mâine din pretinsul meu „roman”! O să văd eu ce, dar oricum de căcat tot o să mă fac , şi încă rău de tot!

–Bine, sigur, cum să nu!răspund eu cu o amabilitate exagerată, în spatele căreia mă trec toate năduşelile sufleteşti cu putinţă.

Mă repliez totuşi, dornic să nu se citească nimic din toate astea:

–Irina, îţi rămân dator vândut, nu vreau să fiu mârlan, dar cred că trebuie să plec , mai avem de alergat!

–Andrei, ţi i-aş fi dat eu pe toţi, dar mai mult chiar nu pot acum, zău!

–Hai, lasă, şi aşa ai dat exagerat de mult!

Am mai băut o parte din berea pe care o aveam în pahar, m-am ridicat, am salutat-o şi am plecat, cuprins de sentimente foarte confuze.

Am străbătut în goană scările şi m-am grăbit spre Emil. Surescitat şi zăpăcit, era să-mi uit buletinul la intrarea în cămin, dar am văzut figura interogativă a acelei tanti din spatele acelei chiţimii care în perioada interbelică şi mai înainte ar fi fost selectată din prima ca Cerberiţă a vreunei Cruci de Piatră. Mi-am luat actul şi m-am zorit spre Emil care mă aştepta , fumând mai liniştit, mi s-a părut, o ţigară. I-am povestit despre bizara sarcină pe care , fără să ştie, mi-o dăduse Irina. Emil a început să se închine cu amândouă mâinile:

–Frate, asta chiar că e dusă cu portavionul, nu cu pluta! Eu mă gândeam la altceva, acuma nu c-ai fi tu prea frumos, acu' mă înţelegi tu, dar aşa ceva chiar e de comă spre deces! Şi ţi-o da alea 10 milioane sau doar te fentează?

– A fost prostia mea, m-am băgat singur în căcat! Stai calm , nu văd de ce m-ar fenta, n-are nici un interes! Cred că e pe bune treaba! Oricum, spre deosebire de tine, nu mi-a tras niciodată vreo ţeapă!

–Ia mai du-te-n pula mea! Hai, mergem la tine, că n-am chef să mă întorc în Progresu' acuma!

–Bine, hai la 105 că acum nu mai avem ce căuta afară!

Totuşi, lăsând la o parte faptul că trebuia să fac niţel pe scribălăul, situaţia părea că se răstoarnă înspre bine. Dacă luam banii ăştia în calcul, aveam treişpe opt sute. Problema era de unde mai făceam rost de restul de şase două sute. Dar mâine avea să fie o zi lungă şi poate reuşeam vreo altă chestie. Pe moment, trebuia să mă concentrez pe ciudata mea misiune. Stomacul meu se chircise ca un vierme din zonele prealpine peste care trecuseră elefanţii lui Hannibal. Fumasem vreo cinşpe ţigări , băusem bere şi vin şi, mai ales, nu mâncasem nimic şi era deja aproape 5. Am pornit repejor spre staţia lui 105 trecând printre studenţii care începuseră să vină spre cămine. Mă gândeam la povestea asta stranie. Nu, nu era vorba de o situaţie pe care o întâlneşti în romanele şi filmele proaste că aş fi conştientizat cine ştie ce sentimente ascunse faţă de Irina, nici pomeneală. Eram diferiţi, foarte diferiţi. Mă intriga însă faptul că nu se mutase din camera aia naşpa de cămin chiar dacă avea atâţia bani pe mână. Să fi fost oare modul ei de a-şi proclama independenţa? Poate. Oricum, n-aş fi îndrăznit mai ales în contextul ăsta să-i pun asemenea întrebări. Timpul în care nu te vezi cu cineva reuşeşte ceea ce n-ar reuşi nici o persoană de pe lumea

asta: să introducă sentimentul penibilului şi al diferitului între doi oameni care puteau discuta despre absolut orice. Şi când o vedeam pe Diana atunci , chiar după două-trei săptămâni, rămânea la început o pauză în care te întrebai: „mai este acelaşi om cu care pot vorbi despre orice sau s-o dau pe diverse? Oricum, Irina părea că se schimbase cumva, era mai calmă, nu ştiu, poate mai puțin „spontană", mai puțin „ea" aşa cum o ştiam. Figura de „paraşută" de provincie de pe vremuri era creată ca să-i sfideze pe ceilalți, în frunte cu maică-sa. Precum Marilyn Manson şi-a transformat „look"-ul într-o satiră ambulantă la adresa celorlalți aşa şi ea îşi transformase întreaga viață , nu doar aparența, într-o permanentă sfidare. Habar n-aveți despre ce vorbesc, aşa-i? În cazul acesta, e cazul să vă povestesc ceva din contextul în care s-au petrecut lucrurile care mă leagă de Irina. Fireşte, să nu vă imaginați că am să vă cer să credeți că toate dialogurile personajelor mele şi toate stările pe care le descriu sunt exact aşa cum s-au întâmplat. Şi asta e valabil pentru întreaga poveste pe care v-o îndrug aici! În nici un caz nu sunt ca Funes al lui Borges să țin minte fiecare cuvânt spus sau fiecare chestie pe care am simțit-o. Acceptați, însă, rogu-vă, această impostură ca şi cum ați lua nişte pastile care să ajute „circulația sângelui" poveştii!

Prietenia mea cu Irina era văzută pe atunci de toți apropiații mei ca o tâmpenie sau cel puțin ca o excentricitate. Toți cu excepția lui Emil. Irina era vecină de bloc cu mine şi ne cunoşteam de foarte mult timp. Era privită foarte prost de cei mai mulți şi avea oarecum reputația de „curvă” pentru că dacă-i plăcea cineva se culca cu el fără cuvenita amânare pe care fetele „cuminți” de liceu o acordă „prietenilor” lor. În schimb, pe cei care nu-i plăceau îi respingea categoric şi , coincidență sau nu, aceştia erau cei mai aprigi bârfitori ai Irinei. Irina era foarte voluntară şi energică în tot ce făcea , se îmbrăca băiețeşte şi la început relațiile noastre erau foarte proaste. Mă lua mereu peste picior, considerându-mă „înțepat”, „prea retras” şi „băiatul mamei”. Mai corect ar fi fost al „tatei” dar... passons. Toate astea până într-o zi când treceam pe o stradă lăturalnică paralelă cu a noastră şi am găsit-o stând pe o bancă şi fumând o țigară. Mai aveam câteva zile până la examenul de admitere în liceu şi eram foarte agitat. Matematica îmi dădea, ca întotdeauna, mari bătăi de cap şi chiar mă temeam că voi pica examenul. M-am oprit s-o salut şi mi-a făcut semn să stau jos lângă ea. Nu părea să aibă nici ea toți boii acasă în ziua aia. Mi-a întins o țigară şi, deşi nu fumasem niciodată până atunci, am luat-o. Simțeam nevoia să-mi înec stresul în ceva. Am tras primul fum, urmărit de privirea atentă a Irinei. Fireşte că m-am înecat şi am început să tuşesc, spre marele amuzament al Irinei. Fără să ştiu, îi înseninasem ziua prin neîndemânarea mea. Oricum, am început să vorbim de una , de alta, ea nu dădea doi bani pe examen şi mi-a zis să nu-mi fac griji. Mi-a mai zis că dacă mai vreau să fumăm vreo țigară o găseam acolo în fiecare zi la ora aia pentru că voia să scapes de ochii imbecililor din bloc. De atunci, toate „miştourile” între noi au dispărut şi astfel prima țigară pe care o fumam în viața mea îmi adusese şi primul prieten din perioada aia. Aşa că o dăuna fumatul grav sănătății , dar pentru mine mirosul fumului de țigară e cel al prieteniei.

Dacă stau bine să mă gândesc, nu credeam atunci că relația noastră ar putea evolua într-un alt sens .O priveam ca pe un prieten şi până la apariția lui Alexandru a fost , într-adevăr, singurul meu prieten demn de numele ăsta. De obicei, ea mi se confesa în legătură cu simpatiile ei în timp ce eu îmi asumam rolul de sfătuitor. Surprinzător, de multe ori o nimeream. Pe de altă parte , Irina era incapabilă de ceea ce lumea numeşte o „relație stabilă". După ce apăreau primele semne de plictiseală sau de lâncezeală în relațiile ei, le punea imediat punct. Nu suporta afişarea în fața celorlalți, plimbatul de mână pe „centru" şi alte aiureli de genul ăsta. În mod cu totul straniu, prietenia lipsită de orice conotații sexuale cu mine era singurul lucru stabil din viața ei din acea perioadă. De altfel, îmi tot repeta că sexual „nu sunt genul ei" şi că prietenia noastră ține tocmai pentru că nu intervenea elementul ăsta în joc. Altfel, atmosfera discuțiilor noastre era extrem de relaxată şi de multe ori ieşeam în afara oraşului, la pădure sau pe malul Dunării , beam zdravăn şi fumam.

Pe la mijlocul clasei a XI-a, eram în vacanța de primăvară şi mă plictiseam cumplit. Alexandru era plecat la țară iar Emil la Bucureşti la o rudă. Ai mei erau la rândul lor la țară, dar n-avusesem chef să-i însoțesc.După o zi de stat aiurea prin casă în care nici chef de citit n-aveam, am sunat-o pe Irina şi i-am propus să ieşim puțin pe-afară. A rămas să ne întâlnim pe la 6.

Ne-am întâlnit lângă o bancă. Irina era îmbrăcată în stilul ei „băiețesc" cu un hanorac din a cărui glugă îi spânzurau câteva fire lungi de păr blond şi mă aştepta fumând, cu gândurile aiurea. Nu era deloc machiată, ca de obicei. M-a întâmpinat cu tonul ei obişnuit, golănesc-ironic:

— Ce mai e nou, şmechere?

— Nimic, lene pe linie. M-am plictisit toată ziua.

— Ce-ți mai face „mutul"?

Ăsta era Alexandru. Îl văzuse odată când era cu mine şi, uşor şocat de bizara mea prietenă, preferase să cam tacă. Am răspuns uşor amuzat:

— S-a întors la origini în vacanța asta. La țară, adică.

— Hai că eşti tare cu „originile"! Ştii , şi proasta de mine am crezut că era vreun conte, ceva, după cât de important se dă. Domnul nu serveşte conversație cu bagaboantele, nu?

— Nu mai fi şi tu aşa de paranoică! Aşa e el, e mai tăcut cu oamenii pe care nu-i ştie.

— Şi cu fetele dubioase, nu? Măi, Andrei, nu ştiu cum vă găsiți voi aşa, toți constipații! În fine, dă-l în pisici, îi iese lui parul din cur odată şi odată. L-aş fute odată, ştii?

— Vrei să fac acuma şi pe lipitorul?i-am răspuns. Ce facem în seara asta?

— Păi nu ştiu, hai să bem ceva. Ai țigări?

— Dea, ține. Ar trebui să te iei de mână cu Emil , voi mereu vreți să vi se facă cinste!

Irina a început să râdă:

— Emil, Emil, săracul , de el uitasem! E băiat bun, dacă n-ar fi aşa pitic şi n-ar semăna aşa cu mine ca fire poate m-aş băga şi pe el!

— Dona Juanita, eu în prostia mea credeam că ăsta e un punct în plus, asemănarea! Cu înălțimea îi punem scaieți sub tălpi şi gata!

— Hai, las-o baltă! Mă prosteam şi eu! Irina a început apoi să țopăie pe lângă mine:

— Hai, zi, Andi, ce bem? Ce bem?

— Cred c-ar trebui s-o mai lăsăm cu alcoolul! Când am văzut-o că se încruntă, am revenit:

— Bine, nu din seara asta! Păi zi tu ce vrei!

— Hai să luăm ceva cât de cât mai finuț! Luăm o sticlă de vermut şi mergem spre vale! N-am chef să văd prostime şi idioțime în seara asta! Să comenteze cretinii: „uite curva şi ciudatul!” ?

— Ia mai dă-i în căcat!am zis şi eu cu scârbă. Bine!

Cum oraşul era cocoțat pe o măgură, „valea” era lunca de sub el care se sfârşea în Dunăre. Chiar „sub oraş” era un canal îngust din care se auzeau orăcăiturile broaştelor şi se simțea izul cuvenit de mlaştină. Uneori, seara, ne mai făceam veacul şi pe-acolo. Am cumpărat sticla cu pricina şi am coborât agale spre acel loc unde ,odată ajunşi, ne-am aşezat pe iarbă şi ne-am continuat discuția.

–E mişto pe-o parte să nu-i am pe-ai mei pe cap măcar o zi, mai ales p-a bătrână, am zis eu, întinzându-mă pe iarbă şi trosnindu-mi oasele...

— Andrei, a zis Irina trăgând o duşcă apreciabilă din sticlă şi apoi întinzându-mi-o, apropo de părinți, mă gândeam acum la maică-mea...

— La ce anume?

— La cât de mult se fardează, se rujează, se aranjează... Mi se pare câteodată că îşi machiază toată viața. Totul la ea e cosmetizat, totul trebuie să dea bine pe dinafară, să nu cumva să fie ceva în neregulă când se uită lumea la ea. Taică-meu vitreg e un cretin, un imbecil, dar atunci când vine cineva pe la noi ea se poartă ca şi cum ar fi în plină pasiune, înțelegi? Dacă ai veni la noi în casă pe neanunțate ai găsi o mare neglijență în toată casa în afară de baie unde toate fardurile, toate rujurile, toate loțiunile sunt puse la milimetru ca să ştie de unde să le ia , să fie pregătite, ştii? Să –ți zic ce face după ce se ceartă cu boul ăsta-se-nchide în baie şi se aranjează o oră! Ca şi cum şi-ar rezolva toate problemele aşa! Cum țin ăia în filmele americane pistolul pe noptieră sau sub pernă, aşa îşi ține ea toate „boitoarele" aranjate la fix! Aşa-şi rezolvă ea problemele!

— Să-nțeleg că de-asta nu te machiezi tu deloc, nu?

— Da, dar nu chiar cum crezi tu. Nu e ceva făcut , cum să zic, conştient, pur şi simplu văzând în fiecare dimineață toate drăciile alea aliniate ca puştile în rastel la cazarmă m-apucă o greață de-asta fizică, pur şi simplu nu pot! Mai dă-mi şi mie o țigară, bitte!

— Hai că pun pachetul între noi, am zis, făcând o grimasă după o înghițitură de alcool. Sticla se golise deja pe jumătate. Hai s-o luăm mai încet cu băutura că ne facem praştie!

— Săracul Andrei, cu mintea limpede ca întotdeauna! Nu oboseşti să faci mereu ce trebuie? Ca de exemplu să-mi asculți mie acum toate aberațiile astea! Mai zi-mi ceva şi despre tine, despre părinții tăi! Cum sunt ai tăi? Că eu nu am putut să-mi dau seama decât că nu mă plac, mai ales maică-ta!

— E, rahat, maică-mii nu-i plac deloc toate fetele din ziua de azi!am parat eu. Ce să-ți zic de-ai mei? Taică-meu cu boala lui ciudată , iar maică-mea , cum ai ghicit-o, cam rigidă, maniacă a curățeniei, cu „idei ferme" etc etc! Cu mine superprotectori, cu grijă exagerată, țin la mine, normal, dar mă cam sufocă asta! Într-un fel, la mine boala lui taică-meu a schimbat multe, eu n-am fost copil cu cheie de gât ca voi toți în şcoala primară, fiind el tot timpul acasă. Şi aşa nu prea am avut contact cu „spatele blocului" şi cu „şcoala de după ore" pentru că s-a ocupat el de mine, se plimba cu mine, îmi povestea tot felul de

chestii, chiar se juca împreună cu mine şi aşa m-a învățat şi să încep să citesc şi tot tacâmul!

— Mişto , până la un punct! La mine , ştii, taică-meu ăl bun a murit când aveam patru ani, mi-aduc aminte mult prea puțin, ştiu doar că era în uniformă, fiind ofițer, şi că mă jucam fotbal cu cascheta lui! Maică-mea , după aia, nu vorbea nimic cu mine , se retrăgea în baie, „în camera secretă", de atunci şi nu mă întreba decât rahaturi legate de şcoală şi m-atenționa că țip prea tare sau că sunt nepoliticoasă când aveam musafiri! Toate țațele maică-mii cu care când se certa, când se-mpăca şi toate alea! După aia, când eram printr-a treia a apărut şi căcatul ăsta! Bine, nu m-a bătut niciodată sau faze de genul ăsta, dar când eram toți trei mă făceau amândoi să mă simt ca şi cum ar trebui să-mi cer scuze că sunt acolo! Mă duceam ba pe la bunici , ba prin spatele blocului şi acolo am învățat o grămadă de prostii, dar am învățat şi să nu mai îmi pese de lumea de căcat a maică-mii! Dar adu şi tu sticla mai încoace că am vorbit mult şi mi-e sete!

Pusesem sticla la o parte în ideea de a o bea ceva mai încet, dar pe Irina chiar nu era chip s-o duci cu vorba sau cu altceva. A luat sticla şi a băut încă o „doză" zdravănă.

— Vezi c-o să te faci pulbere şi nu pot să te car în spinare! Plus c-o să te ia şi maică-ta cu fazele obişnuite!am avertizat-o.

— Mi se rupe!a zis Irina, scuipând cu dezgust. Andrei, dar parcă mi-ai zis că ai tăi sunt plecați la țară în seara asta! Chiar nu pot să rămân la tine în seara asta? Că sigur aia bătrână nici n-o să observe că n-am ajuns acasă!

— Bineînțeles!i-am răspuns deşi, brusc, pulsul mi se accelerase fără să ştiu nici eu prea bine de ce. Irina îşi dăduse jos gluga hanoracului de pe cap şi îşi lăsase părul să-i cadă pe obraji. M-am ridicat în picioare, uşor încurcat, şi mi-am aprins o țigară. Irina a început să râdă, uşor batjocoritor:

— Stai liniştit că nu vreau să ne futem! Pur şi simplu mă simt bine cu tine şi vreau să mai prelungesc starea asta! Şi chiar n-am chef să mă întorc acasă după o asemenea discuție! Şi cred că ar mai trebui să mai luăm o sticlă!

— A, nu, asta în nici un caz, am răspuns , uşurat că pot să mă agăț de un alt subiect de discuție. Emoția care mă cuprinsese devenea tot mai puternică şi nu era doar efectul băuturii. Era uimitor cât de repede mă luase o asemenea stare, ceea ce îmi arăta că ideea de a rămâne singur în aceeaşi încăpere cu Irina scotea în mine nişte lucruri la care nu voiam să

mă gândesc. De ce eram emoționat? Ideea asta chiar mă atrăgea foarte mult, eram chiar bucuros de situația asta, dar mi-era frică de altceva. Mi-era frică de lipsa mea de experiență, mi-era teamă că o să mă fac de râs în fața Irinei şi că o să se ducă dracului imaginea mea de „înțelepciune prematură” pe care o cultivam, că o să apar în tot adevărul uriaşei mele stângăcii pe care o ascunsesem atât de bine până atunci. Mi-am amintit de ce spusese Irina legat de trusele de machiaj ale maică-sii şi mi-am dat seama că şi cărțile mele aşezate aiurea pe masa din camera mea la care se tot uita Irina când venea pe la mine făceau asupra ei o impresie asemănătoare cu ustensilele maică-sii! Şi avea dreptate! Deşi nu erau puse în ordine, erau tot ca nişte chestii pe care le țineam cum țin ăia pistolul pe noptieră în filmele proaste americane, nişte lucruri care-mi dădeau iluzia siguranței şi care mascau neştiința şi frica de realitate! Şi, strivind mucul țigării pe iarbă, mi-am dat seama că Irina îmi întinsese deja o mână pe care am decis s-o prind:

― Ce mă-sa, ai dreptate, o să mai luăm o sticlă! Chiar am chef şi eu să ne-mbătăm în ultimul hal! Dacă de la şaptişpe ani o iau cu abstinența înseamnă că-s chiar varză!

― Bun, a zis Irina cu un zâmbet larg şi şi-a aprins şi ea o țigară.

Aveam sentimentul straniu că ghicise absolut toate lucrurile care-mi trecuseră prin minte cât timp fumasem țigara aia. Deşi nu citise nici pe sfert din cât citisem eu, fata asta era de o sută de ori mai înțeleaptă decât mine! Ținând țigara în mâna stângă, s-a apropiat uşor de mine , m-a mângâiat pe păr şi mi-a spus:

― Să ştii că îmi pare chiar bine că sunt aici cu tine!

Încercând din răsputeri să păstrez aparențele, i-am prins mâna dreaptă în mâinile mele. Inima îmi bubuia de-a dreptul şi mi-am dat seama că momentul pe care îl tot aşteptasem, de care mă temusem şi pe care îl amânasem atâta sosise! Din nou Irina găsise parola justă şi mie îmi părea bine că asta urma să se întâmple cu ea şi nu cu cine ştie ce târfuliță de cartier cum îmi povestea Emil de experiențele lui! Am început să mă simt ceva mai uşurat. Nu era o străină care să nu dea doi bani pe chestia asta, era cineva care mă cunoştea şi care mă înțelegea! Nu era ca tipa din prima experiență a lui Emil de care îmi povestise. Emil fusese împreună cu alți trei băieți mai mari la unul dintre ei acasă cu o târfuliță. Când îi ajunsese şi lui rândul, ultimul, fireşte, fiind cel mai mic, tipa adormise, de băutură şi plictiseală. Jumătate din timpul cât s-a consumat „actul”, Emil o zguduia ca s-o trezească! Nasol!

Nici nu ştiu cum am ajuns la mine acasă, alcoolul, cel puțin în cazul meu, începuse să-şi facă un pic efectul şi inhibițiile începeau să dispară. Am intrat în casă, apoi în camera mea în care domnea o dezordine de nedescris. Profitasem de lipsa de o zi a alor mei pentru a nu face nimic. Pe măsuța de lângă patul meu zăceau aruncate alandala vreo patru cărți, câteva casete, pantalonii de pijama erau căzuți pe jos, iar patul trona nefăcut. Cu un gest brusc, am luat toată acea învălmăşeală de aşternut, pătură şi perne şi le-am dus claie peste grămadă în camera alor mei, unde le-am pus pe un scaun. De bine, de rău puteam sta undeva acum. Irina s-a uitat cu îngăduință la efortul meu de a curăța cât de cât patul şi mi-a zis:

— Lasă, oricum, vreau să stau pe jos. Nu pune nici un fel de muzică sau altceva, vreau să stăm aşa , în linişte. Adu totuşi două pahare, să bem civilizat.

M-am executat cu paharele , am turnat băutura în ele şi m-am aşezat şi eu pe jos lângă Irina. Emoția puternică pe care o resimțisem mai înainte mi se mai potolise, dar rămânea stranietatea senzației de a mă găsi singur cu Irina. Aveam cumva senzația din acele vise inavuabile şi m-aş fi ciupit ca în filmele proaste dacă nu aş fi simțit cu putere mirosul Irinei lângă mine. Mi s-a părut că aducea cumva cu mirosul de pământ jilav după ploaie, dar asta e doar o aproximare. Ce păcat că nu s-a inventat o limbă a nasului! Mirosul e simțul meu cel mai puternic, e primul meu mod de a lua contact cu o persoană sau cu un loc. Stăteam aşa, fără să spunem nimic, unul lângă altul, mai gustând din pahare, până când, uşor, Irina şi-a aşezat capul pe umerii mei , iar apoi a început să mă sărute uşor pe gât , urcând spre bărbie. Ne-am pomenit apoi sărutându-ne cu violență , din nou ca în filmele proaste, aş spune acum , numai că atunci chiar nu mă gândeam la asta. Ne-am dezbrăcat foarte repede şi ne-am pomenit unul deasupra celuilalt într-un vârtej demențial. Mă simțeam ca în goana unui montagne-russe,aveam o senzație de amețeală , viteza era de neînchipuit. Parcă ceva din mine pe care-l închisesem cu şapte chei într-o celulă se elibera şi mă manipula ca pe o păpuşă, strângând cu putere sânii mari ai Irinei, apucându-i coapsele ca şi cum ar fi vrut să le rupă în bucăți şi pătrunzând în interiorul sexului ei cu o siguranță cu totul neaşteptată. Stropi uşori de transpirație apăreau pe corpul Irinei ca sucul care țâşneşte dintr-un fruct stors cu putere. Citeam în nebunia aceea pe fața ei o mirare uşor admirativă sau cel puțin aşa mi se părea. Mi se părea că alunec în interiorul ei ca şi cum m-aş fi prelins pe pereții unei prăpăstii fără acea senzație de groază ci doar cu o amețeală

plăcută. Nu ştiu cât au durat toate astea. Treptat, am început să simt cum devin ceva mai lucid, am aruncat o privire în spate ca şi cum ne-ar fi urmărit cineva şi de aici şi-a avut originea catastrofa. Acel montagne-russe s-a oprit deodată cu un hârâit infernal care mi-a zdruncinat creierii, lăsându-mă suspendat deasupra unui imens hău al ridicolului. Un moment mi s-a părut că mă detaşez de tot ce se întâmplă şi că priveam totul de sus ca un spectru agățat de lustră şi am fost foarte mirat să văd deasupra unui corp subțire de fată blondă un adolescent cam costeliv,puțin mai scund decât ea, gâfâind obosit şi transpirat şi, oroare, cu o şosetă neagră în piciorul stâng pe care , în graba de mai înainte, uitasem să mi-o scot. De ce mi-era frică nu scăpasem! Acea şosetă m-a readus brusc în realitatea cea mai cruntă şi senzațiile de mai devreme au dispărut ca fumul de țigară după aerisirea unei camere. Mă blocasem total. Orice încercări din partea Irinei de a mă „resuscita" au fost zadarnice. O nenorocită de şosetă compromisese toată noaptea! Fireşte, Irina era mult prea delicată să mai zgârie şi ea rana şi până dimineața am băut într-o tăcere foarte diferită de cea de la începutul serii. Orice consolare o simțeam de prisos mai ales că era mult prea penibil să-i explic că totul se întâmplase datorită acelei şosete. Pe la şase dimineața, Irina a plecat , mângâindu-mă din nou pe păr ca la începutul serii, lăsându-mă cu o cumplită durere de cap şi cu o dorință nestăvilită ca din patul mototolit să se caşte un soi de „portal" care să mă soarbă în fundul pământului cu şoseta neagră cu tot! Dădusem greş cu totul şi resimțeam asta cu putere în acea luciditate a mahmurelii de la primele ore ale dimineții ca un eşec al întregului meu mod de atunci de a privi lucrurile. Totul era fals, totul era greşit, totul trebuia luat de la capăt!

Emil sufla încet pe nas fumul de țigară în timp ce era uşor zguduit de un mic acces de râs la auzul poveştii mele spuse pe un ton poticnit, cu întreruperi , patru-cinci țigări aprinse şi cu dese escale în halba de bere care deja se golise pe jumătate. În sfârşit, se hotărî să spună ceva:

─ Stai liniştit, la mine ți-am zis cum a fost! Eu cred că deocamdată n-ai decât un lucru de făcut ...

─ Să-mi fac operație estetică să nu mă recunoască Irina?m-am făcut eu că fac haz de necaz.

─ Nu. Ce pana mea o iei şi tu aşa în tragic? Pe domnişorica las-o matale un pic în ale ei că nu ştii, dacă mai încerci, dacă nu se repetă figura. Target practice, de-aia ai nevoie! Şi cred că ştiu exact şi cu cine trebuie să exersezi!

─ Vrei să zici că...

— Da, Gogule, trebuie să mergi la curve, aia e! Dacă tot vrei să-ți speli ruşinea cu gagicuța aia faină trebuie să te duc la Dana!mi-a zis Emil pe un ton conspirativ.

— Asta fiind persoana cu deficit de somn?am încercat eu să parez, surprins de uşurința cu care al meu amic şi găsise soluția.

— Nu, tataie, e bucăţică bună de tot, nu e ca boccia aia! Pe Dana o ştiu de mai încoa, e chiar finuță, nu te duceam eu la orice pocitanie! Uite, ce mai zdrunga-lunga, eu vorbesc mâine cu ea, tu să-mi zici când ai timp săptămâna asta!

Dacă stăteam bine să mă gândesc, soluția nu era deloc rea. Suna practic, în stilul lui Emil, şi trebuia la urma-urmei s-o fac şi pe-asta.

— Nu ştiu, vineri. Dar am o singură condiție: dacă nu-mi place cum e plec pe loc! Fără supărare!

— N-o să fie cazul,îți spune fratele tău ! Bun, mâine îți zic ce-am făcut!

Fireşte, Emil rezolvase problema cât ai clipi. M-a dus în cel mai urât cartier al oraşului cu nişte blocuri de pe care cădea varul , vechi , igrasioase, cu balcoane pline de rufe care atârnau ca nişte spânzurați. Deja simțeam că mi se întorc mațele pe dos. Am urcat într-o scară mizeră , cu garsoniere confort III (auzi, confort!) , făcându-ne loc printre gospodine grase care se balansau în mers ca şi cum ar fi dansat blues cu propria lor grăsime , copii famelici care coborau în fugă scările şi ne aruncau priviri de mici animale speriate , pensionari scofâlciți şi nebărbieriți care deschideau uşa curioşi la apariția oricărui intrus . Emil mergea nepăsător, ca şi cum ar fi fost în elementul lui, dar eu eram deja neliniştit şi scârbit. Am ajuns la al patrulea etaj şi ultimul , iar Emil s-a postat în fața unei uşi şi a început să bată. Mă aşteptam, în ciuda a ce-mi spusese, la ce e mai rău şi , fără să mai aştept să se deschidă uşa, am luat-o la fugă pe scări ca un descreierat, apucând să mai aud scârțâitul uşii deschise şi o voce de femeie alături de urletele lui Emil. Ajuns jos, mi-am încetinit mersul , numai pentru a-l vedea pe Emil alergând şi el spre mine şi făcându-mă în toate felurile:

— Bine, mă, tembelule, ce dracu faci? Tu eşti nebun de legat? Dacă nu vroiai, îmi spuneai că nu vrei şi gata! Ce e cu circul ăsta de copil retardat?

— Nici tu nu mi-ai spus în ce jegoşenie de scară mă duci! Aşa mi-a venit pe moment şi nu-ți dau ție socoteală!l-am repezit şi eu la fel de furios.

— Hai c-am început cu ifosele! Nici n-ai văzut-o, prostule! Ce căcat ai fi vrut, să te duc la vreun palat? Ce, te futeai cu scara de bloc? Treaba ta!

— Puteai măcar să-mi dai de înțeles în ce cocină mă aduci! Hai s-o lăsăm baltă, nu mai insista, hai să bem ceva!

— La dracii pe care-i am vreau să beau tărie , „genocid" beau, să-mi bag pula, continua Emil să ragă. Nu ştiu dacă-ți dai seama cât de bou poți să fii uneori! Pentru tine-mi pare rău, nu de altceva! Ai pierdut ceva supermişto!

Recunosc că şi eu simțeam nevoia de ceva mai tare. Începusem să mă simt şi prost pentru că pe-o parte Emil avea dreptate: trebuia măcar să-i zic că am îndoieli de când intrasem în cartier, dar chiar nu ştiu ce avusesem în cap, mă dusesem ca hipnotizat acolo, ignorasem tot ce vedeam.

Am intrat apoi într-o bombă cu mult mai jegoasă decât aceea în care băusem prima bere cu Emil. Era o chichineață strâmtă, cu nişte mese joase, pătate de băutură, cu scăunele de lemn mici, pe care erau aşezate nişte ființe ciudate, cu fețe cadaverice, cu pielea obrajilor nu uscată, ci mumificată aproape, cu haine ponosite care le erau cu cel puțin două numere mai largi, atât erau de slabi , unii purtând pantofi scâlciați şi fără şireturi. Privirea le era abrutizată şi cumva inutilă, semăna cu privirea umedă şi urduroasă a acelor câini bătrâni care se uită la tine implorând o lovitură de grație. Uitându-mă încă o dată la ei din cap până în picioare, aveam impresia că ceva misterios le supsese toată vlaga. Arătau ca ființa aceea pocită din „Stăpânul inelelor", dar lor nu inelul le consumase vlaga şi ceva îmi spunea că nici alcoolul. Acesta era doar mijlocul prin care erau goliți de ei înşişi, dar adevăratul vampir rămânea misterios. Pierdut în contemplarea acestor ființe am simțit un ghiont puternic al lui Emil care deja adusese sticla de „Săniuța" pe masă fără pahare. Era de prisos să-l întreb de ce. Mi-a zis:

— Hai, bea!

Am băut cu silă din spurcăciunea aceea. Avea un gust dulceag-putrefact şi nu era prea tare, dar se simțea de la zece poşte din ce mizerii era făcută. De la un moment încolo, m-am concentrat asupra stării şi am uitat de sursa ei. Era bine şi asta! Nu m-am putut abține să nu spun ceva legat de ciudata noastră companie:

— Cât de proşti sunt oamenii atunci când vorbesc de alcoolism ca mare problemă! Uită-te la creaturile astea amărâte de lângă noi! Oamenii ăştia erau distruşi din momentul

în care s-au apucat de asta. Alcoolul nu e decât instrumentul prin care ajungem să arătăm aşa cum ne simţim! Tu de ce faci asta, de exemplu? Eu beau rahatul ăsta ca să-ţi ţin companie, dar de ce bei tu asta aici în crâşma asta?

─ Acum, acum, pentru că m-ai enervat tu adineauri şi ne era în drum bodega asta! Când mai vin pe-aici ştii de ce o fac? Ca să-mă-ncălzesc cu focul care-i arde pe-alţii, înţelegi? E bine să stai lângă foc şi nu pe foc, nu-i aşa?

─ Şi ce faci dacă adormi şi iei foc fără să-ţi dai seama?

─ Nimic, înseamnă că mi-am meritat soarta şi-am fost prost, dar nu cred că e cazul!

Şi Emil se mai uita din când în când la beţivii de la mesele celelalte, dar nu am sesizat oroare în privirea lui. Ba mai mult, un anumit gen de surâs care-i apărea din când în când mă făcea să cred că, într-un anumit fel, priveliştea asta îi plăcea, îl făcea să se simtă bine. Dar care era precis felul ăsta mi-era greu să spun . N-am mai insistat.

În momentul în care am ieşit din nou la aer, şi la propriu şi la figurat, Emil m-a întrebat:

─ Dar Alexandru de ce nu prea mai serveşte ieşitul ăsta în trei? I-am zis ceva nasol, s-a şucărit pe mine sau ce?

─ Cu regret ţin să te informez că nu eşti buricul pământului. Alexandru are anumite perioade din când în când în care se izolează şi de mine. Vrea uneori să fie singur mai mult timp. Nici mie nu mi-a convenit la început , dar acum m-am obişnuit cu asta, are şi el hachiţe, ce vrei? Nici la şcoală nu prea mai vorbim în perioadele astea ale lui.

─Nimic, îl înţeleg , nu de tot. Dacă tot nu vrei tu, poate-l duc pe el la Dana , s-ar putea să-i facă bine!

─ Dar mai lasă-mă, frate, cu Dana asta a ta, parc-ar fi Mata Hari, pe bune, aşa o promovezi! Nu cumva îi eşti peşte?

─ Nu, ea lucrează de plăcere, e o artistă în felul ei! Nu se fute pe bani, ăsta-i farmecul!

─ Îmi imaginez ce fel de artistă e! Lasă-l în pace, lui chiar nu-i plac deloc chestiile astea!

Am mers ceva timp fără să mai scoatem nici un cuvânt. Era o seară încă răcoroasă de aprilie . Mergeam pe nişte străduţe cu case ceva mai vechi, majoritatea construite în perioada interbelică. Ne simţeam întotdeauna mai în largul nostru pe asemenea străzi

pentru că acele case, chiar dacă nu se puteau compara în nici un fel cu acele case boiereşti pe care le vezi în Bucureşti, de exemplu, şi chiar dacă erau într-o stare destul de proastă , îţi dădeau o senzaţie de tihnă mic-burgheză, de spaţiu al tău pe care n-o puteai avea în spaţiul blocurilor. În faţa noastră se puteau însă vedea siluetele blocurilor care, în masivitatea lor hâdă şi inexpresivă, îţi lăsau impresia că sunt ca nişte Godzille într-o pauză de ţigară înainte de a se năpusti asupra bietelor case şi a le face una cu pământul. Străduţele acestea de case erau din trei părţi înconjurate de blocuri , semănând cu o peninsulă fragilă care în timp va deveni insulă şi apoi va fi în cele din urmă înghiţită de oceanul cenuşiu de beton.

La ieşirea din zona de case, ne-am despărţit şi am continuat să merg singur spre casă, cuprins de sentimente contradictorii. Privită la rece, fuga mea din acel loc era nu doar ridicolă, dar şi lipsită de orice sens. Să fiu atât de fricos faţă de o asemenea experienţă care, la urma urmei, trebuia să se întâmple mai devreme sau mai târziu? Emil avea dreptate: ce putea să iasă rău din asta? Şi poate că scara aia de bloc mă înspăimântase mai mult decât ce urma să se întâmple cu femeia aceea. A, şi mai era un lucru: prezenţa lui Emil mă făcea în mod ciudat să mă simt stânjenit. Simţeam cum în mine se năştea o hotărâre : trebuia să mă întorc. Singur. Orgoliul , curiozitatea şi dorinţa de a lepăda pantalonii scurţi ai lipsei de experienţă mă făceau să nu mai ezit. Toate astea mă trăgeau cu putere acolo. Acum, după atâţia ani, aş putea să mai spun şi că mai era vorba de o stranie atracţie faţă de zona „viciului”, cu atât mai mare cu cât nu-mi era cunoscută decât din tot felul de poveşti. Copilăria mea protejată îşi arăta reversul: ceea ce nu cunoşti şi ceea îţi este prezentat ca fiind „rău”, „urât” te atrage tocmai pentru că necunoaşterea te face să mitizezi acest „rău”, să pui în el toate misterele şi toate ciudăţeniile. La nivel „practic” nu era , credeam eu, nici o problemă: a doua zi era sâmbătă. Am ales să mă reîntorc după amiaza. Reţinusem perfect locaţia scării şi numărul apartamentului.

Fireşte, ca un bun adolescent ce eram, mi-am petrecut cea mai mare parte a nopţii într-o stare de febrilitate şi hiperexcitaţie care s-a prelungit şi în somnul plin de vise erotice în care se învălmăşeau imagini din filmele porno pe care le văzusem şi imaginea Irinei din seara aceea. Unele imagini erau prelucrate cumva de inconştientul meu şi arătau probabil starea mea de imensă frustrare: sâni imenşi, sexe femeieşti care se deschideau gata să mă înghită cu totul, orgii în care o mulţime de trupuri se amestecau în tot felul de poziţii pe nişte mese lungi într-o încăpere largă, luminată slab .Eu eram spectator la toate acestea şi,

pe jumătate excitat, pe jumătate înspăimântat, eram oprit să iau parte la toate acestea de acea senzație de paralizie arhicunoscută din coşmaruri. Ce era straniu era că şi Irina participa la aceste acuplări monstruoase şi, zguduită de mişcările partenerilor săi pe care nu-i mai văzusem niciodată, îmi arunca din când în când un zâmbet ironic şi plin de milă, mi s-a părut. Era mila aceea dispreţuitoare din privirea pe care i-o arunci unui olog care asistă dintr-un scaun cu rotile la o cursă atletică. Mai apărea şi Emil care îmi punea braţul pe umeri şi mă lua de acolo cu îngăduinţa la fel de dispreţuitoare cu care goneşti o slugă rămasă cu privirile pironite în sala de bal la toaletele invitaţilor şi la bunătăţile înşirate pe masă. La ieşirea din clădire, Emil mi-a făcut semn să mă duc către Alexandru, care, îmbrăcat într-o tunică neagră care semăna cu o rasă de preot, se masturba cu gesturi lente pe zidul clădirii. După ce a terminat, şi-a scos din buzunar un fel de aţă neagră care se mărea din ce în ce până ce s-a transformat într-o pelerină pe care mi-a aşezat-o ceremonios pe umeri. Apoi, mi-a făcut semn să-l urmez şi am pornit amândoi încet pe străzile pustii şi la fel de prost luminate ale unui oraş necunoscut.

Trezit dimineaţă din aceste imagini clişeistice demne de o variantă proastă a unui film gen „Cele 120 de zile ale Sodomei” al lui Pasolini m-am simţit cu atât mai motivat şi întărit în hotărârea pe care o luasem. Toate acestea trebuiau să se termine, neştiinţa mea şi umilinţa care decurgea din ea trebuiau să ia sfârşit! Cum eram din nou singur acasă, am încercat să-mi mai temperez emoţiile care mă strangulau din nou. Am încercat să citesc, tocmai începusem „Doktor Faustus” al lui Thomas Mann, dar n-a fost chip să citesc mai mult de o pagină. Culmea, eu care nu citesc niciodată înainte de cartea propriu-zisă prefaţa, am vrut acum s-o încep, dar n-a mers nici asta. Mi-am făcut o cafea, am fumat ţigară după ţigară şi m-am tot plimbat de unul singur prin casă. După ce am obosit, am încercat să ascult nişte muzică, aveam o casetă cu Goran Bregovic, coloana sonoră de la „ Regina Margot”, mi s-a părut mult prea deprimantă pentru momentul ăsta , aşa că am renunţat şi la asta... Ce naiba puteam să fac să nu ratez şi de data asta? Eram conştient că puteam să rămân cu nişte urmări destul de nasoale dacă o dădeam în bară şi acum, dar emoţiile rămâneau la fel de puternice. Aş fi ieşit să mă plimb pe stradă, dar eram stăpânit de impresia stupidă că eram transparent ca o casă de sticlă şi că toţi oamenii cu care m-aş fi întâlnit pe stradă ar fi ştiut imediat unde voiam să mă duc şi ce aveam de gând să fac. Am decis într-un târziu să-mi fac o baie şi să mă bărbieresc. Previzibil, mâna-mi tremura atât de

tare încât am „reuşit” să-mi crestez destul de rău obrazul stâng. Am sângerat ceva timp, iar după ce mi s-a oprit sângele mi-a rămas o tăietură adâncă pe obraz ca o urmă concretă a stării mele nebuneşti.

În sfârşit, nu ştiu cum, s-a făcut trei şi jumătate. Acum aş fi făcut orice să amân toată povestea şi chiar mi-a trecut prin cap gândul să nu mă mai duc deloc în acea zi. Tot felul de posibile situaţii penibile mi-au trecut prin cap. Dacă „persoana” o să mă ia la mişto şi-o să-mi arate uşa, dacă o găsesc cu cine ştie ce masculi feroci în plină acţiune, asta ar fi fost chiar mai jenant decât un nou eşec ! Emil ştia el ce ştia atunci când mă „programase” ziua trecută! Gândul că n-o s-o găsesc acasă mi se părea deja aproape ca o uşurare. Şi , dacă e singură, ce mama dracului să-i zic? „Buon giorno, buon giorno, io sono Francesco”, ştii, prietenul lui Emil, ăla care a fugit ieri pe scări ca bezmeticul? Nu merge şi pace! Nu puteam spera la o atitudine ca cea a Irinei, Irina mi-era prietenă, mă cunoştea, mă înţelegea, gagica asta e obişnuită cu totul alte chestii! De ce pizda mă-sii a trebuit să se întâmple faza aia stupidă, m-a pus dracu să mă gândesc la rahatul ăla de şosetă, era cea mai bună ocazie şi începuse bine, morţii mă-sii de viaţă! În acelaşi timp, ceea ce era mai cumplit, realizam perfect ridicolul situaţiei şi al lamentărilor mele şi îmi dădeam seama cât de neştiutor eram în nişte lucruri care pentru una dintre gorilele de care-mi vorbea Emil şi pe care le vedeam prin oraş erau la fel de fireşti ca mersul pe stradă! Pentru mine, datorită blestematei de protecţii a alor mei şi datorită veleităţilor mele culturale de doi lei , erau ca mersul pe frânghia lui Zarathustra suspendată între tăntălău şi gogoman, ca în filmul ăla idiot! În momentul acela, dacă ar fi venit un Mefisto la mine în pantaloni largi de cocalar, tuns „şobolan” şi cu gesturi gen Snoop Dogg aş fi abjurat şi pe Bach, Chopin, Morrison şi Cobain la un loc dacă-mi garanta succesul în povestea în care eram gata să mă bag!

În cele din urmă, gândul că dacă rămâneam în casă şi ratam ocazia, eram obligat iar să asist ca aurolacul la programul de orgie de noapte oferit de T.V. Andrei în ciclul „Loser’s Nightmares” m-a făcut să mă îmbrac cu gesturi la fel de lente ca cele ale unui condamnat la moarte când iese din celulă în momentul execuţiei. De asemenea, mi-am biciuit orgoliul şi am zis că ce, până la urmă e o curvă şi e obişnuită cu orice, aşa că de ce să mă mai stresez! Asta ziceam în gândul meu, dar doar ziceam... Până la urmă, am închis uşa cu cheia cu aceleaşi mâini de parkinsonian precoce şi m-am strecurat prin scara

blocului meu cu sentimentul unui spărgător începător care se gândeşte din prima că va fi prins.

E interesantă al dracului senzaţia aia când, deşi din exterior nu te obligă nimeni şi nimic, iei tu de unul singur o decizie irevocabilă care atunci ți se pare de totul sau nimic! Te simți mult mai constrâns decât dacă ai avea un Kalaşnikov în spate, o sentință judecătorească definitivă şi irevocabilă sau un contract de muncă pe o perioadă determinată de respectat! După toate smiorcăielile de mai devreme, din interior fireşte, după care aveam senzația că eram compus nu din 70% ci din 99,5% apă, simțeam cum ceva din mine mă împinge acolo, cu o totală insensibilitate față de toate temerile mele! Ăsta să fie imperativul categoric al lui Kant? Ăsta era un nou sentiment care mă stăpânea, ceea ce nu însemna că lamento-urile de mai devreme mă părăsiseră cu totul! Nu, dar mă simțeam la zid şi trebuia să se întâmple acum ori niciodată! Cu aceste gânduri de paşoptist întârziat, mergeam ba mai încet, ba mai repede, după cum una dintre stări predomina! Şi trebuie înțeles că mi se schimbau nu în minute ci în secunde! Probabil că Emil ar fi murit de râs la propriu dacă mi-ar fi cunoscut stările astea, mă gândeam eu ca să mă mai detensionez un pic! Aproape fără să-mi dau seama, mergeam din nou pe aceleaşi străduțe cu case care îmi îndulceau puțin disconfortul. Mi-am amintit fără să vreau ,brusc, că strategia asta compulsivă, cum ar zice psychologii, o aplicam riguros la fel în copilărie şi un pic mai târziu când mă duceam la policlinică să-mi fac analize! Uram să mi se ia sânge când eram copil şi apoi mă temeam să nu am vreo leucemie ceva şi înainte de a înfrunta atmosfera aia de spital simțeam nevoia să merg pe lângă acele case! Am asociat mereu ideea de linişte şi confort cu casa bunicilor mei care era ceva mai încolo decât cartierul către care mă îndreptam acum şi mă gândesc că probabil ce voiam eu să fac era să mă asigur că, trecând pe lângă acele case care semănau cu aia, mai exista linişte şi confort şi după analize! Prostii de copil răzgâiat şi hipersensibil! Ce e mai grav e că mi se prelungeau şi acum , taman în momentul în care trebuia să-mi dovedesc „bărbăția", pusă la grea îndoială de pățania cu Irina. Tot ce citisem nu mă ajuta cu nimic, trebuia iar să mă fofilez la adăpostul strategiilor mele din copilărie,îmi ziceam, autoflagelându-mă de zor ca un novice dintr-o mănăstire medievală cuprins de ispită şi teamă față de Diavol! La un moment dat, am zărit conturându-se siluetele oribile ale blocurilor cartierului spre care mergeam. Senzația aceea de protecție oferită de apropierea caselor pe lângă care trecusem s-a evaporat şi m-am simțit din nou

sufocat de emoţii şi de frică. Ba mai mult, şi acel „imperativ categoric” bazat pe orgoliu şi pe „trebuie să...” dispărea ca flacăra unui băț de chibrit aprins în bătaia vântului. M-am trezit brusc ajuns la vreo două sute de metri de blocul respectiv ,prins între blocurile alea jegoase pe o cărare presărată cu ambalaje de lapte, pachete mototolite de țigări şi sticle goale de diverse băuturi. Câini vagabonzi mişunau pe acolo fără să mă bage în seamă. Mă simțeam puțin ca prins în festa unui Merlin degenerat şi vicios care mă aruncase acolo prin intermediul înşelătoriei cu „imperativul categoric”, orgoliul, strada cu case şi alte alea. Oricum, era ridicol să mai dau înapoi.

Mergeam „pe pilot automat” fără să mă mai uit la nimic în jur. Cumva iată-mă ajuns în fața scării care mă izgonise cu o zi înainte. Am urcat, urmărit de aceleaşi priviri suspicioase şi pline de tot balastul de prejudecăți din lume ale babelor, moşilor şi gospodinelor de pe scară, dar acum asta era ultima mea grijă. Înainte de a ajunge la etajul IV mi-au mai trecut prin minte toate posibilele faze penibile care ar fi putut surveni exact ca refrenul enervant al unei melodii care se repetă la infinit . Am alungat cu un ultim efort toate gândurile astea, mi-am adunat toată rezerva de curaj de care mai dispuneam şi am bătut cu putere în uşă. Atunci când am auzit zgomotul yalei care se răsucea am crezut că sunt gata să leşin şi m-am sprijinit o secundă de perete. Mi-am revenit şi , uşa odată deschisă, m-am trezit în fața unei fete brunete, cu părul lung, mică de înălțime, mai mică decât Emil, slăbuță şi, ce m-a frapat, cu nişte ochi negri foarte vioi şi inteligenți. Avea pe ea un tricou negru şi nişte blugi. Nu avea nimic de „curtezană”, nimic provocator, nimic din ce-mi puteam imagina din spusele lui Emil. M-am trezit bâlbâindu-mă :

— Bună, eu... Eu sunt prietenul lui Emil şi... Ştii, ieri...

— Da, ştiu, mi-a răspuns zâmbind. Intră, te rog.

Am urmat-o printr-un holişor foarte îngust care făcea trecerea de la uşă spre camera propriu-zisă, lăsând în urmă baia care era în fundul holului. Camera propriu-zisă era foarte îngustă , părea mai degrabă ea însăşi un hol ceva mai mare. Imediat cum intrai puteai să vezi un şifonier vechi, din mobilă neagră, masivă, interbelică. Apoi în partea dreaptă a camerei era o canapea destul de mare în fața căreia era un fel de birou din lemn de acelaşi fel cu şifonierul pe care era un televizor şi un computer vechi. În prelungirea biroului era un frigider care dădea practic în fereastra care ținea loc de balcon. În stânga peretele făcea loc unei mic spațiu acoperit cu o perdea care dădea camerei o formă de „L”

şi care m-a făcut să mă gândesc la garsonierele din romanele lui Kundera. Asta ținea loc mai mult ca sigur de bucătărie. Pe jos era un covor ieftin, dar curat. De altfel, spre surprinderea mea, toată camera era foarte curată şi ordonată. Nu vedeam nici un obiect pus aiurea sau aruncat pe undeva. Şi mobila asta veche îți dădea o senzație foarte ciudată într-o asemenea scară sordidă. Da, Emil avusese dreptate! Era maximum din ce puteam spera!

După ce m-am aşezat pe canapea, Dana mi-a întins o scrumieră şi m-a întrebat:

― Bei nişte vin?

― Da, sigur, am răspuns cu o voce care-mi tremura puțin.

Dana s-a dus în spatele perdelei iar eu, între timp, mi-am aprins o țigară cu mâinile uşor tremurânde ca şi vocea şi am încercat să-mi fac puțin ordine în gânduri. Fata era pe gustul meu, asta nu încăpea îndoială. Scăpasem de acele situații penibile la care mă gândisem cu groază înainte şi, lucrul cel mai ciudat, nu păruse deloc surprinsă să mă vadă. Nu ştiam cum aveau să decurgă lucrurile de acum înainte, dar începutul era promițător. Eram într-o aşteptare febrilă.

După vreo două minute, Dana s-a întors de după perdea cu o sticlă de vin (de bună calitate, ceea ce nu m-a surprins) şi cu două pahare. A turnat vinul în pahare, mi l-a întins pe al meu şi s-a aşezat şi ea pe canapea, nu chiar lângă mine, păstrând o anumită distanță. Şi-a aprins şi ea o țigară, a tras adânc în piept şi a spus:

― Ştii, Andrei... Aşa te cheamă, nu?

― Da, Andrei, am răspuns eu.

― Nu trebuie să te simți deloc prost pentru chestia de ieri. Crede-mă, şi eu aş fi luat-o la fugă dacă aş fi venit pentru prima oară în scara asta de bloc... Şi,câteodată, şi acum mai îmi vine s-o iau la fugă... Dar, stai comod, nu sta aşa crispat, nu-ți fac nimic!

― A, nu, nu stau, m-am bâlbâit din nou, simțind cum sângele îmi țâşneşte în obraji. Stăteam într-adevăr crispat, cumva într-o rână, ca şi cum aş fi fost tentat , de nu m-ar fi oprit jena, să adopt o poziție foetală.

Dana s-a apropiat apoi de mine şi m-a atins uşor cu mâna pe față:

― Să fii atent altădată când te mai bărbiereşti, văd că ai o tăietură urâtă pe față.

― A, mi se întâmplă des, sunt cam neîndemânatic la asta, încă nu mi-a intrat în reflex, am zis eu, încercând să par interesant, gustând puțin din paharul cu vin.

— Aha, am înțeles, a zis ea, continuând să mă mângâie pe față. Mi-a luat ușor paharul din mână și l-a pus pe un colț al biroului alături de celălalt și de sticlă. Începe!mi-am zis eu. Deodată, am simțit că toată crisparea de mai înainte lasă locul unei curiozități intense și dorinței de a mă lăsa complet pe mâinile ei. Cuprins de o pasivitate plăcută, m-am simțit întins pe canapea și am văzut-o dându-și tricoul jos, lăsând să se vadă niște sâni nu prea mari, dar împinși în față , parcă băgându-se în ochii tăi, poruncindu-ți să-i vezi. Apoi și blugii i-au căzut și a rămas în niște chiloței negri . Mi-a șoptit apoi:

— Dă-ți toate hainele jos!

M-am executat cu o grabă care acum mi se pare comică , stârnindu-i un zâmbet. Am avut grijă să nu rămân cu vreo șosetă în picioare. După asta, rămas și eu în chiloți, m-am întins din nou pe spate. S-a aplecat deasupra mea și a început să mă atingă ușor de la gât până la genunchi cu mâinile, buzele și limba. Parcă în fiecare loc pe care-l atingea trezea niște furnici ce dormitaseră până acum sub pielea mea și care acum încercau să iasă afară, sfâșiind-o.

— Stai liniștit, nu te agita, mi-a șoptit, corpul tău nu e obișnuit cu senzații din astea. E normal să se sperie. Să nu-ți fie jenă de nimic!

Nu știu cum, m-am pomenit deodată cu corpul ei legănându-se deasupra sexului meu. Totul se desfășura lent, cu încetinitorul , nu mai aveam senzația aia de montagne-russe pe care o avusesem atunci cu Irina. Dar cu cât mai lente erau mișcările ei, cu atât mai puternice erau senzațiile mele. Firește că nu eram obișnuit deloc cu așa ceva și după câteva minute de eforturi disperate din partea mea de a mă abține, m-am simțit zguduit de niște senzații pe care le cunoșteam de când mă masturbam, numai că mult mai intense. Ejaculasem. Corpul meu îmi dădea încă o dată cu tifla. Iar o dădusem în bară! Nu mă putusem bucura întru totul de acest așa-zis orgasm , fiind dublat ca și la masturbare de un ghimpe interior. Acolo era vină, acum era jena că mă făcusem încă o dată de râs. Mă simțeam ca un copil de trei-patru ani care face pe el în public! Numai că Dana se așteptase la toate astea. Mi-a zâmbit și mi-a spus:

— Ți-am spus să nu-ți fie jenă! O să ne spălăm puțin, mai stăm vreun sfert de oră și o să vezi că o să fie altfel a doua oară!

După asta a intrat în baie, lăsându-mă destul de confuz pe canapea. Oare să fie sinceră atitudinea asta? Sau seamănă cumva cu detașarea profesionistului care-și face

treaba şi care trece peste obstacole pentru că pur şi simplu asta îi e meseria şi asta trebuie să facă? Şi totuşi, acum poate eram eu tâmpit şi naiv, dar îmi părea că empatia asta a ei era cât se poate de reală. Nu ştiu. Ce bizarerie, stăteam şi mă gândeam la empatie şi înțelegere pe canapea încă plin de propriile secreții, ceea ce din nou mă făcea să mă simt aiurea. În sfârşit, robinetul de la baie s-a închis şi m-am ridicat, pregătit să mă spăl. Dana a ieşit, având pe ea un prosop şi mi-a făcut semn că pot să intru. În baie era , ca şi în casă dar mai pronunțat, o curățenie impecabilă. Pe lângă farduri, fixative, şampoane sau tot felul de soluții şi de loțiuni aşezate în perfectă ordine, ceea ce mi-a sărit în ochi în timp ce mă spălam a fost o trusă medicală de prim ajutor cu însemnul „Crucii Roşii" pe ea. Asta m-a făcut brusc să-mi văd situația în cu totul altă lumină. Nu semăna toată încurcătura mea , toată criza prin care trecusem după povestea cu Irina cu o boală? De ce oare imaturitatea şi neştiința datorate vârstei nu pot fi privite ca o boală? Nu alergasem aici ca un bolnav? Nu-mi apăruse oare în minte amintirea analizelor din copilărie pe drum? Nu arăta tot cartierul ăsta jegos unde boala mea ciudată mă împinsese ca un spital românesc plin de mizerie, decrepitudine şi moarte? Aici nu mi se făceau doar analizele, aici primeam şi tratamentul! Majoritatea adolescenților bolnavi ca mine de nesiguranță beneficiau de un cu totul alt tratament pe mâna unor „vindecătoare" bolnave ele însele, tratament mai rău decât boala! Acum eram convins că înțelesesem: atitudinea Danei nu era detaşarea rece a profesionistei în domeniu care nu-şi vede decât de treaba ei, nici sentimentalism deplasat în context, ci era grija, atenția celui care vindecă. Eram acum convins că de aici voi ieşi vindecat de boala asta a nesiguranței, a slăbiciunii şi neştiinței!

După ce am ieşit de la baie, am găsit-o într-un halat de casă,întinzându-mi din nou paharul de vin. Mi-a spus:

— Mai stai puțin, vreo cinci minute şi mai bea puțin vin, te rog. De data asta, te las pe tine, a continuat.

După aceea, cum a spus, mi-a lăsat mie inițiativa. Pentru prima oară, am fost pus conştient în fața situației de a vedea pe propria piele cum se învață ceva. Eram precum un țânc care învață să înoate, pentru prima dată singur în apă, dar în raza vizuală atentă a instructorului aflat pe mal. Câteodată, mă lua valul şi mă mişcam prea repede, alteori simțeam că e posibil să repet experiența de mai devreme şi încetineam ritmul în care mă mişcam. Fireşte, nu eram atent aproape deloc la mişcările ei pentru că eram prea nesigur de

ale mele. Deodată i-am simțit unghiile înfipte adânc în umerii mei, corpul contorsionându-se şi am auzit-o scoțând un geamăt înăbuşit, prelungit. Aşa arăta orgasmul feminin de care tot auzisem! Bineînțeles, un val de mândrie m-a cuprins şi pentru prima oară în ziua aceea am simțit o puternică senzație de eliberare interioară. Reuşisem!

După aceea, am fumat împreună câte o țigară şi am mai băut puțin vin. Mă simțeam nu atât triumfător, cât uşurat. Spărsesem gheața! Emil merita felicitat de o sută de ori şi Dana de o mie de ori! Normal, astăzi sunt sigur sută la sută că din talmeş-balmeşul meu de mişcări dezordonate care nu aveau nici un fel de constanță nici o femeie din lume nu putea avea orgasm! Atunci însă nu ştiam asta şi nu aveam nici cel mai mic chef s-o aflu.

În momentul ăla mă gândeam însă la altceva. Nu doream ca Emil să mă pună la zid cu tirul lui de întrebări şi simțeam totuşi că experiența asta îmi aparține doar mie. Aşa că i-am spus Danei:

─ Te superi dacă te rog ceva?

─ Hai, fii serios, spune-mi!

─ Ştiu că te înțelegi bine cu el, dar aş vrea mult ca Emil să nu ştie că m-am întors aici, înțelegi?

─ Bineînțeles, ştiu cât de enervant poate să fie cu întrebările!

Nici nu mai ştiu cum am plecat, cert e că nu mă mai simțeam aşa de bine cu mine de mult. Probabil că nu mă mai simțisem de fapt aşa niciodată. Oricât ar părea de dezgustător, voiam să prelungesc cumva starea aşa că, spre amuzamentul şi flatarea Danei, am decis doar să mă şterg cu prosopul şi să nu mă spăl până ajung acasă spre a păstra ceva din izul triumfului meu. Secrețiile noastre amestecate îmi păreau ca un fel de marcă a succesului meu. Dacă ar fi fost posibil, le-aş fi lăsat aşa săptămâni întregi pe mine. Din păcate, la mine în casă igiena îți intră fără să vrei în sânge aşa că, oricum, trebuia să mă spăl odată ajuns. Un lucru puteam totuşi să-l fac. M-am întors acasă pe acelaşi drum pe care venisem şi am adăugat astfel un nou conținut străzilor cu case pe care treceam. Era , aşa simțeam, un fel de „confirmare", de „consacrare", de „inițiere" pe care „murdăria" mea şi a ei mi-o confereau. Izul pe care-l emanam , discret dar mirosibil, ca să spun aşa, era semnul vindecării mele de imaturitate şi al trecerii spre altceva. Nu ştiam nimic din ce va urma, dar de un lucru eram singur: copilăria mea se sfârşea aici şi acum. Chiar şi până acum, în momente care-mi păreau grele, apelam la aceeaşi strategie compulsivă a

refugiului în siguranța imaginată a caselor pe lângă care treceam. De acum înainte, credeam eu, aveam să trec pe aici în astfel de momente şi nu aveam să-mi mai trag puterea din visul copilăresc de protecție ci aveam să simt, de fiecare dată , ca un fel de „madeleină" personală, mirosul primului meu succes, mirosul „inițierii" ca un Anteu care-şi va lua forță nu din pământ ci din propriile lui amintiri.

Aşa cum spune înţeleapta platitudine, „viaţa merge înainte”. Aşa că, după aceste aventuri, mi-am întors atenţia la lumea clasei mele şi la tot ce fusese până atunci. Oricum, în acest răstimp, se pare că se petrecuseră şi aici ceva schimbări. Prietenul meu Alexandru căzuse într-o stare de tăcere încăpăţânată aproape totală. Ştiam că avea la anumite intervale de timp obiceiul ăsta, dar acum părea a fi ceva serios. Mai târziu ,bineînţeles, am aflat despre ce era vorba, dar o să mai vorbesc despre asta. Fiindu-mi nu doar prieten ci şi coleg de bancă şi, până la urmă, singurul om cu care comunicam cu adevărat în clasa aceea, mă simţeam un pic frustrat. La ore, oricum nu vorbea niciodată nici înainte decât atunci când era întrebat de profesor şi-mi arunca priviri ironice atunci când simţea că mă „băgam în seamă” prea tare, iar în pauze şi după ore nu puteam scoate aproape nici un cuvânt de la el deşi continuam să ieşim împreună ca şi până atunci. Ţineam monologuri îndelungi fără a primi decât replici de genul „Da, înţeleg” sau nici măcar atât. În oraş nu mai ieşea la întâlnirile cu Emil, aşa că odată i-am pus şi eu aceeaşi întrebare pe care mi-o pusese Emil. Îl supărase cu ceva, nu-i plăcea ceva la Emil, ce naiba se întâmpla? Mi-a zis că nici vorbă de aşa ceva, dar pur şi simplu n-avea chef să vadă acum pe cineva atât de vorbăreţ precum Emil. În schimb, dacă voiam, putea să iasă cu mine , dar nu promitea că va şi vorbi prea mult. Cum eram în săptămâna aceea în continuare într-o dispoziţie de zile mari , eram convins că „energia pozitivă” pe care o emanam era suficientă pentru a-l pune şi pe Alexandru pe roate. Aşa că , în cursul zilei de vineri, i-am propus să ieşim doar noi doi la o bere ca în vremurile de dinainte de apariţia lui Emil la ora 7. A fost de acord şi eram convins că e primul pas către refacerea stării de dinainte.

La ora 7 fix eram la locul unde ne întâlneam de obicei, pe o bancă de lângă un chioşc de ziare ,pe „centru”. Am aşteptat cam vreo trei sferturi de oră şi, apoi, enervat de lipsa de cuvânt a prietenului meu, m-am îndreptat încet spre casă. Starea mea se schimba din nou radical. Fusese suficientă „ţeapa” lui Alexandru ca să-mi spulbere toată buna dispoziţie. Aşadar, pe amicul meu îl durea fix în paişpe de prietenia noastră şi de vizibila noastră înstrăinare! Simţeam nevoia să vorbesc cu oricine care m-ar fi putut cât de cât înţelege. Îmi dădeam seama că efectul tonic al întregii poveşti cu Dana se cam epuizase şi că până la urmă mare lucru nu câştigasem. Fusese o iniţiere tehnică, lipsită de orice legături cu meritele mele. Toată povestea se putuse întâmpla datorită „meseriei” Danei şi datorită intervenţiei lui Emil. Gândindu-mă la Emil, m-am gândit să trec pe la el să-l scot puţin în

oraş în ciuda „simpatiei” pe care maică-sa mi-o purta. Dar chiar în momentul acela am simțit picături de ploaie pe față şi, cum până la Emil acasă aveam ceva de mers, a trebuit să-mi amân planul. Drumul spre casă trecea prin singurul parc mai de Doamne-ajută al oraşului în mijlocul căruia se afla un foişor în care în perioada interbelică , duminica, se „producea” fanfara militară. Cum ploaia se întețea, am alergat într-acolo, era singurul adăpost la care puteam spera căci umbrelă nu aveam la mine. Acolo mai erau câțiva tineri printre care am zărit-o pe colega mea Diana. Aşadar, tot întâlnisem pe cineva cunoscut, una dintre ultimele persoane pe care m-aş fi aşteptat să le văd. Diana era o blondină micuță, cu un păr foarte lung, frumoasă, de o frumusețe rece, glacială, aş zice. Avea nişte ochi verzi care te făceau să crezi că te pătrund până în măduvă. Era cea mai bună la note din clasă fără să fie tocilară, iar relațiile noastre erau destul de reci. Asta datorită distanței, inaccesibilității pe care o degaja tot timpul în discuții şi prin gesturi. Şi mai era un element straniu. Îşi alesese o colegă de bancă despre care prima oară când am văzut-o am crezut cu toată sinceritatea că era băiat. Tunsă scurt, cu părul creț, cu fire încâlcite de păr ca nişte mici şerpi ,cu nişte ochelari care-i accentuau trăsăturile dure, masculine ale feței, părea ca un fel de „gorgonă” în devenire care o apăra pe Diana de orice prezență nedorită. Îmi părea că , nu ştiu dacă în mod conştient sau nu, Diana o alesese pe colega ei tocmai spre a-i pune în valoare prin contrast delicatețea şi feminitatea. Reuşea din plin, dar şi îndepărta. De fiecare dată când mă apropiam de Diana s-o întreb cine ştie ce , privirea „gardei” se pironea ostilă asupra mea ca mârâitul lui Cerber la intrarea în împărăția lui Hades. Nu-i puteam găsi Dianei vreun cusur clar, poate chiar modul ireproşabil în care se comporta mi se părea un pic suspect. Mă atrăgea fizic frumusețea ei, dar asta nu era suficient întrucât mi se părea exact opusul ca fire al tipului de femeie cu care mă puteam înțelege. Eram obişnuit cu Irina, cu firea ei liberă ,anarhică. Diana îmi era un teren inaccesibil şi, în ultima perioadă, prins în „aventurile” mele, deja nu mă mai gândisem la ea.

Acum, însă, mă prinsese cu garda jos. Mă simțeam atât de deprimat încât mi-era greu să-mi ascund dispoziția şi simțeam o nevoie cumplită de a comunica orice cu oricine, de a-mi atenua cumva starea. Am decis să intru în vorbă cu ea:

― Bună, Diana. Ce-i cu tine afară pe ploaia asta?

— Bună, Andrei. Nu mare lucru, trebuia să mă întâlnesc aici cu o prietenă să-mi dea o carte pentru olimpiada de Psihologie, dar văd că nu prea are de gând să apară, mi-a răspuns în stilul ei amabil, dar neutru.

Uitasem! Diana se pregătea pentru olimpiadă. Îmi zisese că nici ea nu dă în mod normal doi bani pe prostiile astea, dar avea un plan. Voia să obțină la olimpiada națională unul din primele două locuri care-i puteau asigura intrarea la Facultatea de Psihologie. Ştia ce face fata, totul calculat, gândit la marea finețe!

Ciudat! Şi ea trebuia să se întâlnească cu cineva care nu apăruse! Numai că ea voia să ia o carte pentru olimpiadă, eu trebuia să merg la cârciumă! I-am zis:

— Păi şi eu sunt cam în aceeaşi situație. Mi-a tras țeapă fratele Alexandru, nu-mi rămâne acum decât să mă rog pentru el ca Noica, ştii, m-am dat eu de interesant. Numai că noi trebuia să dăm pe gât ceva bere, nu suntem aşa elevați.

Rahat! Continuam „să mă dau în bărci" şi să spun numai tâmpenii, să mă dau de interesant, fiind conştient că nu reuşeam decât să fiu penibil. Însă Diana a trecut cu finețe peste aberațiile mele:

— Şi eu am observat de ceva timp că Alexandru nu prea e în apele lui. Ştiu că de obicei e mai retras, dar acum nu ştiu, îmi pare chiar trist, cred că-l roade ceva.

— Da, ştiu, asta voiam să văd şi eu în seara asta, dar omul nu prea vrea să se deschidă şi cu atât mai puțin să se lase ajutat. Ştii, e prietenul meu de atâta timp, dar nici eu nu ştiu mai multe despre el decât tine!

Între timp ploaia se întețea şi nu dădea nici un semn că s-ar opri în curând. Deodată am întrebat-o brusc:

— Ce planuri ai după ce se opreşte ploaia?

— A, nu ştiu, probabil mă duc acasă să mai învăț ceva.

Am reluat:

— Ştii, am o idee şi nu accept nici un refuz. Văd că nici tu n-ai umbrelă. Fug până la mine acasă, iau o umbrelă în timp ce tu mă aştepți aici şi apoi te invit undeva, să bem o cafea, nu ştiu , ce vrei tu . Stai liniştită, stau destul de aproape! Cred că ți-ar prinde bine să te mai relaxezi puțin, asta dacă nu te plictiseşte prea tare prezența mea, m-am fandosit eu puțin.

Spre surprinderea mea a acceptat pe loc. Am ieşit din foişor şi am rupt-o la fugă spre casă prin ploaie. Brusc dădusem uitării toată povestea cu Alexandru şi mă gândeam cu plăcere la orele următoare pe care le voi petrece cu Diana. Habar n-aveam ce putea să se întâmple, n-aveam nici cel mai mic plan, eram decis să las totul în voia inspirației şi a întâmplării. În vreo cinci minute, am ajuns acasă, am luat în fugă o umbrelă neagră sub privirile mirate ale maică-mii şi am plecat în goană spre foişorul din parc fără să-mi mai deschid umbrela, mergând tot prin ploaie. Odată ajuns înapoi, am remarcat zâmbetul Dianei:

— Nu trebuia să te grăbeşti aşa încât să nu-ți deschizi umbrela. Eu eram la adăpost oricum!

M-am înroşit ca după un bărbierit cu cea mai tocită lamă din lume. Stângăciile mele notorii transformau pentru cine ştia să vadă cele mai neînsemnate gesturi în declarații involuntare. Mă dădusem de gol şi ce era cel mai amuzant era că nici eu nu ştiam prea bine ce urmăream în momentul ăla. Da, eram încântat să petrec ceva timp cu o tipă frumoasă şi deşteaptă, dar ce avea să urmeze după seara aia nu aveam de unde să ştiu. O „rezolvare” rapidă era cu totul exclusă cu o fată atât de distantă şi de „altfel” aşa că probabil că trebuia să urmăresc o relație „stabilă” din acelea pe care Irina le ironiza cu atâta foc. Întâi şi întâi, însă, trebuia să ştiu cu cine am de-a face înainte de a mă gândi cu seriozitate la aşa ceva. Poate că răceala ei nu era doar o mască aşa cum tindeam uneori să cred, poate că era starea ei naturală şi în cazul ăsta chiar nu avea rost să mai insist. Eram extrem de curios. Povestea cu nedesfăcutul umbrelei nu putea să arate decât că în cel mai rău caz îmi plăcea, eram atras fizic de ea, ceea ce nu putea să-mi facă rău în nici un caz. Aşa că, mai liniştit acum, am desfăcut umbrela înainte de a ieşi afară şi apoi am pornit amândoi spre cel mai apropiat bar. Îmi impuneam să fiu foarte atent la modul în care țineam umbrela ca să n-o ating în vreun fel pe Diana şi să nu apar drept mitocan şi în acelaşi timp eram atent să nu o ude nici o picătură de ploaie, ceea ce îmi solicita destul de mult mâna dreaptă. În momentul în care am ieşit din foişor, doi-trei bagabonței adăpostiți au început să fluiere uşor. M-am prefăcut indignat şi m-am întors, uitându-mă urât la ei, atrăgându-mi câteva înjurături scabroase. Diana, foarte calmă, mi-a zis:

— Lasă-i în pace, oricum nu rezolvi nimic aşa.

În realitate, speram ca aceşti mizerabili să aibă dreptate şi ca flerul lor golănesc să nu-i fi înşelat. Mă simțeam mândru că, în vulgaritatea lor, ei credeau că e posibilă vreo apropiere între mine şi Diana. Trebuia să iasă ceva din toate astea!

În momentul în care am ieşit din parc, Diana a sesizat o uşoară grimasă pe care o făcusem deoarece mă incomoda mâna întinsă cu care țineam umbrela şi s-a apropiat , lipindu-se aproape de mine. Mi-a spus:

─ Cred că e mai bine aşa pentru mâna ta.

Întotdeauna până atunci, apropierea fizică de orice fel de fată, mai ales de una care-mi plăcea, a avut darul să mă zăpăcească şi să mă umple în acelaşi timp de un soi de plăcere jenată, dacă pot spune aşa. Puteam să interpretez apropierea asta fizică drept un soi de „semnal", dar în acelaşi timp putea fi şi un anumit gen de politețe. Oricum, pe moment nu era mare lucru de făcut. Am tăcut încurcat până am ajuns la bar, un bar care era numit „La Turci" deoarece era aşezat la câțiva zeci de metri de o statuie care reprezenta un dorobanț de la 1877, alături de două mici tunuri turceşti capturate în acel război. Barul nu era tocmai select, dar era totuşi incomparabil mai decent decât speluncile în care îl însoțeam pe Emil. Când am intrat, era aproape plin, fiind un refugiu la îndemână pentru cine se găsea prin preajmă în momentul începerii ploii. Era un amestec de fum de țigară , de voci stridente, de râsete care m-au zăpăcit la început. Nu era în mod clar locul cel mai potrivit pentru tentativa mea de a călca pe urmele lui Sherlock Holmes şi de a afla ce-i cu fata asta. Acum însă era exagerat să pretind şi un loc potrivit pentru asta. Important era că şirul ăsta de coincidențe şi de întâmplări mă pusese în fața acestui prilej şi eram hotărât să nu-l ratez, orice ar însemna asta. După ce am găsit o masă la geam într-un colț din fund al barului, am comandat cu gesturi care se voiau sigure şi nonşalante două cafele. Nu ştiam cu ce să reiau conversația. Cum în buzunar, mai aveam un pachet cu ceva țigări , mi-am aprins una spre surprinderea Dianei:

─ Nu ştiam că fumezi, Andrei.

─ E, aşa, mă mai prostesc şi eu. Nu fumam prea mult înainte, dar acum ştii am un prieten, Emil de la Agricol, nu cred că-l ştii, el tot fumează şi aşa am început şi eu să trag mai mult.

─ Şi eu mai trag câte una din când în când, a spus şi Diana, spre surprinderea mea de data asta. E bine uneori să ai câte un mic viciu, a zis ea zâmbind. Apropo, pot să iau şi eu una?

─Sigur, bineînțeles, m-am grăbit eu să spun, scoțând din nou cu gesturi precipitate pachetul din buzunarul blugilor. Diana şi-a aprins o țigară foarte firesc. Cum naiba reuşesc fetele astea, cel puțin cele care-mi ies mie în cale, să-şi dozeze atât de bine gesturile încât să pară atât de fireşti pe când eu în astfel de momente arăt parcă scos din filmele cu Buster Keaton? Sau îmi fac eu prea multe probleme ca prostul?

Între timp, ne veniseră şi cafelele. De obicei, când eram cu Alexandru sau Emil şi plăteam eu, aveam obiceiul să scot banii imediat cum eram serviți, pentru că, fiind şi uituc din fire, mi se întâmplase de câteva ori să fiu strigat de barmani din stradă să mă întorc să plătesc consumația, fiind luat şi de „țepar". Şi acum mi-am dus instinctiv mâna la buzunar, dar, conştientizând imediat că Diana ar putea crede că mă grăbesc, am retras-o imediat. Suflând în cafea, am început să sorb puțin din ea. Era oribilă! Avea un gust care semăna probabil cu zeama dintr-o cârpă de şters praful. M-am grăbit să zic:

─ Scuze pentru cafea, mai bine mergeam la „T". Acela era un alt bar, cel mai O.K. din oraş, deşi după standardele unui oraş mare era o bombă ceva mai „spălată".

─ Nu-ți mai fă atâtea probleme, Andrei. Ştii, chiar mă simt mai bine acum că am mai ieşit dintre cărțile de psihologie! Ai avut o idee bună!

Măi să fie! Mi se părea mie sau răceala aia , ghețarul începea să se topească? Sau se juca cu mine de-a şoarecele şi pisica? Oricum, era interesant de urmărit ce avea să iasă, dar mintea-mi era vidă de orice subiect pe care l-aş fi putut aborda. Însă Diana chiar părea că se simte ca peştele în ocean în acea maree de fum şi zgomote stridente. A reluat discuția:

─ Ba îl ştiu pe prietenul tău! Ştii că stau pe „centru" şi câteodată sunt la bucătărie şi mă uit pe geam din când în când. Îmi place să privesc oamenii aşa, de la distanță. E cel micuț de înălțime, dar solid, cu plete crețe şi ochelari?

─ Da, am zis, el e. Cum ți se pare?

─ Nu ştiu, am impresia că ține cumva foarte mult să atragă atenția asupra lui, oricum. Sau poate simte nevoia să se descarce, tu ştii mai multe! Dar mi se pare ciudat aşa, grupul vostru, când sunteți toți trei! Şi asta pornind de la înălțime! Alexandru, cel mai înalt, cu aerul lui absent tot timpul, Emil agitat tot timpul, gesticulând şi vrând parcă să vă

demonstreze tot timpul ceva şi tu, atent la amândoi, încercând, nu ştiu, să ții grupul la un loc. Tu eşti liantul lor, nu-i aşa? Până la urmă faptul că ai înălțimea medie între ei se potriveşte şi cu faptul că tu mediezi între ei, eşti „intermediarul”, poate şi ca fire.

― Nu ştiu dacă e chiar aşa. Prin mine s-au cunoscut, asta e adevărat, dar nu ştiu cât de mult îi țin la un loc. Prima dată când s-au întâlnit au părut că se înțeleg foarte bine şi fără mine. Dar , apropo de ce vorbeam de Alexandru, în ultimul timp am impresia că îl cam deranjează Emil şi felul lui de a fi, aşa cum zici tu, mai direct, mai expansiv. Dar, ce să mai zic, după seara asta am impresia că îl deranjez şi eu.

― Nu cred, Andrei. Eu am impresia că n-are legătură cu nici unul dintre voi. Eu l-aş lăsa în pace un timp şi cred că o să-ți spună el despre ce e vorba. De curiozitate, l-ai cam forțat să-ți promită că vă întâlniți în seara asta, aşa-i?

― Cam da, am recunoscut eu cu jumătate de gură. Am insistat ceva.

― Vezi, nu-i place să-l forțezi! De-asta probabil că n-a venit în seara asta la întâlnirea voastră , s-a simțit obligat şi nu-i place asta! Ştiu că tu ai avut intenții bune, dar există unii oameni cărora le place să se ajute singuri!

― Şi tu eşti aşa?am întrebat eu brusc, simțind pentru prima oară că punctez.

― Nu ştiu, poate, a zâmbit ea eschivându-se. Dar nu era vorba de mine aici. Oameni ca Alexandru ar putea să înțeleagă din faptul că tot insişti să-i ajuți că ți-e milă de ei şi asta urăsc, poate, cel mai mult!

― Impresionant!am zis eu. Şi ai văzut toate astea din punctul tău de observație de la bucătărie? Cred că eşti deja intrată la facultate!

― Ei, nu e chiar aşa de simplu! Asta e distracția mea, nu face parte din pregătirile pentru olimpiadă!

― Deci tu te distrezi făcând aplicații psihologice! Mişto!

― Ei, nici chiar aşa! Pur şi simplu îmi place! Povestea cu distracția mi se pare de fapt o invenție a celor cărora nu le place ce fac , ca un pretext să facă pauze, să-şi întrerupă treaba pe care o urăsc! Eu nu simt nevoia să fac pauze decât ca să mă odihnesc pur şi simplu, n-am nevoie de „distracție” dacă îmi place şi să studiez psihologia şi să fac „aplicații” , cum spui tu.

Lucrurile evoluau ciudat, dar în nici un caz neinteresant. Fata conducea în mod imperial discuția, eu eram elementul secundar. Nu spusese prea multe despre ea în afară de

chestia cu „oamenii care se ajută singuri”. Aici eram sigur că „pescuisem” ceva, dar ce mare brânză însemna asta la urma urmei? Se ajută singură, ei da, ştiam şi eu asta de dinainte, la şcoală putea părea oricum, dar numai genul „neajutorată” nu în ciuda fineții şi feminității ei. Că era inteligentă şi putea să vadă dintr-un scărpinat la ureche al cuiva cine ştie ce dramă interioară, şi asta ştiam! Un alt element nu neapărat nou , dar, să zicem, o adăugire care clarifica un detaliu al „tabloului” era chestia cu pasiunea! O pasiona cu adevărat psihologia dacă tot timpul nu făcea decât să analizeze oamenii, să le ia cele mai mici gesturi la microscopul minții ei, nu era o simplă carieristă în devenire, dar mă ajuta asta să răspund la întrebarea-cheie legată de răceala ei? Îi era constitutivă sau era doar o mască? Da, O.K., acum era amabilă, era fermecătoare, ba chiar făcuse gestul ăla de apropiere cu umbrela, dar dacă nu cumva nu eram decât un cobai ignorant, dacă nu cumva eram supus cine ştie cărui experiment bizar, dacă atingerea asta nu era cumva doar un stimul al cărui scop ar fi testarea reacțiilor mele? Oricum, după gafa mea cu umbrela nedeschisă şi după fâstâcelile în lanț obținuse cu siguranță material, dacă asta era ceea ce dorea! Iar mă băgasem în ceva despre care începeam să cred că mă depăşeşte! De ce aveam numai eu parte de asemenea chestii? Hai, gata cu smiorcăiala, mi-am zis în final, atenție mare să vedem ce se mai poate întâmpla, că n-are ce să-ți strice experimentul ăsta, dacă aşa o fi! Primul pas ar fi fost să preiau inițiativa în discuție pentru a afla mai multe despre firea ei, dar cum naiba s-o fac? Eram ca un strateg fără inspirație, ca von Manstein când căuta o soluție pentru a străpunge defensiva care părea inexpugnabilă a Sevastopolului în 1942.

Deja zgomotul din bar îmi devenise insuportabil. Cu chiu, cu vai reuşisem să termin „cafeaua” şi i-am propus Dianei să ieşim afară la aer întrucât părea că ploaia se mai potolise. Am plătit şi după ce am ieşit am simțit un țiuit în urechi ca un ecou al zgomotului pe care tocmai îl lăsasem în urmă. Mai picura puțin, aşa că am deschis din nou umbrela, dorind parcă să rechem momentul de mai devreme al apropierii fizice. Însă Diana mi-a spus că nu mai avea nevoie de umbrelă şi, ca să nu par caraghios, am închis-o. După ce am mers ceva timp fără să mai vorbim , Diana mi-a zis:

— Trebuie să mă întorc acasă, cred că am stat destul.

Dornic să nu rămân chiar complet cu mâna goală , i-am făcut o propunere:

— Mi-ar plăcea să ne mai întâlnim din când în când, să mai vorbim, dacă nu te plictisesc prea tare. Când ai timp, normal.

— Sigur, mi-a spus, vorbim la şcoală.

Am lăsat-o în fața scării şi am pornit spre casă plin de gânduri contradictorii. Nu ştiam ce putea ieşi din toată întâmplarea asta ciudată, dar rămâneam decis să-mi încerc norocul.

Amândoi în autobuz. Oameni care se întorc de la muncă. Priviri absente, pe geam, în podea, spre propriile mâini. Deja s-a întunecat, autobuzul trece printre băltoacele care umplu gropile de pe şosea , luminile aprinse îți întind privirea, ți-o lichefiază. Ai impresia, la mine cauzată şi de foame şi de oboseală, că străzile încep să semene cu o pictură a lui Dali, trotuarele, oamenii se preling şerpeşte, se alungesc, având cumva consistența obiectelor din vis pe care încerci degeaba să le atingi. La percepția asta ajută şi geamul aburit pe care privesc. La coborârea în fiecare stație e o forfotă obosită, dacă pot spune aşa, oameni care abia se cară pe ei înşişi se grăbesc totuşi să nu rămână înăuntru. Pe unii care stau în apropiere îi văd înghițiți de scările de bloc ca de nişte uriaşe hale în care se produce

pe bandă rulantă somn. Fabrici de somn, astea sunt locuințele noastre şi cu atât mai mult blocurile astea comuniste făcute în anii '70 care sunt atât de urâte şi de cenuşii încât închizi ochii imediat ce le vezi şi nu-ți mai doreşti altceva decât să dormi. Casele în care locuim nu trebuie să fie frumoase, ne-ar tenta prea mult să rămânem în ele, ştiau comuniştii bine o treabă!

Suntem aproape, trecem pe lângă parcul Moghioroş. Un activist comunist obscur asociat cu nişte bieți pomi striviți între blocuri ca mişte licheni amărâți în tundră cocoşați de ger! Parcă nici nu i s-ar potrivi alt nume, nu? Singura marcă a libertății câştigate adăugată acestui parc sunt budele ecologice! E un progres, oricum am lua-o! Emil pare şi el letargic, își dă ochelarii jos şi se freacă obosit la ochi ca şi cum ar fi deja suprasolicitat de imaginile care-i trec prin față. Ne ridicăm şi coborâm. Emil propune să mai mergem într-o crâşmă destul de „penală", nu chiar ca cele din oraşul nostru fetal, cum îi zice el, dar nu cred că-i o idee bună.

–Păi parcă ne grăbeam, nu? Şi mi-e şi foame în pizda mă-sii, n-am mâncat nimic toată ziua.

–Hai, mă, ce dracu', dar nu ți-a zis să scrii un roman întreg, nu?

–Nu , dar e jenant, dracu', trebuie să iasă ceva mai de Doamne-ajută, am şi eu puțin orgoliu, în mă-sa!

–Hai, mă, o bere jegoasă, zamă de clor la 12 000, ca în vremurile bune!

Cedez şi de data asta. Cârciuma asta o frecventam încă din primul an de facultate, pentru că doi ani din trei aproape de facultate am stat aici, în Drumul Taberei. Clientela acestei bodegi (avem o groază de cuvinte în limba noastră pentru a denumi acelaşi lucru, ceea ce e interesant!) era formată din tipi între două vârste îmbrăcați demodat, cu figuri docile, cumsecade, de regulă nebărbieriți şi netunşi, aruncând câte-o vorbă tovarăşilor de masă printre sorbitul berii, vodcii sau a ce mai aveau prin pahar. Dacă exceptăm scaunele şi mesele de plastic tipice vremurilor noastre sintetice din toate punctele de vedere, aveai o adiere de alt timp acolo. Puteai crede că te găseşti undeva , un pic înainte de schimbarea garderobei şi a unei părți din decor la turnarea vreunei secvențe dintr-un film făcut după Cehov sau Gogol. Acolo mai erau şi bătrâni care veneau probabil fie pentru socializare, fie pentru a scăpa de gura consoartei pe care nu o mai puteau tempera prin alte metode. Oricum, ei vorbeau cel mai mult şi cel mai tare. Peste toate plutea un iz amestecat de tutun

prost, de bere trăzvită şi de transpirație. Cel din urmă provenea de la chelnerița blondă, grasă, de peste 50 de ani care se tot plimba printre mese cu halbe de bere sau sticle. Din partea celorlalți, pentru că nu se mişcau, rămânea oarecum circumscris mesei, ca un fel de marcare a teritoriului. Nu îl simțeai decât când te deplasai spre budă.

Nici în seara asta nu era altfel. Ne regăsim din nou pentru a n-şpea oară cu două halbe de bere patetic de proastă , dar e bine. E un moment de linişte relativă. Suntem singurii sub 40 de ani din cârciumă în seara asta, uneori mai vin ,rar, şi alții de vârsta noastră. Ni se rupe-n şaişpe, oricum. Emil deschide discuția:

–Ne-o da păpuşica banii ăştia, dar ce facem cu restul? Că la bulangiul ăsta bătrân al meu m-apucă voma să mă duc pentru trei sute de mii. Eu, frăție, chiar nu mai am la cine să mai cer...

–Unde vrei să bați?

–Poate să mai încerci la vreo rudă de-a ta, faci pe disperatul, că trebuie să plăteşti ceva, găseşti tu vreo carte ceva de vreun milion pe la facultate...

–Bă, da' tu eşti chiar nesimțit! În primul rând că n-or să-nghită o asemenea gogomănie şi-n al doilea rând căcănarii ăştia de-abia aşteaptă să mă dea pe goarnă acasă, înțelegi? Ce, crezi că sunt aşa popular?

–Dar nu poți să le zici, nu ştiu, că pleci la Cluj, că nu ştiu babacii tăi, că ai şi tu nevoie de f-un milion ceva...

–Nu! Nici mort! Hai, bă, las-o în pizda mă-sii, dar câte vrei să fac pentru tine?

–Dar eu n-am făcut pentru tine?

–Găsim noi altceva! Chestia asta chiar n-o fac! Mi-a ajuns să mă tot plimb cu scoaba-ntinsă prin Bucureşti! Hai să cerem bani prin trolee ca ăia, să compunem un text tare pentru mâine, nu vrei?

Am ieşit apoi din cârciumă, Emil insistând să mai luăm şi o bere de 2 litri la pet, şi am pornit spre casă. Întotdeauna când urc pe scara asta, am sentimentul că sunt filat de o mulțime de perechi de ochi curioşi în legătură cu ce fac. Gazda mea e în general antipatizată pe scară şi se pare că asta s-a transmis şi asupra mea. Figuri acre de femei pe la 50 de ani, măsurându-mă cu neîncredere şi abia răspunzându-mi la salut, moşi suspicioşi. Singura persoană de pe scară cu care gazda mea se înțelege, vecina de palier, e pusă să mă spioneze pe mine, pemtru că în afară de Diana nu ar trebui să aduc pe nimeni. Oricum, în

seara asta chiar sunt decis să sfidez interdicția şi urcăm tiptil, având grijă să nu facem zgomot. E o precauție în întregime inutilă, pentru că , chiar dacă nu e nimeni pe scară, mai mult ca sigur cineva se uită pe vizor pentru că în scara asta sunt multe persoane pentru care sunetul unor paşi pe trepte le face ochii să saliveze precum îl făcea becul pe câinele lui Pavlov. Scara asta, curată, locuită de oameni cumsecade care se uită chiorâş la tine chiar şi după 5 luni în care ai fost cel mai liniştit chiriaş, ca multe altele din Bucureşti, cu glastre cu ficuşi, cactuşi, muşcate şi pizda mă-sii mai ştie ce expuse , reprezintă un cocktail istoric straniu : comunismul real, care voia să formeze un om frate cu ceilalți bla-bla-bla , a dezvoltat şi a dus la perfecțiune cele mai josnice şi mai înguste instincte mic-burgheze.

Ajungem , deschid uşa, taman când vecina de palier o deschide şi ea pe-a ei ca să-şi ude florile... E clar, sunt înregistrat deja, măcar ştiu sigur o treabă. O să mă trezesc peste o zi-două cu vreun telefon din America, ce mai! Asta e, întâi să scăpăm din asta! Dau din cap către vecină cu un rânjet de şacal expus la Grădina Zoologică, îmi blestem condiția de chiriaş şi brusc lampa lui Ilici se aprinde în capul meu! Dacă tot am mâncat borş în fața Irinei cu studenția, singurul lucru cu adevărat interesant despre care aş putea scrie ceva din această tristă perioadă sunt aventurile din chiriile mele! Asta e! Bine, mai greu e cu calitatea a ce-o să scriu, dar măcar am o idee, slavă vecinei mele băgăcioase! Fără să ne mai descălțăm, intrăm în bucătărie şi ne repezim asupra mâncării. Pusul în farfurie e un lux inutil, desfacem o cutie cu musaca pe care o am de acasă fără s-o mai încălzim şi atacăm cu furculițele conținutul. Mâncăm repede, hămesiți, fără nici o eleganță. Rupem pâinea, n-o mai tăiem şi continuăm să înfulecăm din cutie, dând naştere la ciocniri între furculițele noastre. În fine, ne săturăm, a mai rămas cam un sfert din cutie pe care o arunc neglijent în frigider. Curăț masa rapid şi fumăm câte o țigară. E şapte jumate şi trebuie să m-apuc de scris. Emil desface berea şi-mi întinde un pahar.

„Impresiile cele mai puternice, prin urmare negative, le aveam din a doua mea reşedinţă , la o babă din zona Dristor. Fostă asistentă medicală în anii de glorie ai socialismului victorios, probabil mare amatoare de testat flexibilitatea paturilor de spital cu diverşi toar'şi doctori, acum convertită la un creştinism post-menopauzal de toată jena privit la rece din exterior, dar de toată groaza pentru sărmana creatură care e nevoită să-şi închirieze de la ea „lebens-raum-ul". Coc d-ăla sever, tovărăşesc şi o faţă plină de negi şi strâmbată la ocazii de hemoroizi şi de iubire faţă de semeni. Căuta „studenţi cuminţi", aşa era specificat în anunţ, şi nefumători, aşa că a trebuit să mint şi să retrăiesc momentele formatoare ale fumatului clandestin în budă din clasa a opta. De fapt, aici am ajuns datorită dorinţei alor mei de a mă mai potoli după excesele din anul precedent şi a indolenţei lui Emil. Planul iniţial din timpul verii prevedea ca eu şi Alexandru să stăm la o casă din cartierul în care locuia Emil, iar omul nostru trebuia să se ocupe de „lucrările" de aranjare a mansardei în care trebuia să locuim. Prins fiind de începutul relaţiei cu Dorina, deci scuzabil, maestrul a cam întârziat cu lucrările până spre 20 septembrie, ai mei au profitat de breşa creată şi m-au obligat să căutăm o nouă chirie. Prima găsită a fost şi prima aleasă, coana Olga, fosta surioară. Şantajul alor mei a fost eficient: cunoscând aversiunea mea faţă de ideea de a sta în cămin m-au pus să aleg între două rele, aşa că până la urmă am acceptat, gândindu-mă că poate nu va fi aşa de rău. Oricum, două chestii mă puseseră pe gânduri: nu aveam voie să aduc nici un băiat, putând să aduc în schimb câte o fată din când în când, şi faza mai sus-pomenită cu fumatul.

După ce a început facultatea, a trebuit să înfrunt o realitate mult mai dură decât cele mai negre aşteptări. Camera mea era în fund de tot, paralel cu baia, şi consta dintr-o canapea , o măsuță, un scaun şi un şifonier micuț. Ca să ajung aici, trebuia să trec prin sufrageria ocupată de mam'mare la care m-a frapat mult un lucru: respectiva încăpere arăta ca un adevărat muzeu al kitsch-urilor socialismului. Trei sferturi din spațiul a ceea ce trebuia să fie bibliotecă era ocupat de o sumedenie de bibelouri. Cățeluşi drăgălaşi încremeniți într-un etern gudurat şi dat din coadă, copoi de vânătoare executând un salt „înghețat", balerine diafane contorsionate, Albe ca „Zăpade" şi pitici reuniți într-o şedință şi inventarul poate continua at will. La kitsch o să revin. Problema cea mai mare erau de fapt mai multe. M-am trezit cu o sumă de obligații despre care nu mi se pomenise nimic la început: trebuia să iau baborniței seara două pâini , dar numai de la un „Family shop"pentru că doar aia îi plăcea, trebuia să livrez fiică-sii care stătea în apropiere nu'ş ce carne şi alte chestii care proveneau tot de la mine pentru că , am uitat să spun, baba a cerut să nu-mi aduc mâncare gătită de acasă, insistând să gătească ea şi pentru mine carnea sau legumele pe care ai mei le luau de la bunicii mei de la țară. Fireşte că dintr-un pui mă trezeam în porția mea doar cu o aripă, vreun gât şi câteva şuvițe firave din piept. Am încercat să-i explic că nu mi-am asumat chestiile astea, dar răspunsul invariabil era „dacă nu-ți convine, te dau afară". Altele însă erau chestiile cele mai revoltătoare. Nu aveam voie să-mi pun hainele în cameră ci într-o debara de pe holişorul care despărțea camera mea de baie. În prima dimineață, grijulia mea gazdă m-a trezit la şase dimineața chiar dacă eu aveam cursuri de la 2 în ziua aia. Trebuia să mănânc atunci pentru că la ora aia se trezea şi mânca ea. De asemenea, trebuia să mă întorc să mănânc la ora 14 indiferent ce aş fi făcut în oraş. Asta am reuşit să evit, pretextând că am cursuri sau că mă duc la bibliotecă. De regulă, stăteam cu Emil, cu Alexandru sau cu colegii mei de facultate până târziu în oraş în acea primă săptămână. Şi mai naşpa era cu fumatul. Reuşeam cu greu să mă abțin să fumez în casă şi trebuia înainte să ajung să mă frec cu frunze pe mâini pentru că hoaşca avea un miros de câine de vânătoare. În week-end m-am cărat cu groază acasă. Am avut un scandal-monstru cu ai mei, explicându-le că mai mult de o săptămână eu nu mai stau acolo. Taică-meu mi-a promis că o să vină miercuri să vadă ce se întâmplă. Nu-mi era de ajuns, bineînțeles.

Până la venirea lui, marți a fost ziua lui Emil unde m-am îmbătat şi am fumat cât un regiment de panzer-grenadieri înainte de un asalt asupra pozițiilor sovietice de la Stalingrad. M-am întors, mirosind a tutun şi a alcool, întâmpinat de babă cu un potop de vociferări şuierate prin proteză. Mi-a reproşat că am fumat, că m-am îmbătat, i-am spus că nu o priveşte, că nu i-am fumat şi băut în casă şi m-am retras în cameră trântind uşa. Baba a încercat inițial să mă îmbuneze , m-a chemat la masă unde şi-a reluat tirada. Cu coarda întinsă la maximum, am lăsat furculița din mână, simțindu-mă brusc posedat de spiritul lui Raskolnikov şi al tuturor ucigaşilor de hoaşte jegoase din lumea asta şi mi-am înfipt unghiile în muşamaua cu floricele de mac a babei, aruncându-i o privire demnă de vreo figură lombroziană reprezentată în cine ştie ce manual de criminalistică din epoca victoriană. Simțind probabil ceva în neregulă, baba a părăsit încăperea cu o grație de care nu aş fi crezut-o în veci în stare. Apropo de floricelele de mac şi de excesul de bibelouri kitschoase şi drăgălaşe ale babornița, se poate face o filosofie a kitsch-ului comunist de genul ăsta. Îl cunoaştem cu toții, era prezent şi la ai mei în casă, mai ales datorită maică-mii, dar oricum în proporții moderate, câteva bibelouri răzlețe. Culmea e că în nici o casă din câte am fost nu am întâlnit atât de multe chestii de genul ăsta şi nici nu am întâlnit în acelaşi timp o persoană atât de „bitchy” ca băbăciunea asta. Era ca şi cum toate rezervele ei de afectivitate ar fi fost absorbite de acele urâciuni zglobii. Cum alții au un loc de dat cu capul, ea avea în acest colț „un loc de dat cu sentimentul” pentru că uneori, în timp ce îmi povestea despre fiul ei drag şi o bârfea pe nora care era de vină pentru orice, se oprea şi le privea cu mare drăgălăşenie. Ce este de fapt kitsch-ul? Kundera, de exemplu, insistă pe ideea că el nu e altceva decât expulzarea din reprezentările omului mediu a ceea ce e considerat „urât”, „problematic”, „imoral” sau „rău”. Omul are, mai mult ca sigur, dreptate alături de alții care au vorbit despre asta. Nu cred, oricum ar fi povestea, că acest instinct al omului simplu, neproblematic ar trebui condamnat. Nici nu-mi propun deliberat să judec, să condamn pe cineva în legătură cu asta. Pentru mulți, kitsch-ul e un fel de aspirație tulbure, neconştientizată, vagă spre altceva. Acest univers dulceag, contrafăcut precum un lichior prost se leagă într-un fel, după mine, de copilărie. Omul obişnuit din socialism precum baba asta(bine, hai să admitem, ea întrece un pic media) e cel al marii transbordări dinspre rural spre urban. Tot ce face îşi închipuie că face pentru copii: le prevede viitorul, le creează acest decor

idilic-fals care să-i facă să se simtă „liniştiţi şi ocrotiţi", cum zicea cineva. Noi, copiii acestor două generaţii care au trecut prin comunism, am avut permanent pe cap această tutelă şi am fost destinaţi unui proiect „măreţ", nu atât al regimului, cât al părinţilor noştri. Noi trebuia să facem totul mai bine decât ei, „să ne realizăm" mai bine decât ei şi ne-au oferit tot ceea ce ei au crezut că ne prieşte. Într-un fel, cred că baba Olga a mea,când contempla acele sărmane bibelouri, îşi privea propriile „idealuri", propriile planuri pentru copiii ei. Această protecţie tiranică, ce se răsfrângea deformat chiar şi asupra mea prin trezitul ăla şi chestia cu mesele, caracterizează cel mai bine aceste generaţii. Aşa trebuia să fim noi în cele din urmă, odată „realizaţi", ca nişte bibelouri drăgălaşe, naive şi kitschoase pe care să le expună în vitrină: „asta am realizat noi, copiii noştri, îi vedeţi ce drăgălaşi sunt?". Aşa că, de câte ori vedeţi aceste creaţii nereuşite ale gustului unei generaţii, gândiţi-vă că vedeţi „vitrina lor cu iluzii", care, ca orice iluzii, trebuie să fie sfărâmate într-un final, nu?...

Emil se apropie şi-şi bagă căpăţâna plină de mătreaţă în foile mele:

–Cum merge, Gogule?

–Pleacă-n pizda mă-tii de aici, urlu eu la el, aprinzându-mi o ţigară. Simt un miros ciudat şi îmi simt limba invadată de nişte entităţi ciudate şi pişcătoare. Mi-am pus ţigara invers! Suprapopulat de o comunitate energică de draci, rup jumătatea arsă a chiştocului şi-mi aprind, comme il faut, de data asta, ţigara. Emil nici măcar nu zâmbeşte şi se plimbă în stânga şi-n dreapta mea ca o patrulă rusească afară-n ger la Novosibirsk.

–Măi, dar mă laşi şi pe mine să mă concentrez aici?urlu la el. Du-te afară, fă jogging, fă o labă, dar lasă-mă să mă concentrez.

Emil părăseşte camera, bolborosind nişte înjurături ca o poţiune de ierburi vrăjitoreşti care dau în clocot. După ce mă calmez, mă gândesc cum se face că nu am început istorisirea mea cu descrierea a ceea ce făcusem în reşedinţa din anul I de facultate. Acolo nu stătusem cu gazdele în casă, colegul meu de apartament era un tip liniştit, aşa că, practic, Emil se cam mutase la mine; rămânea cam 3 nopţi pe săptămână. Acolo am trăit iluzia libertăţii depline, făceam ce doream, ne îmbătam, urlam, jucam fotbal pe hol cu cursurile mele transformate în cocoloaşe, mă duceam a doua zi mahmur la examene şi luam note mari deşi scrisul meu semăna cu oscilaţiile unui seismograf, aveam discuţii tari, serioase, dostoievskiene aproape, nimeni şi nimic nu ne oprea. Problema e că nu prea poţi

să povesteşti lucruri în care totul se întâmplă cam cum vrei tu. De-aia nu există „Memorii” scrise de rezidenţii din Paradis, atunci când vrei să faci ceva şi asta se şi întâmplă riguros cum ai vrut tu, asta nu mai e poveste, e tratat de mecanică.

„Incidentul final al scurtei mele imersiuni în această lume apusă îmi confirmă pe undeva că totul se învârtea în jurul ideii de „copil”. Cum vă spuneam, în miercurea aceea trebuia să vină taică-meu. Între timp, nu stătusem degeaba. De ziua lui, Emil se revanşase şi nu doar făcând cinste cu băutură ci oferindu-mi o nouă variantă de stat în gazdă de la o colegă de-a lui de facultate: un bătrân din Titan la care stătuse, foarte O.K., pare-se, care, cel mai important, accepta orice fel de vizite, chiria era absolut rezonabilă. Tipa plecase pentru că, spre deosebire de mine, prefera viaţa-n cămin. Singurul impediment era că bătrânul era cam bolnav, dar, după ultimele experienţe, mă stresa prea puţin asta. Aşa se explică şi faptul că o înfruntasem pe babă mult mai sigur pe mine după acea chermeză. Dar să revenim. Incidentul s-a produs din prima, brusc, eliberator.Taică-meu e un tip ceva mai liber, nu prea se încadrează în tiparul generaţiilor ăstora de care am vorbit, până la un punct, fireşte. Oricum, vorbim foarte deschis între noi, îl iau la mişto, îl poreclesc în toate felurile. Într-un fel, ca să fiu cinic, boala i-a făcut bine, ferindu-l de prea multă implicare în „socialul” ăla comunist. Maică-mea e cu totul altfel şi, într-un fel, privind-o uneori pe baba Olga, am „văzut-o” cu groază pe maică-mea la bătrâneţe. Dar, passons... Cum a apărut, l-am întâmpinat cu un foarte neprotocolar în contextul dat „Ce faci, mă?”. Asta a avut asupra babei efectul unui beţişor de chibrit aprins aruncat pe o tonă de benzină. A sărit cu gura:

–Neruşinatule, tu aşa vorbeşti cu tatăl tău?! În loc să-i zici „Săru’ mâna , tată!”, că el te-a crescut, ţi-a dat să mănânci , te ţine la facultate, tu aşa vorbeşti cu el?

Asta l-a lăsat mască pe bătrânul meu. După primul şoc ,graţie căruia a realizat pe loc că toate poveştile mele de groază erau adevărate, i-a răspuns babei:

–Doamnă, nu-ţi permit să-mi stabileşti mie cum să vorbesc cu fi-meu!

Baba i-a răspuns cu o faţă neîncrezătoare şi dezamăgită ca cea a cuiva care crede că te-a scăpat de la înec pentru ca să descopere că tu eşti de fapt un înotător de performanţă care face exerciţii de ţinut respiraţia sub apă. În ciuda interesului meu personal de a mă căra cât mai urgent de acolo, aproape că mi-a fost milă de ea văzând figura aia dezarmată. Şi aşa am plecat de acolo, lăsând-o pe tanti Olga pierdută în

contemplarea bibelourilor ei. Simțindu-se vinovat, taică-meu a cedat pe loc propunerii mele, auzind că deja aveam alternativă.

Vizita la bătrân. La prima impresie, părea că are în jur de 85 de ani sau poate chiar mai mult. Era scofâlcit la față, fuma în continuu „Carpați" şi, ce m-a uimit cel mai mult, avea nişte picioruşe de grosimea mâinilor mele! Misterul s-a elucidat în cele din urmă: bătrânul avea diabet şi nu 85 ci 73 de ani. Părea absolut în regulă altfel, am avut grijă să pun condițiile care mă interesau cel mai mult: să-mi pot aduce prieteni sau, eventual, vreo fată şi să pot fuma. Interesant de asemeni era că-i plăcea să stea cu draperiile trase, în întuneric. Ca să ajung în camera mea, trebuia să trec din nou prin sufragerie , dar avantajul era că bătrânul nu dormea acolo, ci doar stătea să se uite la televizor. Camera mea avea un pat mare, un şifonier şi o masă , dând şi în balcon. Perspectiva care se deschidea putea fi numită „Malvedere". Ce mi-a displăcut cel mai mult în zona aia din Titan cât am stat era deşertul ăsta vertical de beton care , spre deosebire de Drumul Taberei, nu avea nici măcar vreo tentativă de „oază" cu vreun pomişor, ceva. Mai era şi o altă persoană prin casă, o menajeră în vârstă,Bella, machiată strident, intenționat ca să pară mai tânără. Şi chiar părea cam în jur de 60 de ani deşi , din câte am înțeles mai târziu, împlinise şi ea şaptezeci. Pentru vârsta ei, era remarcabil de slabă. Am înțeles că lucrase ca secretară pentru bătrân care fusese în comunism un fel de director pe la Ministerul Agriculturii.

Ca să nu mai prelungesc ca în cărțile sau în filmele de prost gust suspansul, casa aia şi proprietarul ei erau marcați de o tragedie: fiica lui murise pe la vreo treizeci de ani, la puțin timp după ce-i murise şi nevasta. Lucrul ăsta lăsase urme în una dintre cele două camere aliniate în stânga coridorului pe care treceam spre a ajunge la mine. Uşa era permanent întredeschisă şi puteai să vezi acolo o mulțime de păpuşi de toate felurile, aşezate foarte ordonat. Păpuşi de toate culorile , de toate dimensiunile...Fiica lui avea la rândul ei o fată despre care bătrânul îmi povestise de mai multe ori , plângându-mi-se că nu îl vizitează niciodată.

În general, relațiile mele cu noua mea gazdă au fost cât de bune pot fi relațiile de acest gen. Emil putea din nou să mă viziteze şi puteam face din nou călătorii în jurul paharului cu bere, vin, vodcă sau ce mai putea fi. Nu c-am fi fost alcoolici, dar până la

urmă granița dintre ce face bine şi ce face rău e extrem de laxă-orice medicament poate să şi vindece, poate să şi dea o brutărie întreagă de mâncat groparilor.

Ca să n-o mai lungesc şi să fiu plictisitor, şederea mea aici a coincis cu o deteriorare progresivă şi iremediabilă a sănătății gazdei mele. Fără voia mea, eram un fel de „piază rea". Mâinile îi tremurau incontrolabil, de-abia mai putea să mai facă chestiile de rutină gen mâncat, băut, dus la budă, etc. Coana Bella, menajera, nu venea decât o dată pe săptămână aşa că a trebuit să-mi asum o obligație stranie față de gazda mea: trebuia să-l rad. La asta se adăuga şi faptul că în perioada aia făcusem o vizită Dianei la Cluj şi începusem o relație la distanță în care nici noi la început nu ne puneam mari speranțe. Vizitele Dianei erau încă un motiv pentru a-mi asuma noua mea îndatorire. Bărbieritul ăsta era aproape ca o chestie straniu-ritualică. În multe filme proaste, am eu ce am cu ele, nu ştiu de ce, se asociază uneori bărbieritul cu apropierea lamei sau briciului de gâtul celui supus operațiunii. Gâtul ăla cu venele ce pulsează a viață alături de un instrument ce poate aduce moartea, ştiți ce vreau să spun... Problema bătrânului meu era că nu vedeam nici o venă pulsând, gâtul îi era la fel de scofâlcit ca toată fața, brăzdat de nişte linii adânci cam aşa cum se văd canalele alea de pe Marte filmate de drăcia aia pe care a pus-o NASA acolo. Uneori , văzând acele „canale" de pe fața lui eram şi eu tentat să mă întreb ca David Bowie într-o melodie de-a lui „There is life on Mars?". Omul stătea atât de liniştit şi de jenat că apelase la mine pentru un serviciu atât de ciudat încât totul avea un aer de scenă din „Câinele andaluz". Mult mai târziu, m-am gândit care era motivația pemtru care îmi ceruse să-l rad în lipsa Bellei. Cred că se temea că o să moară pe neaşteptate şi că nepoată-sa avea să-l găsească neras. Era o ultimă pregătire, o ultimă cochetărie pe care şi-o mai permitea. Până la urmă, în ciuda diferențelor, cred că bătrânul avea probleme similare babei Olga. Totul era din nou legat de copii, mă rog, de nepoată în cazul lui. „Camera cu păpuşi", aia cu uşa întredeschisă , ca o invitație pentru nepoată... Din nou, „păpuşa" ca un simbol al aspirațiilor unei epoci, o nouă formă a lor. Ibsen a intuit bine ceva demult, „păpuşa" e un fel de ideal masculin al femeii. Nemişcată, drăguță şi,mai ales, aici o să vi se pară ciudat, fără sex. Las la o parte un pic chestia cu instinctul şi altele. O să mă leg de frumusețe. Bărbatul , fără să ştie, separă net frumusețea fizică a femeii de atracția sexuală. Toată „puritatea" atribuită femeilor de-a lungul timpului de bărbați aici îşi are originea. Bărbatul e satisfăcut estetic

de chipul femeii, mai ales de el,de trupul ei, de perfecțiunea „formelor”, a liniilor lui, dar are o mică problemă cu acel „hău” din mijlocul ei care se deschide brusc ca o „rană”din netezimea trupului ei. Da, e atras nebuneşte acolo de ceva cu adevărat transcendent oricărei judecăți , şi implicit uneia estetice, dar n-o să auzi niciodată vreun bărbat lăudând frumusețea sexului femeii. O să mă credeți nebun, unde vreau să ajung? Ultimul refugiu al acestei dileme estetice a bărbatului apare în momentul când are fiice. Nu ştiu dacă în relația tată-fiică este predominantă tensiunea sexuală reprimată cum credea Freud. Sunt înclinat să atribui rolul decisiv în relația asta mai degrabă urii neputincioase a bărbatului față de vagin. E ultimul ei bastion, ca să zic aşa. Aşa apare ca foarte de înțeles „păpuşa” ca ideal al taților pentru fiicele lor: nu neapărat că e imobilă, neînsuflețită ci mai ales că din „designul” ei lipseşte acea „rană” supărătoare, acea invitație neruşinată spre tot felul de profunzimi. Bărbații sunt superficiali, le place fațada, suprafața. Deja vaginul invită neruşinat departe, tot mai departe. Şi ca orice „profunzime” e oricum, numai frumos nu. Ştiți, pe undeva înțeleg de ce nu a venit niciodată nepoata lui pe acolo. Acea „cameră cu păpuşi” era negarea feminității ei , era o afişare a idealului feminin al bunicului ei. „Păpuşa” ca ideal, frumusețea asta artificială, rece,lineară, tot contrafăcută, are o legătură strânsă cu moartea. Odată, într-una dintre vizitele Dianei, când ne aruncasem hămesiți în pat şi ne-au scăpat nişte zgomote , m-a strigat brusc să mă întrebe cât e ceasul . Probabil, resimțea vitalitatea noastră ca un fel de impietate tocmai în acest sanctuar al feminității moarte şi asexuate .Oricum, mă gândeam deja să plec şi de aici. Chiar nu mai aveam ce face, nu-l puteam ajuta cu absolut nimic.

Ceva care o să vi se pară extrem de dezgustător m-a făcut să iau decizia finală. Într-o joi, venisem de la facultate pe la 2 şi m-am dus la budă. Acolo am găsit pe chiuvetă şi pe capacul de la budă urme de excrement. Lucrurile intraseră în faza finală. Am fugit cuprins de groază şi de scârbă, mi-am făcut bagajul cât am putut de repede şi am plecat acasă fără să mă mai gândesc la nimic. Am sunat-o pe Bella să-i spun despre ce e vorba de pe o cartelă Romtelecom şi am zburat spre autogară cu mirosul ăla încă în nări. Din nefericire, sunt „blagoslovit” cu o memorie olfactivă extraordinară. Zile întregi mi s-a păstrat în nas izul ăla.

Din nou, Emil m-a ajutat şi am găsit imediat o nouă gazdă, cea proiectată din vară, de fapt, numai că nu stăteam la mansardă, ci într-o cameră uriaşă de la parterul

casei. Când am venit să-mi iau bagajele care-mi mai rămăseseră, i-am îndrugat o minciună oarecare , că un văr de-al meu plecase în Camerun şi-mi lăsase apartamentul pe mână. Persoana în cauză chiar plecase acolo, dar restul era utopie. Deja, la trei zile după povestea cu rahatul, bătrânul nu se mai putea ridica din pat, dar era complet lucid. A intuit, fireşte, adevărul, dar nu mi-a reproşat nimic. S-a învăluit în spatele fumului înecăcios al unui „Carpați" de-al lui ca un actor bătrân la ultima reprezentație în spatele unei cortine murdare şi jerpelite. Am aflat ulterior de la Bella că a murit la fix o săptămână după plecarea mea şi că, previzibil, nepoata lui a trecut pe-acolo abia după moartea lui."

Plonjarea asta în amintiri mă cam epuizase pe moment. M-am oprit pentru câtva timp şi m-am uitat la Emil care dormea în continuare. Nu, n-avea nici un rost să compar sufrageria asta friguroasă cu grădina Ghetsimani, nici pe mine cu Iisus şi nici pe Emil cu vreun apostol somnoros, dar recunosc că mă deranja un pic faptul că o apucasem singur pe potecile bizare ale povestirilor mele. Aşa că i-am dat un ghiont lui Emil şi l-am trezit, atrăgându-mi, după cum era întru totul previzibil, o rafală de înjurături. După ce s-a dezmeticit, m-a întrebat cum merge cu scrisul. I-am zis că nu ştiu, nu-mi dau seama, mă pune mult pe gânduri tot ce am început să scriu. Apoi i-am zis să facă nişte cafea, pentru că cel puțin eu aveam nevoie de aşa ceva. Mai aveam încă destul de scris, se apropia de 11, mâna-mi obosise şi priveliştea lui Emil dormind nu era de natură să mă facă să scriu cu entuziasm. Emil s-a executat, iar apoi mi-am adus aminte că trebuia s-o sun pe Diana în seara aia. Credit pe mobil nu mai aveam, aşa că eram nevoit s-o sun de pe fix. Am format numărul, i-am auzit vocea un pic somnoroasă:

–De ce n-ai sunat mai devreme?

–Păi, am uitat, sunt cu Emil aici. Ştii, sun de pe fix că am avut de dat nişte telefoane la colegii mei pentru nişte cursuri...

Nu pare convinsă, dar n-am să-i spun nici de-al dracului toate aventurile noastre şi cu atât mai puțin de bizara poveste cu Irina. Într-o relație la distanță şi într-o convorbire la telefon e complet contraindicat să pomeneşti vreun nume care să aducă a sex opus pentru că ai declanşat prin câteva cuvinte aruncate în eter cine ştie ce scenarii. N-are rost, o liniştesc, îi zic să se culce, la mine totul e bine, etc. Distanța înnobilează aceste banalități , le face să sune altfel. Şi ea îmi spune că e bine, nu ştiu dacă e aşa... Cum dracu' ar putea să

fie bine cu încă 4 gagici în cameră cu care nu prea ai nimic în comun, care-şi aduc şi trofeele vânătoreşti pe acolo? În fine, îmi imaginez atmosfera de acolo, cu atâtea respirații, cu uşile bufnite pe coridor, cu momentul de trezire în care-ți dai seama că ai nevoie la budă, dar ți-e cam greu să execuți mişcarea, ți-e să nu trezeşti pe cineva , prilej numai nimerit pentru un nou scandal mâine dimineață, te ridici în fine , mergi pe vârfuri ca un copoi pentru că vezica nu ştie de convenții sociale şi bine face... Mai sunt şi alte chestii, dar prefer să nu mă mai gândesc şi la aspectul ăsta, am deja aici prea multe pe cap! Sincer, nu sunt un fanatic al „fidelității" sexuale, probabil că au dreptate cei care susțin contrariul, dar noi doi ne-am nimerit perfect într-o chestie: suntem la fel de posesivi amândoi, asta ne-a distrus prima relație în liceu, dar acum ne-o menține în mod miraculos. Nu ştiu de unde vine posesivitatea asta, dar într-un asemenea context e mult mai înțelept să nu-ți pui asemenea întrebări. Terminăm convorbirea reținut, ca de obicei, mascăm bine, ne potrivim şi aici.

Ce întâmplare stranie, tocmai am vorbit cu Diana în timp ce scriam ceva pentru Irina! Cele două nu se cunosc între ele, nu au vorbit niciodată şi totuşi există între ele o legătură, cel puțin pentru mine. Vă povesteam toate tribulațiile mele de la prima întâlnire cu Diana în care nu ştiam ce să fac, nu ştiam dacă am vreo şansă şi eram complet incapabil să deduc ceva din gesturile şi cuvintele ei. Mereu, în acea perioadă, aveam o senzație stranie în fața unei fete care-mi plăcea: toată capacitatea mea de a raționa, de a face conexiuni dispărea, era ca şi cum mă aflam în fața unei entități complet diferite şi total în afara capacității mele de înțelegere, acel „das ganz andere" de care vorbea Rudolf Otto nu mi se părea a fi sacrul care mă interesa prea puțin în acea vreme , ci femeia. A doua întâlnire a decurs riguros la fel precum prima. Diana a acceptat să ne întâlnim, discutam despre cărți, despre orice, numai că tot nu primeam nici un fel de semnale sau cel puțin eu nu le puteam vedea. Un atac frontal nu mă puteam încumeta să dau pentru că, după cum am zis, nu prea-mi place să risc şi mă paraliza ideea ridicolului pe care mi l-aş fi asumat, întâlnindu-mă cu Diana în fiecare zi în aceeaşi clasă încă aproape doi ani după un eventual refuz. M-am decis să apelez la un şiretlic care putea sau nu să o facă pe Diana să reacționeze cumva. Planul cuprindea mai multe etape. La următoarea noastră întâlnire, i-am tot lăudat Dianei romanul lui Hesse „Narziss und Goldmund" care, într-adevăr, îmi plăcea mult şi mi-am îndeplinit primul obiectiv: am făcut-o să-mi ceară cartea s-o citească. Etapa

următoare era crucială: am strecurat în carte înainte de a i-o da Dianei singura fotografie a Irinei pe care o aveam şi pe care eu însumi i-o făcusem. Fotografia fusese făcută chiar „pe vale” în acel loc unde începuse povestea aceea de care am vorbit. Acolo era o Irină uşor insolentă, uşor provocatoare. Întinsă pe iarbă, cu mâna dreaptă sub cap şi în stânga ținând o țigară pe jumătate fumată din care scrumul stătea să cadă, în pantaloni scurți şi cu un tricou roşu mulat care-i făcea sânii să iasă în evidență pentru că poza fusese făcută vara, îmi zâmbea cu un soi de ironie afectuoasă. Chit că încercarea mea era la limita mitocăniei, altă soluție nu păream să am. Testul era simplu: dacă aveam să observ o umbră de iritare care să aducă a gelozie în reacțiile Dianei, era cazul să atac rapid, fără nici un fel de menajamente, pentru că asta ar fi sugerat şi un altfel de interes față de mine decât cel „intelectual”, ca să zic aşa. Dacă îşi păstra calmul şi afişa aceeaşi siguranță de sine, era cazul să merg mai departe pentru că nu aveam nervii şi răbdarea să duc „un război de uzură” cu rezultat incert. Fără să ştiu, cu tactica mea rudimentară, atinsesem punctul sensibil al Dianei pe care mă chinuisem atâta să-l dibuiesc în precedentele noastre „confruntări”: posesivitatea. La următoarea ieşire, Diana mi-a înapoiat poza şi mi-a spus pe un ton glacial :

–Cred că ai uitat ceva în carte.

Iritarea, enervarea ei nu luau niciodată forma obişnuită, explozivă, mediteraneană. Ăsta era modul ei de a-şi exprima nemulțumirea, tonul ăsta arctic însoțit de privirea aia care ar fi înghețat şi un fluviu african de la Ecuator pe care i-o ştiam de la şcoală. În mod paradoxal, fără nici o explozie, se dăduse de gol. Discuția a continuat apoi pe acelaşi ton ca şi precedentele, dar eu eram acum convins că momentul meu sosise.Peste o săptămână, într-adevăr, ne sărutam cu foc pe întuneric pe o bancă din parc. Reuşisem! Paradoxul absolut era că un şir întreg de întâmplări care se declanşaseră în acea seară catastrofală petrecută cu Irina culminau acum cu acest mare triumf pe care-l repurtam cu ajutorul indispensabil deşi involuntar al aceleiaşi Irina. Toate presupozițiile mele paranoid-complexate de adolescent acneic şi ignorant fuseseră spulberate de un truc ieftin de la care nici eu nu aşteptam mare lucru. Nu spun prin asta că Diana ar fi fost uşor de „vrăjit”, nici vorbă! Dacă aş fi continuat să tot presupun tot felul de ciudățenii ca la prima noastră întâlnire, n-aş fi ajuns nicăieri şi probabil că s-ar fi terminat liceul până să fi putut realiza ceva. Cu ocazia asta, însă, am învățat un lucru foarte neglijat de mulți şi care nu o să mai

îmi iasă niciodată din cap. Toate urile din care este clădită istoria umanității, urile de rasă, de clasă, religioase, ideologice, dintre sexe opuse nu se compară ca intensitate cu ura pe care o femeie o are față de celelalte femei. Descoperisem această Lume Nouă a viziunii mele despre viață şi mai ignorant decât Columb când pusese cizma pe noul continent. Sunt pe deplin convins acum că toată propaganda plictisitoare care se face în lumea noastră postmodernă în legătură cu faptul că tot ce a fost important s-a scris este un mare bullshit, ca să vorbesc ca văcarii mondiali. Cea mai mare operă a literaturii universale încă nu a fost scrisă. Nu există sentiment mai intens şi mai rafinat, prin îndelungatul proces de sublimare la care a fost supus, decât acesta al urii oricărei femei în general față de semenele sale. Abisurile interioare pe care le-au sondat Shakespeare şi Dostoievski vor părea derizorii şi superficiale ca o pivniță amărâtă de casă de țară față de groapa Marianelor față de ce va scoate la iveală despre asta vreun mare geniu feminin pe care-l provoc să iasă la iveală. Orice bărbat nu poate scrie decât din exterior, superficial despre asta. Poate că această oroare numită feminism va avea, în ciuda lui însuşi, marele merit de a scoate la iveală acest geniu sau , de ce nu, mai multe pentru a termina cu acest epigonism infirm , minor şi sclerotic în care ne zbatem cu toții, plângându-ne că tot ce era important s-a spus. Evident, sunt convins că cine ştie ce zelot cu creierul în cravată de la CNCD se poate autosesiza, acuzându-mă de discriminare şi de sexism, deci sunt obligat de noua Inchiziție modernă să mă explic. Am numit feminismul o „oroare” nu pentru că am fantezii nocturne în care visez ca femeile să fie închise din nou în gineceu sau în care să li se ataşeze vreo cratiță de mâini precum le era pusă odinioară centura de castitate ceva mai la sud. Nici pomeneală! Numai că vomit instantaneu când văd orice formă de militantism deşănțat, când văd că orice idee care are la început tot adevărul de partea ei se transformă în parade cu balonaşe colorate şi în care dreptatea ajunge pe boturile impure ale politrucilor de tot soiul, cu nimic mai buni decât cei din partea ailaltă. Am un infinit respect pentru martiriul homosexualilor din toate timpurile, pentru Oscar Wilde de la Reading şi cred că ce li s-a făcut nu e cu nimic sub orice genocid din istorie, dar când văd acele care de la vreo „gay parade” în care tineri rujați şi boiți în toate felurile se ling în public sub o Cale Lactee de balonaşe nu pentru că simt nevoia s-o facă atunci , ci doar pentru a-i provoca pe ceilalți mă apucă instinctiv repulsia şi am o senzație de deja-vu. Ştiu că orice idee justă la început se transformă în mascaradă,bâlci şi kitsch grotesc, ştiu că voi numiți asta „libertate de exprimare” dar, dacă

tot sunteți gata să muriți pentru ea, lăsați-mă şi pe mine să-mi spun părerile „ultrareacționare”! La marşurile feministe va fi nelipsită de asemeni şi mamaia de rigoare , tunsă scurt, cu fantezii castratoare pre limbă şi cu alură de alsacian însoțitor de gardian S.S . Eu vă urez pe această cale vizionare plăcută, dar dați-mi voie să mă car urgent!

Apare şi Emil cu cafelele.Stăm pe jos ca în primul an de facultate, ne mai aprindem câte o țigară şi ne gândim cum să mai facem rost de restul de bani. Un lucru e clar: nu mai avem de la cine să mai cerem . Trebuie să găsim o altă soluție pentru cele şase milioane care ar mai rămâne. Dacă ,prin absurd, Irina se răzgândeşte, suntem complet şi definitiv în aer. Trebuie oricum să reiau ciudata mea poveste.

„ Noua mea reşedință era la casă, de data asta, în „Timpuri Noi”. Era o casă tipic interbelică, în stilul acela funcțional, simplu, geometric, fără briz-brizurile şi decorațiunile celor de la sfârşitul secolului al XIX-lea. Casa avea două niveluri, plus mansarda aceea de care am mai zis. Primul aparținea gazdei mele, la fel ca şi mansarda, iar cel de-al doilea surorii ei cu care era certată. Schimbarea era înviorătoare. Treceam din acel Kalahari ceauşist din Titan într-o casă care fusese construită în anii'30 de un avocat, tatăl gazdei mele, reprezentativă pentru acea upper-middle-class interbelică românească. Eram la 20 de metri de malul Dâmboviței . Bunicul meu, care trăise în Bucureşti pe la începutul anilor'40, îmi povestea cum arăta Dâmbovița „nesistematizată”cu arbori pe margine, aducând, e adevărat, tot felul de gunoaie cu ea, dar dând un aer de idilă balcanică în mijlocul oraşului. Acum era îngrădită ca un câine cu botniță dar, surprise-surprise, gunoaiele se mențineau cu înverşunare. Idila a dispărut, a rămas doar balcanicul. Casele din zonă erau încercuite aproape complet de blocuri şi probabil că dacă Ceauşilă ar mai fi rămas doi-trei ani ar fi dispărut. Oricum, păstrau urme ale vechiului lor statut, dar erau neîngrijite şi căzute într-o ruină treptată şi ireversibilă, asemenea unor doamne din înalta aristocrație îmbătrânite şi sărăcite, purtându-şi totuşi cu încăpățânare vechile toalete de gală , acum zdrențuite şi ponosite. Casa vecină cu a gazdei mele, o superbă construcție de pe la 1890 , mai păstra urme ale unor decorațiuni care, datorită stării proaste a fațadei, deveniseră părți ale unui puzzle pe care nici dracu' nu mai era interesat să-l dezlege. Ca ironia să fie deplină, casa tocmai fusese cumpărată de un soi de bulibaşă proaspăt îmbogățit prin Spania şi Portocalia şi aproape zilnic asistam la defilarea merțanelor din care voci plângăreț-unsuros-agresive

împrăştiau cultură la tot cartierul , a lanțurilor cu accesorii umane şi a pirandelor multicolore pe care o clipă le puteai confunda cu acele „păsări ale paradisului" pe care le-a văzut acelaşi Columb pe noul continent descoperit. Nu sunt rasist, v-am mai spus-o, dar chiar aşa era. În ultimele săptămâni ale şederii mele acolo, casa a început să fie dărâmată. După câteva luni, când am mai trecut prin zonă, deja apăruse un „palat" rozaliu dotat cu turnulețe şi cu un balcon uriaş unde câini de piatră în mărime naturală îşi făceau siesta pentru eternitate. Ce n-a reuşit Ceauşescu a reuşit acea „mână invizibilă" de care vorbea Adam Smith odată demult.

Noua mea cameră era foarte mare, înaltă , cu două şifoniere masive, închise la culoare, vechi, roase de cariii pe care-i auzeam din când în când şi o masă. Patul era foarte mare, puteau încăpea lejer trei persoane. Priveliştea era cea mai frumoasă pe care o avusesem până atunci : puteam vedea două case vechi în stilul acela autohtonizant de după 1900, neoromânesc parcă i se spunea. Erau casele în cea mai bună stare de pe stradă.

Proprietăreasa mea părea întruchiparea bonomiei şi a sociabilității, dublate de un lustru burghez care părea că vine din nişte timpuri diferite, la fel ca şi casa. Era destul de corpolentă,mică de înălțime,în jur de 60 de ani, însă cu o anumită distincție pe chip care făcea ca prima impresie uşor dezagreabilă să se estompeze până la dispariție. Ceea ce mă bucura cel mai mult era însă lipsa oricărei acreli specifică acelui specimen intitulat „baba de bloc". Partea proastă era că actualul ei tovarăş de viață după moartea soțului şi căsătoria fiicei era un individ absolut dubios, puțin mai tânăr decât ea. Slinos, populist, libidinos, tot timpul cu un zâmbet parşiv pe față, mergând mereu aplecat cam ca Nosferatu în filmul ăla mut al lui Murnau, fusese şi el chiriaş şi-i intrase cine ştie cum în grații gazdei mele. Uneori, când venea pe la mine Diana şi stăteam la bucătărie îi surprindeam privirea de boşorog pironită pe sânii ei ale căror contururi se puteau ghici din pijama. Atunci, amabilitatea lui grețoasă şi râncedă atingea apogeul, voind cu orice chip să fie remarcat şi plăcut. O dată, când mă întorceam de la facultate, l-am văzut pe individ puțin în fața mea uitându-se la fundul unei gagici într-adevăr mişto, în fustă scurtă, la vreo treizeci de ani . Normal, ai zice, având în vedere că farmecele coanei Maria nu mai puteau atrage decât cel mult pe vreun „feeder" dornic să-şi facă mâna, dar faza cea mai tare a fost că, atunci când tipa a cotit-o pe o străduță paralelă cu a noastră, mațe-fripte s-a luat

după ea, ca un Rică Venturiano senil, făcând un ocol apreciabil până acasă, numai pentru a-şi mai amăgi setea insațiabilă de frumos.

Coana Maria, gazda, avea o slăbiciune deosebită pentru câini. Micuța curte era o adevărată babilonie de rase canine. Erau patru exemplare, de rase, vârste şi mărimi diferite. Primul, care la prima vedere te băga în sperieți, era un câine-lup bătrân, enorm, care mi-ar fi ajuns la bărbie dacă se ridica în două labe, de o blândețe maladivă care nu muşcase în viața lui îndelungată pe nimeni. Din când în când, ca şi cum ar fi executat un ritual straniu, hămăia puțin spre stradă. Mai erau un caniş foarte activ, ale cărui ture continue făcuseră imposibilă existența oricărei forme de vegetație prin curte, o cățea neagră maidaneză foarte bătrână care avea prostul obicei de a se apropia fără zgomot de tine când treceai prin curte şi să-ți apuce talpa , aşa, în joacă. În fine, exemplarul cu adevărat interesant era o corcitură de boxer care era exilat în spatele unui grilaj scund aflat chiar lângă intrarea din spatele casei pe care trebuia s-o folosesc. Deşi putea sări fără probleme acel grilaj amărât, boxerul se mulțumea să-mi arate zilnic dantura lui grav afectată de tartru însoțită de zgomotele cuvenite. I-aş fi recomandat vreun „Colgate", dar pusul mâinii pe grilaj risca să te lase cu un deficit apreciabil de deşte. De-abia după vreo lună a încetat să mă mai latre şi se uita la mine tăcut, dar cu aceeaşi neîncredere.

Emil era prezent continuu acolo şi ne puteam continua lungile noastre taclale. Relația lui cu Dorina începuse serios să ia apă şi-mi reluasem postul ăla de „consigliere" pe care-l avusesem demult față de Irina. Ce ciudat, mă gândesc acum , eu îi dădeam sfaturi legate de „relații" deşi nu avusesem nici una până atunci cam ca un preot catolic care vorbeşte unui cuplu despre viața de familie şi bucuria de a avea copii! Emil , atunci când venea la mine, avea oroare să tot fie întâmpinat cu tot ceremonialul de boxer şi prefera să sară peste fereastră direct la mine în cameră, bătându-mi în prealabil în geam. După una dintre astfel de intrări ale prietenului, masca de amabilitate a coanei Maria a căzut brusc. A intrat ca o tornadă în cameră, spunând că vecina din față îl văzuse pe Emil făcând infamanta operațiune, ne-a făcut în toate felurile- „golani", „prost-crescuți", „nesimțiți" , afirmând sus şi tare că ea nu permite aşa ceva la ea în casă, nu acceptă să vorbească lumea despre ce huligani şi vagabonzi de la mama dracului adăposteşte ea în casă. Deci, până la urmă totul se rezuma la „ce vorbeşte lumea"! Uite, eu pot să înțeleg că nu era taman „cum se cuvine" ce făcea Emil, dar era ceva mult prea neînsemnat ca să

merite o adevărată explozie de genul acesta. După acest incident, lucrurile au revenit oarecum la normal, dar am învățat să nu mă mai las păcălit nici de genul acesta de amabilitate cu lustru burghez! Imaginea aia a intratului pe geam a lui Emil deşteaptă fantasme vechi, ce mai...Bestia , infractorul care-mi intră pe geam, îmi tulbură liniştea şi mă scoate din papuci şi din halat. Micul burghez se teme mai mult decât orice de tot ce nu e „cumsecade”, de tot ce nu e cum se cuvine. Între pereții casei se poate întâmpla orice, dar numai să nu se vadă. Toată reacția aia disproporționată alături de tot peisajul ăla din casă, cu fantele de cartier promovat în poziția de cvasi-proprietar, cu tot câinetul ăla de acolo care iar suplinea nişte goluri afective te făcea să te simți din nou ca într-un film de Bunuel. Să vă ia toți dracii cu câinii voştri cu tot, cu sociabilitatea voastră mieroasă, cu politețea voastră care ascunde faptul că nu dați doi bani pe nimic. Urâți tot ce e spontan, tot ce e sincer, tot ce e autentic, pentru voi e o infracțiune să te porți firesc, vă purtați exact ca burtă-verzimea din Occident de prin anii'60 care , atunci când auzeau tineri cântând la chitară pe stradă chemau poliția să-i cotonogească. Vreți să ne consemnați, să ne închideți într-un colț ca pe amărâtul ăla de boxer, ferindu-vă de noi, punându-ne în față grilajul scund al politeții voastre mincinoase. Hai c-am dat-o pe pleonasme, fireşte că orice politețe e mincinoasă!

În ultimele zile ale şederii mele acolo, mi-am cunoscut „succesorul”, deja venit să inspecteze camera. Un calculatorist cu ochelari, blând şi bleg precum lupul ăla degenerat, omul potrivit în cotețul potrivit, scuzându-se permanent şi frecându-şi mâinile într-una de mai avea puțin şi crea o nouă sursă alternativă de electricitate. Ca un făcut, chiar înainte de plecare, boxerul dădea semne că mă acceptase pe deplin şi am reuşit să-i mângâi în sfârşit căpşorul turtit şi recalcitrant, privindu-l cu o secretă complicitate.

Nu mai puteam scrie nimic, era unu jumate şi orice urmă de inspirație, dacă fusese vreuna, îmi părăsise creierii. Am pus pixul deoparte şi am început să mă gândesc cum Dumnezeu ajunsesem în situația asta. Toate firele duceau către un singur loc: căminul de nefamilişti din Progresu'. Mai întâi, însuşi numele cu care asociai acea zonă şi căminul de nefamilişti, „Progresu'"- apostroful face toți banii-,era ironia finală, ultimul hohot sarcastic de râs venit din off-ul marii telenovele care este istoria cam aşa ca în serialele alea de comedie americane față de idealurile comunismului. Idealul de „progres" e moştenit de fapt de comunism de la pozitivismul secolului al XIX-lea şi aş fi putut spune , dacă aş fi avut chef să fac puțin pe filosoful istoriei, că aveam onoarea de a asista la finalul acestei mari utopii umane-credința că , orice am face, o să fie bine şi o să „progresăm" atât material cât şi spiritual, dragi to'arăşi şi pretini! Acest cămin despre care am tot pomenit era aruncat la

marginea unei străduțe neasfaltate, cu case dărăpănate care păreau că sunt cumva nişte protuberanțe strident umflate ale noroiului omniprezent. Cum era toamnă când am început să-l vizitez pe Emil acolo, au fost rare zilele când puteai să treci prin acea fundătură fără ca noroiul să-ți „capseze" pantalonii până aproape de genunchi. Căminul propriu-zis era o clădire din asta tipic comunistă care aducea a şandrama de carton de bâlci dreptunghiulară ,colorată într-un verde muribund, de pe care zugrăveala pica mereu precum picăturile de ploaie în poeziile lui Bacovia. Prima senzație care te izbea atunci când intrai în interior era un miros compozit care avea asupra ta un efect similar cu cel al acelor bombe urât mirositoare pe care le aruncau trupele S.A. prin cinematografele evreieşti din Germania ante 1933. Cum să descriu acel amestec de mirosuri? Ştiți , bineînțeles, toate nuanțele acelea obținute din ingrediente diferite din care maeştrii mirosului obțineau un parfum bun , alea pe care le descrie Süsskind în cartea lui omonimă. Aici, era ca şi cum o operă de semn contrar, o inversare diabolică a unui ceremonial al mirosului ar fi luat contur pentru a da naştere celui mai pestilențial iz cunoscut vreodată. Să încercăm , asumându-ne riscurile aferente, să recompunem acest miros etajat: era un prim strat, ceva mai benign ,ca să zic aşa, care venea din pereții năpădiți de igrasie, urmat pe o treaptă mai sus de unul de mâncare (de varză călită, cartofi prăjiți în untură, carne râncedă, peşte) care îți ținea loc de un „bun venit" din partea fiecărui etaj pe care-l urcai şi, în fine, ultimul strat , „piesa de rezistență", venea dinspre bude. Această din urmă componentă a ucigătorului miros ar fi slujit de bună seamă ca parte practică în Evul Mediu a lecțiilor pe care scolasticii le țineau perorând despre eterna şi infinita mizerie a corpului omenesc. Această hâdă exemplificare a elementului putrefact pe care-l purtăm în noi tot timpul ar fi putut avea asupra unui adulmecător de profesie acelaşi efect pe care-l aveau torturile inimaginabile gen arderea de viu sau ciopârțirile alea medievale: depăşirea acelui prag dincolo de care nu mai poți să simți nimic.

Însă să nu credeți că doar nasului i se prezenta un spectacol atât de remarcabil. Nici urechile nu erau cruțate. Se auzeau manele cam din două în două camere şi, dacă printr-un efort de imaginație, ai fi ignorat faptul că există uşi care fac intrarea în nişte camere, ai fi avut impresia că în zidurile acestei construcții erau prinse populații întregi de eunuci precum Ana lui Manole odinioară care-şi urlă pe vocile lor pițigăiate doleanța de a fi odată eliberați din trista lor captivitate. Dar alt gen de zgomote, urlete , înjurături guturale, te

făceau să revii la realitate şi o clipă îți dădeau impresia că, fără să vrei, eşti în postura de a împlini teoria evoluționistă, descoperind, în sfârşit, mult-căutata „verigă lipsă”.

La început, Emil era singur în cameră, dar asta doar în scripte. Tot timpul găseam în încăpere măcar doi-trei din reprezentanții acelei populații stranii care ocupa acest habitat. Trebuie să spun că, într-adevăr, modul lor de manifestare presupunea câteva trăsături marcat-originale. Vocabularul lor era extrem de redus, constând în maximum 100 de cuvinte. Această populație revoluționează în mod cert tot ceea ce se ştia despre noțiunea de tabu. Dacă la celelalte structurări sociale de acest tip cunoscute până acum sexul era cumva tabu, la aceştia , dimpotrivă, tot ce nu are legătură nu cu sexul ci cu organele reproducătoare este tabu . Eliade ne vorbeşte în operele sale de istorie a religiilor despre modul în care populațiile primitive „sacralizează” prin diferite rituri şi ceremoniale fiecare aspect al existenței umane. La populația observată, orice alt aspect al existenței este imediat încadrat în sistemul lor „religios” prin folosirea unor formule consacrate după absolut fiecare frază precum „să-mi bag pula”, „muie”, „s-o fut pe mă-ta”, „sloboz” şi altele.

Să părăsim în fine registrul ăsta de „Fals tratat de antropologie”. Cei care locuiau în acest cămin erau în principal muncitori navetişti, moldoveni, olteni sau din satele de lângă Bucureşti. Tonul de mai devreme nu e întâmplător, pentru că oamenii ăştia erau cea mai bună exemplificare a rezultatelor experimentului făcut de comunişti prin strămutarea la oraş sub orice formă a anumitor categorii de la țară, chit că eram deja la peste 14 ani după căderea sistemului. S-au scris în literatura universală tone de maculatură care proslăveau virtuțile omului simplu de la țară care e întotdeauna bun, drept, harnic, iubitor de aproapele şi ce mai vreți voi pe linia asta. Oamenii ăştia erau în imensa lor majoritate de la țară. Nu am văzut nimic , dar absolut nimic din aceste calități. Sunt de acord că însuşi faptul dislocării, al strămutării e suficient pentru a-i schimba cumva , dar nu prea înghit de felul meu nici literatura asta sămănătoristă cu „oraşul care corupe suflete inocente”. Am crescut şi eu câțiva ani la țară, fireşte, într-un mediu destul de diferit, dar pot să spun că „viața la țară” în sine, departe de idilismul tradițional, e un rezervor inepuizabil de bestialitate ținută însă sub obroc de prejudecățile „comunității”. Cum scapă însă zăvodul din laț face prăpăd. Comuniştii n-au făcut decât să distrugă vechiul ethos rural şi elitele săteşti şi au „slobozit” asupra oraşelor precum un Liberator nişte bombe încendiare peste Dresda acest lumpen care cât de cât fusese controlat înainte. Ştiu că intelectuali umanişti şi politically corecți

care n-au cunoscut în viața lor asemenea medii m-ar considera reacționar, fascist şi aşa mai departe pentru că spun chestiile astea. În ceea ce mă priveşte, mă ofer să-i conduc să discute cu astfel de persoane, nimic mai mult, ofertă pe care sunt convins că o vor refuza politicos pentru că , aviz tuturor demagogilor intelectuali din toate timpurile, fie ei şi umanişti, omul real care pute, se cacă, se pişă, borăşte, înjură, scuipă, nu se spală, se duce la bagaboante, fură , se bate şi dă-n cap nu i-a interesat niciodată. Ei se plimbă ca nişte onanişti de un soi nobil printre prețioasele lor concepte cu care, dacă ar putea, sunt convins că ar dormi în pat precum băiețeii de cinci ani cu ursulețul lor între două ceremonioase udări ale patului cu pipilică spre a-i feri de Boogie-man-ul care pentru ei se află în tot ceea ce depăşeşte uşa apartamentului lor.

Din când în când, trecând pe acolo, puteam vedea intrând sau ieşind pe diverse uşi o pereche ciudată .Un individ mai degrabă pipernicit, brunet, neras, într-un trening slinos, decolorat, alături de o matahală rasă în cap, care fie iarnă, fie alt anotimp, umbla întotdeauna la mânecă scurtă, lăsând să i se vadă pe „brand"-ul stâng un fel de iatagan tatuat al cărui mâner rămânea invizibil. Emil îmi explicase care era treaba cu ei. În mod aparent ciudat, celui mai slab i se zicea Grasu', el era boss-ul, şi m-am gândit că porecla i se datora de fapt „bodyguardului" său de care era nedespărțit căruia i se zicea, Dumnezeu ştie de ce, Undiță. Grasu' dădea bani cu camătă, nu era un mahăr în domeniu, era mai degrabă un fel de „soldat", cum zic ăia din Mafia italiană, care primise şi el o parceluță de la superiori. Despre el se vorbea în cămin în şoaptă întotdeauna, vânturându-se tot felul de zvonuri despre ce pățeau ăia care nu respectau termenii învoielii. Ba că li se tăia un deşte, ba că matahala avea gusturi ceva mai ciudate şi puteai să-i serveşti drept festin sexual, tot felul de chestii din astea, deşi, sincer să fiu, tot ce văzusem era câte-o clasică pereche de ochi învinețiți sau câteva buze crăpate. Emil, căruia datorită ochelarilor i se zicea în cămin „Ciorbea", se ferea de ei, nu prea stătea de obicei la discuții. O singură dată, când ieşeam amândoi din cameră, ne-a abordat Grasu'. Ne-a zis ceva de genul:

–Ciorbeo, ştiu că voi sunteți băieți mai finuți, aşeaa, dacă vreți pot să vă aduc o dată bunătăți, mânca-v-aş, moldovence mişto. Dac-aveți chef, să-i ziceți lu' nenea şi vă rezolvă! Ştiu eu că nu sunteți ca țăranii ăştia d'acilea, trăi-v-ar!

Emil a refuzat politicos şi ne-am văzut de drum. Interesant cum zicea „aşeaa", prelungit, mieros-amenințător, ca şi cum ar fi încercat să-i transmită lui Emil că răbdarea

lui se cam apropia de sfârşit, că tot trebuia să intre în vreun fel de „treabă” cu el, dacă nu să ia bani, măcar vreo tipă, ceva. Ce m-a frapat pe lângă asta era un gest pe care-l repeta la răstimpuri, defect profesional, cu siguranță. Îşi freca cele trei degete ale mâinii drepte cu care de obicei se numără banii şi se făcea că scuipă în ele ca şi cum ar fi fost chiar atunci în mijlocul „monetarului”. Pe mine mă „adulmecase”, mă scrutase de sus până jos în timp ce vorbea, ca şi cum ar fi încercat pe loc să mă „ginească”. Tot timpul ăsta, Undiță stătea cu mâinile încrucişate şi cu ochii ficşi pe noi , fără să zică nimic. Cât am fost față-n față cu ei, am reuşit în mod miraculos să-mi păstrez calmul şi să-mi compun o față nepăsătoare, dar, odată ieşiți afară, am constatat că-mi tremurau picioarele destul de tare, ca şi cum aş fi ieşit afară fără nimic pe sub pantaloni la -30 de grade.

Bine, bine, aş fi întrebat şi pe bună dreptate, dacă a fost aşa de nasol de ce ai păstrat prietenia cu cineva care a ales de bună voie să trăiască într-o asemenea cocină? Pentru că există „nuanțe”, pentru că chestia cu „bună voia” e la fel de dubioasă ca şi conceptul ipocrit şi ticălos de „liber-arbitru” în care nu cred nici dacă mi-l fluieră în urechi Pierluigi Collina. Pentru că n-am o fixație doar asupra „mob”-ului , aşa-zisa „lume respectabilă” îmi e de o sută de ori mai antipatică. Dar să terminăm cu teoria asta de doi bani şi să ne întoarcem la povestea noastră, aşa sordidă cum vi se poate părea. Ea începe, probabil, de la marele Big-Bang sau , dacă preferați, de când Iahve se plictisise de transcendența lui leneşă şi s-a gândit că n-ar fi rău dacă s-ar dedubla şi el puțin creând lumea , cam ca Spiritul hegelian. Eu, pentru că respect nervii şi răbdarea cititorilor mei ,care-or fi, am s-o scurtez puțin. În vacanța dintre primul şi al doilea an al meu de facultate, m-am dus cam fără entuziasm să-i „pay a visit” fostului meu profesor de filosofie. Era tânăr, puțin peste treizeci de ani, cu un aspect destul de „byronian” ,ca să zic aşa, cu plete negre de „Sburător” care-i cădeau în catalog când îl răsfoia cu gesturi princiare, care băga puştoaicele-n boală şi îşi asumase un rol de far al cunoaşterii în oraşul nostru pipernicit intelectualiceşte. Omul era fidel soției sale, nu încape îndoială în acest sens, dar , ca noi toți, era sensibil la flaterii de tot felul şi-i plăcea să se înconjoare de un cerc de elevi şi mai ales eleve care-i ridicau constant stima de sine. În ultimul timp , îl cam evitam pentru că deja ştiam cum vor decurge discuțiile noastre. După câteva întrebări protocolare legate de ce mai fac, cum mai merge cu facultatea and so on urma un şuvoi de egolatrie pe care omul o revărsa prin toată camera, arătându-mi biblioteca lui într-adevăr impresionantă pentru

gaura de vierme care era oraşul nostru, lăudându-se cu ultimele achiziţii livreşti, apoi trecând cu mare graţie la ultimele lui succese şcolare, la modul epatant în care îi surclasa pe rivalii lui locali, lucru adevărat, dar , în opinia mea, superfluu, la cohortele de elevi mediocri pe care îi ridica la nivelul eterat al înălţimilor unde el zbura ca un condor binevoitor şi-i băga la facultate şi tot aşa. Uneori, sunt convins că uita de prezenţa mea şi totul devenea un fel de monolog de autoconvingere. Acum, ca să fim corecţi până la capăt, omul avea capacităţi intelectuale absolut remarcabile. Problema era că , rămânând blocat în oraşul ăla în compania unei imense majorităţi de nulităţi şi submediocrităţi(exceptând alte două profesoare ceva mai în vârstă cu care am avut şi eu norocul de a face româna) , nu mai puteai să-ţi măsori nivelul şi simţeai tot timpul nevoia de a te lăuda în faţa celorlalţi care te puteau cât de cât aprecia, sperând să obţii o confirmare. Înţelegeam toată această nevoie, dar , în acelaşi timp, mă plictisea teribil. Ceea ce mă enerva era că nu mai puteam discuta nimic interesant, totul se rezuma la această autotămâiere la care trebuia să mă asociez cu lehamitea aferentă. Cărţile alea mişto pe care le avea în bibliotecă deveniseră doar un accesoriu al egomaniei sale nesigure, nu mai existau decât pentru „cotorul” care se putea zări de eventualul vizitator şi pentru numele înscrise acolo în acel colţ infam: Dostoievski, Kafka,Borges, Marquez, Joyce, Musil, Proust, Kant, Hegel, Nietzsche, Schopenhauer, Platon, Aristotel, Carnap, Wittgenstein şi tot ce vreţi. Biblioteca aia era o închisoare unde bietele cărţi căzuseră pe mâna unui narcisist fără voia lui care le folosea pe post de trofee etalate celorlalţi pentru a le transmite ceva din indicibilul Parnasului intelectual peste care trona proprietarul lor. Devenise atât de posesiv cu captivele lui cam ca Marcel-ul lui Proust cu a sa Albertine încât extrem de rar mai împrumuta vreuna , ceea ce mă făcuse să răresc şi mai mult vizitele pe care i le făceam.

Fireşte, şi convorbirea asta a decurs matematic în limitele preconizate. Către finalul celor trei ore de plictiseală şi de contemplare a decăderii unei persoane pe care am respectat-o altădată, îmi juram că asta e ultima oară când aveam să mai calc pe acolo. Aproape de momentul în care mă pregăteam să plec pentru a-mi aerisi creierii şi nervii, cineva a sunat la uşă. M-am folosit de pretextul ăsta pentru a mă ridica şi a mă scuza, spunând că nu vreau să-l mai deranjez dacă aştepta o altă vizită. După ce a deschis uşa în timp ce eu mă încălţam, am văzut şi vizitatorul. Era o fată pe care o cunoşteam din vedere care stătea la câteva blocuri distanţă de mine, o brunetă cu părul creţ, cu forme

voluptuoase. O vedeam deseori plimbându-se , singură sau cu un grup de prieteni care-mi erau antipatici după figuri şi gesturi, într-un părculeț aflat la mică distanță de blocul ei. Am făcut cunoştință acolo, în hol, Dorina o chema. Chipul ei era rotund, rumen, exact ca într-o bucolică. Venise să-i înapoieze lui Marius, profesorul, nişte „Dialoguri" ale lui Platon în traducerea aia a lui Bagdasar. Uite că mai dădea cărți tovarăşul profesor! Deşi Marius a invitat-o să mai rămână, pentru că autopanegiricele debitate în prezența mea probabil de-abia îi deschiseseră apetitul, fata s-a eschivat, spunând că are de învățat. „Măsurând-o" din ochi pe noua pupilă a fostului meu profesor, în mintea mea s-a născut o conexiune fatală. Sau mă rog, pe aproape. Mi-am dat seama că fata asta corespundea „idealului" fizic feminin pe care Emil mi-l tot proclama, un ideal care nu ținea cont de noul Auschwitz estetic prin care ar trebui să treacă o femeie de azi pentru a corespunde „standardelor" stabilite de nişte voyeuri libidinoşi şi impotenți pentru care degetul mijlociu este la propriu organul lor sexual. Sărmane Petronius, cine-au ajuns azi „arbitrii eleganței"! Cum am împărțit cu ea drumul până acasă, am încercat să strecor primele semințe ale planului meu diabolic prin care voiam să-mi scot prietenul din depresia prelungită în care intrase în perioada aia. Am vorbit de cărți, de facultăți, fata dădea la Facultatea de Filosofie, probabil sub influența lui Marius. Un amănunt interesant era acela că-i plăceau foarte mult cei de la „Pink Floyd". N-am scăpat ocazia să remarc că şi mie îmi plăceau, dar nu atât de mult ca prietenului meu Emil, aşa, ca să-i trezesc un pic interesul. În rest, n-am pomenit decât vag de el pentru că trebuia să-l întreb ce părere are despre planul meu. Imediat cum am ajuns acasă, am pus mâna pe telefon şi l-am sunat pe Emil, explicându-i despre ce era vorba. Omul a fost, fireşte, entuziasmat de idee şi în seara aia a rămas să ne întâlnim pentru a pune la punct amănuntele planului nostru. Peste două ore, ne regăseam în cârciuma în care băusem prima noastră bere împreună ca doi conspiratori care plănuiesc cine ştie ce atentat periculos. Existau, bineînțeles, obstacole care nu păreau neglijabile. Din câte ştiam, părinții Dorinei stăteau destul de bine cu banii, fata avea nişte haine destul de scumpe pentru oraşul ăla, pe când Emil, ca şi mine, împuşca francul cu bazooka. Altă problemă consta în afinitățile „culturale", ca să zic aşa, ale fetei noastre. Emil mi-era ca un frate, dar asta nu înseamnă că-mi pierdusem simțul realității. Omul nu era ceea ce se cheamă în termenii filistinismului înconjurător un „intelectual": era mult mai inteligent decât mulți din aceşti dezmierdători de hârtie, dar nu-i plăcea să citească în afara cărților de istorie

nimic, după cum am mai zis. Ca atare, în context, pierdea multe posibilităţi de a o „vrăji" şi „aburi" pe Dorina. Un alt hop , legat cumva de al doilea, ţinea de limbajul licenţios, ca să vorbesc tot în filistinească, pe care-l folosea Emil. Asta mă deranjase şi pe mine în primă instanţă, până când am înţeles că la Emil limbajul ăsta avea un rost terapeutic, să-i spunem aşa. Crescând într-o casă unde un simplu drăcuit atrăgea o palmă e de ghicit de unde venea nevoia asta a omului nostru de a folosi un limbaj asemănător cu al „băieţaşilor". Cu timpul, după cum aţi văzut, am început să-l mai folosesc şi eu. Însă am un obicei: când sunt în medii de snobi , d-alde d-ăia cu „quite impressive", folosesc un limbaj care i-ar face şi pe Cheloo şi Ombladon (faţă de care am tot respectul) să devină verzi de invidie, când sunt în medii gen Progresu' vorbesc o limbă mai literară, dacă mi-este permis, decât cea pe care o vorbeau aristocraţii decadenţi din interbelic, când nu se rârâiau în limba lui Rabelais, Voltaire, Bourvil şi a cui mai vor domniile voastre. Thomas Mann a spus odată o vorbă pe care aş folosi-o drept deviză dacă asta n-ar fi un obicei demodat: „Când barca alunecă prea mult spre dreapta, m-aplec instinctiv spre stânga". Când sunt cu Emil vorbesc aproape ca şi el, pentru că , dacă nu se duce în locul acela unde ne deşertăm zilnic sau aproape excedentul de fiinţă, nu e bine să-ţi laşi prietenul singur.

Pentru a-şi îndeplini obiectivul, Emil avea două posibile opţiuni: fie juca teatru şi se dădea drept ce nu era, făcând pe snobul „cultivat", fie îşi juca propria carte şi se prezenta aproape aşa cum era, mizând pe naturaleţe, simţul umorului şi inventivitate. Fata părea, în ciuda veleităţilor ei, că ar putea gusta aşa ceva. Cum părea şi firesc, Emil a ales a doua variantă. Mai rămâneau de fixat nişte detalii,cum ar fi „aranjarea" unei întâlniri. Ştiam un lucru care putea să ne ajute, chestia cu pasiunea ei pentru „Pink Floyd". Nu minţisem atunci când zisesem că şi lui Emil îi plăceau, ci doar exagerasem amploarea acestei afinităţi, pentru că omul nostru nu era genul de „fan" isterizat. Mai ştiam povestea cu părculeţul, deci aveam două elemente. Aveam un C.D. cu Pink Floyd, dar din acela piratat fără o inscripţie adecvată care să atragă atenţia. Tot ce puteam găsi era o casetă cu albumul lor „The Wall." Pe vremea aceea încă se mai ascultau casete! Ne-am gândit apoi amândoi la un plan care putea părea destul de pueril în primă instanţă, dar care, în lipsa oricăror alte elemente de sprijin cum ar fi o cunoştinţă comună mai potrivită pentru ce voiam noi decât olimpianul Marius, era singura noastră opţiune. Ideea era să ne aşezăm amândoi în părculeţul acela cam după ora şase când căldura se mai potolea şi când erau şanse mai mari

ca Dorina să iasă la plimbare, eu să schimb câteva vorbe cu ea în virtutea recentei noastre întâlniri, iar Emil să scoată cumva la iveală în vreun moment al discuției caseta aceea ca să-i atragă atenția. Tot ce puteam spera era ca ea să se oprească un timp să discute cu noi, apoi era treaba lui Emil să întrețină atmosfera . La un interval de timp nebătător la ochi, eu trebuia să găsesc un pretext oarecare să plec şi restul rămânea în sarcina lui Emil. Cum era deja începutul lui august, trebuia să ne grăbim dacă voiam ca Emil să aibă şanse reale în toată povestea asta. Eu treceam de asemenea printr-o perioadă stranie. Cu vreo două săptămâni în urmă pusesem punct relației pe care o avusesem cu Andreea, o fată de la liceu, în perioada de un an care urmase despărțirii de Diana. În mod curios, relația rezistase în timpul anului „la distanță" , dar se sfărâmase în numai o lună de întâlnit în fiecare zi. Toate diferențele dintre noi răbufniseră spectaculos şi, în ciuda eforturilor amândurora, mai mult nu se putea face. V-ați întreba de ce nu încercam eu ceva în ceea ce o privea pe Dorina. În primul rând, îmi savuram puțin libertatea de a face tot ce-mi trecea prin cap, în contextul dat, desigur, limitat de acel oraş şi de lipsa de finanțe, şi ,în al doilea rând, observasem că , în ciuda intențiilor mele conştiente, modul de a vedea o relație era perfect similar cu al Dianei. O tratasem pe Andreea cu aceeaşi posesivitate , încercam să-mi impun modul meu de a fi în ciuda tuturor diferențelor când tot ce trebuia să fac era să plec cât mai repede... Ştiam că în ciuda distanței care mă separa de Diana, era doar o chestiune de timp reluarea relației noastre şi chiar aşa s-a întâmplat. Oricât de multe ciocniri avusesem cu Diana , care, în final, duseseră la cearta noastră finală, eram foarte asemănători şi povestea rămăsese cumva în aer, trebuia reluată. Nu puteai fugi de tine însuți până la urmă. Obosisem de orice excursie într-un mediu diferit de al meu, doream să revin acasă. Majoritatea unor astfel de „relații" pleacă de la premisa greşită că totul trebuie să fie o armonie de-asta siropoasă, cremoasă şi drăgăstoasă. Aşa am făcut şi eu prima dată. Ce porcărie! Eram plin de toate conflictele posibile şi aşteptam ca din exterior să-mi vină totul pe tava afecțiunii nelimitate. În realitate, intri în una din cele mai dure bătălii posibile. Ştiu că s-a perorat enorm despre războiul dintre sexe, însă aici intervine şi un alt element: ura față de cel apropiat, față de cel pe care trebuie să-l laşi să te cunoască. Înseamnă că nu ştii nimic despre acest gen de apropiere dacă nu iei în calcul ura adâncă pe care omul iubit ți-o va păstra până la capăt, tocmai pentru că îl cunoşti, tocmai pentru că toată mascarada se

duce. De aia îți şi cere fidelitate: tocmai pentru că n-are unde să mai fugă de tine. Numai luând asta în calcul poți „reuşi” în aşa ceva. Dar asta e deja o altă poveste.

Emil era însă aproape disperat să aibă o „relație” cu orice preț pentru că până atunci toate contactele sale cu femeile se rezumaseră la vreo hâțâneală pe fugă în cine ştie ce pat sordid, cu sau fără plată, şi pentru el ținutul de mână al unei gagici, săruturile, alinturile, mângâierile, ieşitul la un suc, toate dulcegăriile astea romanțioase atinseseră aceleaşi proporții mitice pe care un virgin disperat le acordă sexului în sine, cum făcusem şi eu în trecut . Asta doar pentru că nu le avusese niciodată. Făcuse sex cu mult mai multe femei decât mine,bine, v-am spus în ce condiții, altădată mă lua la mişto şi se lăuda față de mine cu asta, dar acum mă invidia pe mine pentru că mă bălăcisem în toate aceste pufoşenii adolescentine. Să nu credeți că eu nu am avut niciodată asemenea stări. Cred că toți simțim uneori nevoia de a ne cufunda în acea lume a cărților poştale de la începutul secolului trecut din care am o grămadă pe la bunică-meu , cu acele dame îmbrăcate în rochii lungi, vaporoase, de obicei roşcalii sau rozalii, cu figuri dulcici, virginale, neapărat îmbujorate în obrăjori, admirând vreun apus de soare pe o bancă cu umbreluța la picioare. Cu toții simțim nevoia să ne cufundăm în acest gen de kitsch care pare inofensiv, uitând că acelei femei virginale i se scurg excrementele din trup prin acelaşi orificiu infam ca nouă ăstorlalți, că mâna aceea care ne dă fiori diafani trebuie spălată după ce şterge acea parte de corp, că acea gură pe care o sărutăm are nevoie dimineața de pastă de dinți pentru a nu împrăştia un miros similar celui al unui bot de Rottweiler, că dedesubtul acelei pieli pe care ne plimbăm cu tandrețe botul se ascunde măcelăria aia oribilă de mațe care prelucrează materia primă introdusă pe gură, inima aia hidoasă pe care o asociem cu sentimentele, cu afecțiunea, nu există nimic mai urât decât acea excrescență cărnoasă bâcâitoare din care se scurge sânge ca mustul din nişte saci cu struguri pistosiți de nişte cizme de cauciuc într-un jgheab de țară şi tot aşa. Dacă tot m-am gândit la cărțile acelea poştale de pe la 1900, merită amintit puțin aici şi un personaj contemporan cumva, Jack Spintecătorul. Oricine-o fi fost, probabil că, pe lângă postura de sadic, era şi un estet dezamăgit, cineva care pur şi simplu nu se putea împăca cu modul superficial şi kitschos în care ne trăim viața. El pare să ne întrebe în felul lui radical cum dracu’ mai supraviețuieşte „idealul” ăsta romanțios după ce ştim cum e alcătuită pe dinăuntru femeia. Cum ne mai poate lua extazul şi tremuriciul doar în fața unei carcase, a unui ambalaj, cel superpromovat de acele cartonaşe simpatice? El ia toată acea

hală interioară de abator a naturii ascunsă de „frumusețea" exterioară a femeii şi ne-o aruncă în față! Dar, fireşte, modul în care a vrut să ne arate asta, „mijloacele" pe care le-a folosit au eclipsat esența acestui „mesaj". Probabil că el s-a simțit ca un fel de „practician" care doar aplică rețeta pe care deja o prescriseseră „doctorul" Baudelaire şi ai lui puțin mai devreme. Ei bine, Emil, cinicul şi lucidul, se săturase şi voia să se îmbăieze puțin în acest kitsch. Ideea aceea pe care am avut-o atunci la Marius acasă văzând-o pe Dorina nu era doar un simplu capriciu al meu. În luna pe care o petrecusem amândoi în oraşul natal, disperarea lui Emil atinsese proporții îngrijorătoare. Ne îmbătam cam la două seri zdravăn, eu mai mult ca să-i țin companie decât din reală nevoie, dar nu mai erau bețiile noastre senine de altădată, erau beții sumbre, melodramatice, cu discuții desprinse parcă din vreun roman bulevardier de pe vremuri la capătul cărora auzeam aceleaşi lamento-uri despre cât de urât e el, că „penalitatea" lui îl împiedică să fie plăcut de o fată „normală", despre faptul că nu va avea niciodată decât curve, că vrea să aibă şi el aşa ceva, mă apostrofa pentru că renunțasem şi la Andreea acum, spunea că el nu ar renunța în ruptul capului la aşa ceva şi tot aşa. Bețiile astea îl înecau pe Emil într-o mlaştină gelatinoasă de marmeladă afectivă , care-i încleia fața dându-i nişte trăsături blegoase şi plângăcioase , părând că prin intermediul perfidelor cavități pe care odinioară Claudius le folosise pentru a regla o problemă dinastică creierul însuşi i se transformase într-un jeleu făcut de o bunicuță sentimentală. Mă simțeam total neputincios urmărind decăderea treptată a prietenului meu, altădată un adevărat Falstaff fără supliment adipos, acum un biet Marmeladov precoce... Ceva trebuia făcut şi cât mai repede! Nu mai contau alte elemente , trebuia să-i găsesc o „creştină", tot ce conta era să nu fie „bagaboantă". Vă dați seama că apariția Dorinei a fost o mană cerească şi eram decis să nu scăpăm ocazia! Trebuia să-i întorc serviciul pe care mi-l făcuse atunci cu Dana când mă scăpase ,măcar în parte, de complexe şi de fricile alea jenante.

E, şi iată-ne ziua următoare pe o bancă din părculețul cu pricina precum nişte complotişti în minutele premergătoare unui atentat. Fumam continuu şi ne ridicam din când în când în picioare pentru a vedea dacă „ținta" noastră se apropie. Probabil că într-un mod similar se simțeau băieții din „Mâna Neagră" în parcul acela din Sarajevo, alde Princip, Cabrinovic şi cum îi mai chema, înainte de venirea arhiducelui. Emil tot răsucea caseta aia amărâtă ca pe un revolver din care se pregătea să tragă fără milă. Am aşteptat o jumătate de

oră, o oră, o oră şi jumătate, nervozitatea noastră creştea şi devenisem convinşi că azi nu era ziua noastră. Urma s-o luăm mâine de la capăt. Era aproape opt, şi am căzut totuşi de acord să mai stăm un sfert de oră. Într-adevăr, după câteva momente am văzut la orizont pletele negre şi crețe ale țintei noastre şi mersul ei grațios, lipsit de griji, de parcă picioarele i-ar fi fost discret manipulate de nişte îngeraşi liliputani cuibăriți în pantofii ei de sport. Permiteți-mi din nou să dau un click pe „pause" pentru că merită să zăbovesc asupra unor lucruri înainte să continuu povestea. Filmul rămâne iar nemişcat pentru un timp. Puteți să vă închipuiți, cât timp mai bag eu nişte teorii de-astea , că e pauza de publicitate.

Ce eram noi decât nişte cruciați în căutarea kitsch-ului pierdut? Am fi putut să ne punem nişte mantii din alea caraghioase şi să ne agățăm pe ele cu un ac de siguranță vreuna dintre acele cărți poştale cu acele dudui de la 1900, bucălate, cu rochii lungi, vaporoase, roz, de aceeaşi culoare cu obrajii lor rotunjori ca luna plină, stând pe o bancă la fel ca şi noi, ele cu umbreluța care le proteja de soare la picioare în lumina crepusculului propriei lor epoci, ca să folosesc şi eu o imagine la fel de kitsch ca şi contextul descris. Noi cu o casetă reprezentând exact opusul a ceea ce încercam să facem, acei ani post Woodstock pe care pornirea romantică a lui Emil îi ştergea cu buretele cu tot cu mesajul lor. La dracu' cu sinceritatea, cu luciditatea, cu „free love", cu experimente psihedelice, noi vrem să ne întoarcem la un drog mult mai ieftin, la lumea acelor apusuri romantice de soare şi a femeiuştilor dantelate! Nu degeaba am făcut comparația cu acei juni sârbi smintiți din Sarajevo care şi-au transformat ultimul moment al vieții lor de oameni liberi într-o scenă de roman kitsch „de mistere" de pe atunci, pe care le vindeau la colțuri precupețe ştirbe şi semianalfabete, lucru care nu le dezminte eroismul, dimpotrivă.

Taman atunci când pierduse orice speranță, Princip se trezeşte cu maşina cuplului kronprinziar, ca să zic aşa, trecându-i prin față pentru că , de emoție , şoferul a luat-o greşit pe strada respectivă(puteți vedea asta pe „History" dacă n-aveți chef să citiți). Scoate pistolul, trage şi dă lovitura de grație întregii „epoci a siguranței". Acel foc de armă i-a produs printr-un curios ricoşeu al istoriei şi pe cei de la „Pink Floyd" şi albumul lor, „The Wall". Caseta aia trebuia să fie o capcană, o momeală , semințele aruncate canarului pentru a-l prinde în colivia kitschului nostru. Ignorăm cu bună ştiință totul, eu cu foarte bună ştiință, prins în chestia asta de un alt sentiment desuet, „cavaleresc": prietenia. La fel ca şi Princip, habar n-aveam ce reuşisem să declanşăm.

Îi dau cu cotul cât pot de discret lui Emil, semnalându-i că ținta e în cătarea noastră. Nu ştiu ce-i trece prin cap, nu ştiu ce „coup de foudre" se produce sau nu în interiorul prietenului meu, nici un fulger nu „brăzdează cerul", nu se simte decât o căldură înfiorătoare şi calmă, letargică aproape, de seară de august. Se apropie, e din ce în ce mai aproape, şi deodată aud un zgomot de plastic care râşcâie deopotrivă pavajul de pe alee şi propriul meu timpan. Scoțând caseta din buzunar întocmai precum Princip pistolul, Emil o scăpase pe jos , dând naştere acelui zgomot. Focul fatal s-a tras, Gott mit uns! Şi mai ales cu Emil! Îngeraşii fac puțină mişcare şi se deplasează spre mijlocul trupului ei , ajutând-o pe fata cu obrajii îmbujorați să se aplece la fel de grațios şi să ridice caseta cu carcasă cu tot, asta pentru că Emil rămăsese blocat cu mâna întinsă după obiectul căzut. Rămâne cu noi, discută, nu se poate să nu remarce în sinea ei cât de cusută cu ață albă era toată puerila noastră stratagemă cu caseta, taman „Pink Floyd", dar nu pare deranjată de asta. Probabil e chiar flatată. Totul decurge conform planului, Emil râde, glumeşte, şi-a regăsit verva, reuşeşte printr-un miracol să nu scape nici o vulgaritate, Dorina zâmbeşte şi ea, dinadins îl las pe el să se manifeste, ba chiar, tot conform planului, mă retrag după vreo jumătate de oră şi în sinea mea ştiu că Emil a câştigat partida. Mintea noastră funcționează în astfel de scene după o rețetă infailibilă, un atavism cu aromă de limonadă, serenade şi amoraşi pe care ni l-au „pasat" strămoşii noştri . Ne aşteptăm că ăla e Momentul, că de atunci totul se va schimba în bine, că am întâlnit în sfârşit „sufletul pereche" şi altele asemenea. Era ca şi cum prin acea clămpănitură Emil ştersese din mințile noastre precum o radieră invizibilă tot ce era legat de trupa aia britanică de al cărei nume ne folosisem fără ruşine, în afară de acel „pink" smuls din contextul său ironic. Într-adevăr, acea sferă uriaşă, rozalie a crepusculului de august semăna cu un zeppelin care ,printr-o ciudată forță de atracție, îi făcea pe cei doi să urce la „bordul" lui pentru a-i „transporta" apoi într-una din acele cărți poştale într-un mod asemănător acelei mingi luminoase care-l ia din patul său pe personajul lui Vonnegut şi-l proiectează pe Tralfamadore. Chiar eu, ajuns acasă, eram emoționat sincer, fiind tentat să cred că e posibil să trăieşti kitschul cu adevărat. Fireşte, eram bucuros pentru Emil, dar era ceva mai mult, era emoția aia cu ochi umeziți care te cuprinde în ciuda oricărui raționament şi oricărui bun simț la filmele execrabile cu happy-end. Poate că, până la urmă, firea cea mai adâncă a omului şi cea mai de nemărturisit constă din acest

sentimentalism care te îneacă fără scăpare ca într-o mlaştină plină de miere zaharisită până te scufunzi complet în ea.

În mai puțin de o săptămână, Emil se bucura de toate acele lucruri pe care le dorise. Era atât de fascinat şi de încântat de toate aceste mici romanțiozități care compun o relație din asta adolescentin-târzie încât , într-una din ieşirile noastre din ce în ce mai rare în oraş, când ne pregăteam să ne ridicăm de pe o bancă, era cât pe-aci să mă ia de mână. Până şi maică-sa se molipsise de această atmosferă şi pentru prima oară în viața ei era pe deplin mulțumită de copilul ei. Fata era de „familie", avea bani, căsătoria mult visată părea că nu poate să mai întârzie mult.

Aproape un an mai târziu. Camera din căminul Dorinei plină cu tipi şi tipe saturați de ifose intelectuale dublate de o aroganță de „parvenus" , acoperindu-şi nulitatea cu „țoale de firmă" . Într-un cuvânt, snobi. De cea mai joasă speță. Sunt genul care stau în cămin, în ciuda banilor părinților lor, ca să arate că sunt „de viață", populişti, cu un permanent zâmbet tâmp pe față de parcă o voce numai de ei auzită le-ar spune în continuu glume proaste .Totul e fals, totul e „studiat", e o ipocrizie pe invers, toți se întrec să fie cât mai neconvenționali. Emil şi cu mine într-un colț stăm aşezați pe pat, mormăind câte un răspuns monosilabic la întrebările stupide ale vreunuia, „outnumbered and outgunned", ca să zic aşa. Emil e şi mai frustrat decât mine pentru că Dorina i-a interzis să folosească orice vulgaritate. Asta pentru el e ceva echivalent cu a-i cere unui drogat să renunțe la „doză" „out of the blue", fără nici o vizită pe la dezintoxicare. Englezoismele le folosesc nu întâmplător, pentru că prin cameră bâzâie ca un roi de muşte imposibil de strivit tot felul de „skill"-uri, „brand"-uri, „target"-uri, lumea nu se mai concentrează ci se „focusează" iar în capul nostru se „downloadează" o grămadă de aberații. Această întâlnire face parte din cruciada pe care Dorina a lansat-o pentru a-l face pe Emil un tip „trendy", cum crede ea. Între timp, unul dintre aceşti „araci" ai noii societăți o „bluesează" pe Dorina pe ritmurile unei muzici de „chiloțăreală" , iar Emil stinge țigara în scrumieră de parcă ar suci gâtul unei găini. Îl invit pe culoar, dornic să preîntâmpin primul gest natural care s-ar petrece în acea seară în respectiva cameră. Emil se ridică şi mă urmează, nu înainte de a da pe gât un sfert dintr-o sticlă de vin de pe masă. Deja surprind buze încrețite şi ochi bulbucați mai-mai să le cadă-n piept posesorilor şi să le strice minunăție de haine, dar nu zic nimic şi ieşim afară. Îmi descopăr brusc stranii familiarități cu Victor Frankenstein uitându-mă la cum

evoluează relația asta. Pe culoar, Emil se comportă exact ca un creştin practicant, dar gurmand de la natură în prima zi de după Postul Crăciunului. După ce-l las să se descarce, îl îndemn la calm, dar fără nici o tragere de inimă. La întoarcere, atmosfera e schimbată. Doi dintre gagii, cei mai „cultivați", reînvie în felul lor nobila artă a duelului, aruncând unul în altul cu titluri de cărți citite şi diverse neologisme. Toate fetele îi sorb din ochi. Dorina stă puțin mai departe de ele şi ascultă şi ea. Nu pot să-i citesc nimic pe față. Aceşti imbecili par convinşi că sunt exact ca nişte preoți catolici dinaintea lui Martin Luther rostind unor fraieri ignoranți şi căzuți în adorație o slujbă într-o limbă necunoscută. Aproape fără să-mi dau seama, apuc şi eu sticla de vin din care Emil sorbise mai devreme şi-mi azvârlu pe gât o cantitate asemănătoare de vin. Deja privirile alea de „gargouilli" indignați mă lasă rece, vinul băut parcă e o poțiune magică ce mă bagă într-un soi de transă şamanică. Sau pe aproape. Măcar pot gândi ce vreau, pot ignora bâzâitul insuportabil al bărzăunilor intelectuali de lângă mine. Nu există un manual care să te ajute să trăieşti printre asemenea simulacre umane. Nu o condamn deloc pe Dorina, nu are nici o vină, ea face parte pur şi simplu dintre cei care cred că nu poți trăi tot timpul pişându-te contra vântului, că majoritatea are întotdeauna dreptate. Oricât am încerca, nici eu şi nici Emil, în felul lui, nu ne putem „acomoda" la modul lor de viață. Şi totuşi, n-avem unde să ne retragem , trăim printre ei, ce e de făcut? Singurul mod de a-i înfrunta e să-i şochezi, să le zdruncini siguranța, să le arăți cum sunt de fapt! Rețeta e veche, dar altceva chiar nu există la îndemână. Filistinul s-a schimbat, odinioară anarhiştii şi nihiliştii aruncau cu bombe, doar aşa să-i şocheze şi reuşeau... Azi, asta ar fi redundant: au parte de bombe, violență şi morți pe toate posturile T.V. şi pe toată lățimea şi lungimea Internetului, ți-ar zice, poate, „cool, frate, dă-i înainte!". Azi, ei din aruncatul unei bombe nu „prind" decât zgomotul... Dar, ce se întâmplă? În timp ce eu teoretizez în van şi cu butonul apăsat pe „mute", Emil, ca de obicei, acționează: se ridică în picioare, se apropie de „cenaclu", suspansul creşte, băieții se opresc un pic din masacrarea literaturii universale, apoi îşi recapătă siguranța, reiau pălăvrăgeala, gagicile se reîntorc cu fața la ei şi, deodată, un zgomot inconfundabil răsună în încăpere. Emil se retrage foarte sigur pe el, îşi ia haina din cuier, îmi face un semn discret cu umărul, mă ridic şi eu şi ne îndreptăm spre uşă. Dorina pare că ar vrea să se ridice şi ea, trădată de un zvâcnet spasmodic al piciorului, dar rămâne până la urmă totuşi pe pat. Restul „asistenței" e complet încremenită, par ca nişte marionete lăsate în

suspensie, în gol de maestrul-păpuşar, silit să le părăsească un pic de cine ştie ce nevoi urgente.

Lucrurile au evoluat de aici înainte foarte rapid. A fost ca şi cum intestinele lui Emil ar fi produs nu acel biet zgomot ci o adevărată explozie nucleară al cărei suflu l-a aruncat direct în patul lui slinos din căminul din Progresu'.

E ora trei dimineața. N-am mai scris nimic, creierul mi-e terci, nu mai am nici o idee, cafeaua lui Emil nu mai are efect, picotesc, îmi revin şi tot aşa. Frățiorul meu doarme nepăsător sau aşa pare în lumina slabă a veiozei, cu gura larg deschisă, cu picioarele răscrăcărate pe unul dintre cele două fotolii din sufragerie. Îmi aprind o țigară deşi mă doare gâtul de parcă aş fi înghițit jumătate din deşertul Gobi, poate asta să mă mai țină treaz. Mă uit la cerculețul roşu din vârful țigării fără nici o noimă şi asta mă linişteşte cumva. Yoghinii numesc asta „ekagrata”, „concentrare într-un singur punct”, unul dintre primele exerciții pe drumul obținerii iluminării. Din păcate, mie nu prea-mi iese pentru că „punctul” ales se tot deplasează spre chiştoc, aşa că las pe altă dată aceste experimente de Honigberger involuntar , mai ales că una dintre condiții era să te fi abținut în prealabil de la cafea, alcool şi tutun şi aprind becul. Mă ridic în picioare să mă dezmorțesc puțin şi mă plimb nițel prin cameră. Mă învârt prin fața bibliotecii şi, brusc, pulsul mi-o ia razna şi încep să asud ca un condamnat la moarte pe drumul spre scaunul electric. Nu se poate! Pe „cotorul” tuturor cărților, alături de titlu, tronează obscen numele meu! „Frații Karamazov” de Andrei M., „Demonii” de Andrei M., „Faust” de Andrei M., la fel cu „Narziss şi Goldmund”, „Lupul de stepă”, „Doktor Faustus”, „Muntele vrăjit”, „Un veac de singurătate”, „Deşertul tătarilor”, „Pe falezele de marmură”, „Omul fără însuşiri” în toate cele 5 volume, „Ferdydurke”, „Procesul”, „Ulise”, „Toba de tinichea”, „Gluma”, „Insuportabila uşurătate a ființei”, „Maestrul şi Margareta”, „Captiva”, „Sodoma şi Gomora”, „Timpul regăsit”, „Mitul lui Sisif”, „Omul revoltat”, „Falsificatorii de bani”, „Pivnițele Vaticanului”, „Condiția umană”, „Antimemorii”, „Don Quijote”, şi toate, dar absolut toate au numele meu trecut acolo unde se cuvine să apară numele adevăraților autori! Am înnebunit!! Stai, stai puțin, stai să-mi revin, mă întorc cu spatele , sper ca această halucinație bizară să înceteze, stau o jumătate de minut, mă întorc din nou cu fața la bibliotecă, numele meu continuă să profaneze cu insolență toate cărțile alea... Nu, nu, să mă calmez, e de la oboseală, de la stres, de la băutură, de la țigări, de la cafea, de la dracu’ să mă ia, n-am cum să fi înnebunit, sunt perfect conştient că nu eu am scris capodoperele literaturii universale, ştiu cine sunt, ştiu unde sunt, ştiu toată povestea de azi, în ciuda oboselii ți-aş putea da toate amănuntele, totul e neschimbat, în afară de acele litere

nenorocite care-mi compun numele ce s-au aşezat ca nişte libărci pe „cotorul" bietelor cărți! Aaa, stai puțin, e clar, visez!! Am adormit şi am visul ăsta cretin! Dar mă mişc, „e pur si muove" în mama mă-sii, văd țigara nestinsă în scrumieră, miros fumul, îl aud pe Emil sforăind cu botul lui de caşalot larg deschis, mă mai uit la bibliotecă, nici o modificare! N-are rost să-l trezesc pe Emil, ce să-i zic, că am halucinații, că am scris toate cărțile bune din literatura universală, sau măcar pe alea pe care le dețin , în ritmul ăsta într-o oră o să fiu împărat centrafrican precum Jean-Bedel Bokassa şi o să văd capul lui Emil pus în congelator ca delicatesă pentru mâine! Mă duc la baie cu o groază discretă, ca să zic aşa, merg tiptil să nu-l trezesc pe Emil, deşi aş urla să-l trezesc şi pe vreun cataleptic din Haiti, vreunul în prima fază a „zombificării", mă uit în oglindă, n-am coarne, nu-l văd pe Bob din „Twin Peaks" cu pletele alea slinoase, nu văd decât nişte ochi roşii , nişte cearcăne mari şi mecla mea cu toate ale ei. Stai puțin, Diana îmi zicea că până la un punct, chiar dacă înnebuneşti eşti conştient de asta, halucinațiile intervin la schizofrenie, nu? Sau chestia cu rămasul conştient era la obsesiv-compulsivi? Da' ăia n-aveau halucinații, parcă?! Un nou val de groază mă inundă , mâinile-mi tremură, m-a luat dracu', ce fac? Dar totul e neschimbat în afară de blestematele alea de cărți, ce mama dracului de nebunie mai e şi asta? Sau ce vis ar fi în caz că visez totuşi? Prea e totul neschimbat în rest, dacă visam trebuia să se modifice mai mult peisajul!! Trebuia să intru din sufragerie în vreo pădure, Emil trebuia să se transforme în Moby Dick sau în Adolf Hitler cerând depline puteri în Reichstag pe 23 martie 1933(vedeți,țin minte toate astea!) dar el nimic, trage la aghioase în continuare, nevoind să mă liniştească şi să intre în logica visului ! Ce fac? Merg aplecat, cu mâinile înainte şi în vârful lăbuțelor , iar ca Nosferatu al lui Murnau pe care l-am amintit în chestiile pentru Irina, să nu-l trezesc pe Emil! Ce-mi rămâne de făcut? Să mă rog! Dracu' să mă ia, sunt agnostic spre ateu, dar îngenunchez în fața icoanei kitschoase puse de babă în bibliotecă, aia cu Jesus în care el tronează pe un soi de jilț şi arată ceva cu degetul ca un politician într-o campanie electorală, cu nişte îngeraşi din staff-ul lui pe la picioare, Doamne iartă-mă pentru blasfemie! Şi iată-mă-s , la fel de caraghios precum poetul ăla comunist din „Maestrul şi Margareta" când a venit cu icoana şi-n izmene la restaurantul ăla al scriitorilor după ce dăduse ochii cu alde Woland, iată-mă deci în genunchi, încercând să-mi amintesc vreo rugăciune, ceva! Hai, un „Tatăl nostru"! Cum era, nu l-am mai zis de la 5 ani de când săraca străbunică-mea de la țară încerca să mă învețe... „Tatăl nostru, carele

eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia ta, pâinea noastră cea de toate zilele, dă-ne nouă astăzi...", simţurile mele voltairiene se revoltă, ce naiba are a face pâinea cu situaţia mea, mă rog, să continuăm! Şi arhaismele astea, „carele", ce Dumnezeu?! Emil sforăie şi mai tare, nu, aşa nu se poate, nu pot să mă rog! Trebuie! Cum era mai departe? „Şi nu ne duce pe noi în ispită, şi ne iartă nouă greşalele..." Ce atâtea arhaisme, chiar vrea Dumnezeu să vorbim ca alde Ţichindeal şi Prale „firea cea întoarsă"? Taci şi concentrează-te! „... noastre , aşa cum şi noi iertăm greşiţilor noştri". Mai departe nu mai ştiu, dar poate Dumnezeu apreciază efortul meu, mai ştii! Trag cu coada ochiului spre bibliotecă în timp ce încerc să-mi amintesc restul, nimic, nici o schimbare! Atotştiutor cum este, Doamne-Doamne s-a prins desigur de revoltătorul meu oportunism religios şi nu-i repune pe marii clasici ai literaturii universale în drepturile pe care le-am uzurpat fără să vreau! Aa, stai un pic „şi ne izbăveşte de cel rău". Cum era mai departe? Caut în abisurile memoriei mele, dar nu văd decât basmaua străbunicii mele şi nasul ei acvilin, oi mai fi şi vreun pui de aristocrat nelegitim la a nouăşpea spiţă, mai ştii? Mai era ceva cu „Facă-se voia ta, precum în cer aşa şi pe pământ"... sau asta era la început? Mai arunc o privire spre cărţi, numele meu rămâne lăbărţat acolo ca o damă de bordel cu cracele-ntinse! E inutil, nu îmi mai amintesc nimic, probabil mâine o să ajung la balamuc!

Sting lumina, mă aşez la masa unde scrisesem până atunci cu un soi de resemnare din aia aberantă, încep să-mi accept soarta şi închid ochii, poate o să adorm sau, îmi spun resturi din optimismul bolund tipic speciei noastre , poate guvernatorul, care-o fi, o să-mi comute sentinţa şi mâine totul o să revină la normal, iar biblioteca mea îşi va pierde grotescul ei specific care în momentul ăsta o face unicat în lume, cel puţin în ochii mei!

Nu ştiu cât am stat aşa, agăţat de acea „thin red line" dintre somn, trezie şi dileală când am auzit un zgomot care părea că vine din străfundurile iadului, ca un ţipăt care părea scos de Scaraoţchi însuşi după ce a fost strâns de testicule cu un desfăcător de nuci de vreun drăcuşor ghiduş şi zglobiu! M-am ridicat în picioare ,ca şi Emil, de altfel, amândoi buimaci şi parcă loviţi cu leopardul cu nouă cozi! Era, după cum probabil v-aţi prins deja, o alarmă a unei maşini parcate în faţa blocului! Zgomotul a mai durat ceva, până când într-un foarte, aproape prea târziu pentru bietele noastre timpane s-a oprit. Emil s-a întors pe partea ailaltă şi şi-a reluat somnul cu un succes instantaneu, în timp ce eu, după ce am reaprins lumina, ezitam să mă mai întorc la rândul meu spre bibliotecă. La urma urmei, e un căcat

de bibliotecă, pot trăi şi-aşa, pot funcționa social, e O.K., mi-am zis eu, totul e să nu se extindă nebunia! Simțeam că am inimi în tot corpul care-mi bâcâiau la gât, la încheieturile mâinilor, în creieri, peste tot, ce mai! În această stare, sau mai bine zis în acest hal, m-am îndreptat spre bibliotecă cu mâinile acoperindu-mi ochii ca un voal, o scenă care pun pariu, dând ipocrita modestie pe mâna REBU, că ar revoluționa tot ceea ce ştim despre comedie. Nu-i vorbă, în drum m-am împiedicat de un pantof de-al lui Emil aruncat neglijent prin mijlocul încăperii care a avut darul să-mi întârzie, dar nicidecum să-mi oprească înaintarea către pozițiile inamice aflate acum la câțiva centimetri. Într-un târziu, mi-am eliberat ochii din strânsoarea ad-hoc şi , în afară de lumina orbitoare a lustrei, am văzut cu ochii mei că lângă literele care compuneau cuvântul „Procesul" trona, aşa cum se cuvenea, numele lui Franz Kafka. Aleluia, aleluia, de două mii patru ori aleluia! Cine spunea că trăim într-o epocă fără minuni şi fără Dumnezeu? Am îngenuncheat pe covor cu cartea-n mână, sărutând numele lui Franz Kafka şi mulțumind fierbinte lui Dumnezeu! Fusese un vis, fusese o halucinație temporară, îmi scuipase Emil în cafea şi obținuse un asemenea efect, toate astea nu mai contau! Am decis pe loc fără nici o ezitare că toată ştiința modernă e un mare moft şi că scolasticii aveau dreptate cu acel pe nedrept blamat „Crede şi nu cerceta!". Chiar nu mă mai interesa ce fusese , atâta timp cât totul se terminase cu bine! Însă în acelaşi moment un nou ghimpe mi-a străpuns inima precum unui pedestraş francez o săgeată englezească la Agincourt. Dacă mi se juca o nouă festă satanică? Dacă, pentru a se sublinia şi mai mult absurdul condiției umane într-o lume fără țel şi fără Dumnezeu, doar Kafka,ale cărui opere reprezintă, după cum ne-o spune manualul de literatură universală de-a XII-a, simbolul acestui absurd alături de alții, îşi reprimise drepturile şi restul cărților continuau să fie pângărite de nevrednicul şi între toate deja odiosul meu nume? Cu o groază întreită față de prima încercare, mi-am permis să privesc întreaga bibliotecă .Slavă Ție, Doamne, totul revenise la normal! Am îngenuncheat din nou şi mi-am cerut iertare acelei icoane pentru gândurile ticăloase pe care le avusesem în timpul simulacrului meu de rugăciune. Cum nu aveam cu ce să sărbătoresc revenirea mea printre cei vii şi sănătoşi la cap, mi-am aprins o țigară şi mi-am mai pus un pahar de bere trăzvită din pet-ul care zăcea la picioarele lui Emil. Nu conta, pentru mine eclipsa şi gustul nectarului, care-o mai fi fiind şi acela, pe care-l sorbeau zeii tolăniți în ale lor jacuzzi din Olimp!

Mă simțeam , probabil, cam aşa cum se simțise Dostoievski după ce trimişii țarului anunțaseră verdictul de grațiere, chit că se pare că fusese o farsă aranjată şi elaborată cu grijă. Probabil că Fiodor Mihailovici trebuie că va fi aruncat priviri insistente după aceea către spânzurătoarea care-i fusese destinată. Sau trebuia să fie împuşcat? În fine, spânzurătoarea sună mai mişto! Cam aşa, la răstimpuri, în ciuda imensei mele uşurări, mă mai uitam din când în când spre bibliotecă, temându-mă să nu-mi văd iarăşi numele cotropitor proțăpit peste sărmanele „cotoare". Mi-am amintit atunci care fusese povestea acelei biblioteci după plecarea babei mele transatlantice. La început, biblioteca ei consta în vreo treizeci de cărți , proaste toate, Sandra Brown, Danielle Steel ori literatură comunistă veche, românească şi sovietică, tratând momente epocale gen Bumbeşti-Livezeni sau prezentându-ne pagini glorioase din eroicul efort depus de popoarele Uniunii Sovietice în timpul industrializării din primul cincinal ori în „Marele Război pentru Apărarea Patriei". Fireşte că mă jenau şi mă enervau de fiecare dată când le vedeam, dar decizia care a urmat a fost catalizată de nişte remarci ironice pe care mi le-a făcut Diana la una din primele ei vizite care sunau cam în genul:

–Aa, citeşti Sandra Brown, ți-ai descoperit brusc latura sensibilă, duioasă, mi-a citat ea o replică a lui De Niro din „Promontoriul groazei"...

Sau pe aproape. Aşa că mi-am adus de acasă în tranşe cele mai valoroase cărți pe care le cumpărasem în cei trei ani de când eram în Bucureşti, toate una şi una, muc şi sfârc, mă rog, vi le-am citat mai devreme. Într-o lună, adusesem vreo 40 de cărți din aistea şi pe cele ale babei, provizoriu, până la întoarcerea ei, le-am aşezat în trei mormane lângă Water-Closet. Citesc întotdeauna când sunt pe budă, dar atunci m-am hotărât că trebuie să citesc ceva adecvat acelei activități şi să nu mai pângăresc marile capodopere citindu-le în miasmele acelea. Aşa că mă distram citind acele rebuturi ale literaturii care, credeam eu, stăteau la locul pe care-l meritau, în timp ce cărțile mele, cărțile care mă reprezentau îşi împrăştiau lumina, înseninând acea sufragerie încâlcită care aducea cu o mică junglă de apartament, plină de muşcate, cactuşi, ficuşi, portocali, lămâi sau curmali. Acum îmi dădeam seama că începusem să devin exact ca Marius, profesorul, pe care-l ironizasem înainte, şi mai derizoriu încă, pentru că singurul public în fața căruia expuneam acele biete cărți eram eu însumi, foarte rar Diana. Şi deodată am avut o nouă revelație şi am înțeles toată semnificația momentului meu de nebunie, visului meu sau ce-o fi fost, nici până în

ziua de azi nu ştiu asta cu siguranţă. Cărţile alea etalate acolo cu vulgaritate şi fără pic de graţie, „cotoarele” lor, de fapt, cu acele titluri celebre şi cu numele celor care le scriseseră nu mai existau pentru conţinutul lor pentru că, de când le adusesem acolo, de-abia le mai răsfoisem, ele erau captivele stupidei mele vanităţi, exact ca în cazul lui Marius. Asta mă face să înţeleg că toate definiţiile date omului până acum sunt greşite, nici una nu i-a prins specificul adevărat. Omul nu este „o fiinţă socială”, nici „fiinţa care are nevoie de sacru”, nici un „rezultat al raporturilor de producţie”, nici „fiinţa guvernată de inconştient”, nici „o formă a voinţei de putere”, nici „fiinţa aruncată în lume”, nici creatorul şi agentul „progresului infinit”, nici măcar „animalul fără pene şi cu unghii late” al lui Platon. Sau este toate astea la un loc, dar nici una nu-i „prinde” specificul în năvod ca o definiţie simplă pe care toţi am avut-o pe buze la un moment dat: „omul este cel care corupe orice”. Cărţile sunt culmea acestei coruperi. Cărţile , cele pe care noi, ca simpli „particulari”, le avem în bibliotecă sunt doar o stratagemă de prmomovare a propriei persoane neînsemnate, ne punem sub picioarele noastre de pigmei toată literatura universală şi, în general, toate cărţile bune care s-au scris şi care ne-au nimerit în gheare care,în acest context, nu ajută decât să ne urce egolatria la nivelul atins de „Empire State Building”. Aceste cărţi, dragi bibliofili, n-au nimic spiritual, sunt doar o „Viagra” destinată obţinerii unei erecţii continue a ciomagului vostru metafizic numit „orgoliu”! După ce le citim, după ce le „mistuim”, cărţile bune ar trebui arse pentru a nu mai sluji scopurilor de „promovare” ale tuturor pigmeilor şi boschetarilor spirituali din toată lumea asta! Ar trebui păstrate , fireşte, câteva exemplare undeva, departe de ghearele libidinoase ale tuturor egomaniacilor din lume, dar ar trebui dată o lege , ceva ca în „Fahrenheit 451”, pe alte baze fireşte, prin care, odată citită o carte bună de cineva, ea trebuie arsă pe loc! Şi nu ar trebui admisă decât posesia cărţilor proaste, pentru că doar alea merită să se lăfăie în bibliotecile noastre! Atunci să vă văz cu strategiile voastre de promovare ale mărfii de proastă calitate care sunteţi voi, aşa-zişii „intelectuali” şi „bibliofili”!

Ştiam acum pe loc tot ceea ce era de făcut. Puteţi să mă credeţi în continuare nebun, dar găsisem soluţia pentru restul de bani! Cum nu puteam să ard acele cărţi, nu-mi rămânea decât să le vând. Cuprins de frenezie, am adus geanta mea de voiaj şi am început să scot cărţile din bibliotecă. Una câte una, cădeau în geantă ca nişte cărămizi . Făcusem pe loc un calcul simplu: am vreo 40 de cărţi, toate „bune” şi destul de noi, dacă le ducem la un

anticariat ceva mai scump putem să luăm binişor vreo 8 milioane, dacă am primi, în medie, cam 200 000 pe carte! Nu aveam nici un regret, nu-mi rupeam nimic din suflet, erau doar nişte bucăţi de hârtie care-şi făcuseră treaba. Le citisem, acum zăceau acolo complet nefolositoare, ca nişte stive de lemne de foc pe cale să putrezească pe care vreun ţăran lăudăros le ţine ca să arate cât de „gospodar" e. Nu încăpeau toate în geanta de voiaj, normal. Restul le-am pus într-o sacoşă de rafie rămasă prin bucătărie. Sacoşa asta de rafie e un adevărat simbol al României contemporane, e „brandul" indiscutabil al celor sub „pragul de sărăcie", o poţi vedea în autogări, în trenurile personale supraaglomerate cărată de ţărani care vin sau se duc la piaţă, de navetişti sau de studenţii săraci din provincie veniţi să-şi ia „pachetul" cu mâncare pus de părinţi şoferului de autobuz. În fine, în contextul ăsta chiar nu mă deranja. După câtva timp, toate cărţile mele erau gata să contribuie la umplerea completă a golului nostru financiar. Cărţile babei aveam să le pun mai târziu la locul lor.

L-am trezit pe Emil şi i-am anunţat marea veste pe care a primit-o complet buimac şi neîncrezător, ca şi cum l-aş fi anunţat că urma să-mi donez un rinichi pentru a face rost de bani. Nu i-am mai povestit cum ajunsesem la soluţia salvatoare; bietul om rămăsese mut de recunoştinţă, nevenindu-i să creadă cât de bun prieten puteam să-i fiu. L-am lăsat să creadă asta. Uneori, adevărul e atât de ciudat încât nu-ţi vine să-l zici nici celui mai bun prieten. Era cinci şi jumătate deja, aveam timp destul, puteam să plecăm pe la 9 spre anticariat şi puteam rezolva chiar înainte să ajungem la Irina. Nu mai puteam scrie nimic, mi se părea că era de ajuns, depăşisem cele 10-12 pagini cerute, dar n-aveam nici o idee despre valoarea chestiilor mâzgălite acolo.

La un anticariat mai scump, în jur de ora 10. La „casă" tronează o madamă încă „bine", la vreo 50 de ani, urlător rujată şi fardată, care inspectează cu atenţie cărţile una câte una, scrie ceva la răstimpuri într-un carneţel, butonează de zor la un calculator şi alternează toate astea cu indicaţii scurte şi răstite la adresa celor doi tineri care fug ca disperaţii, „zbârnâie" dintr-un colţ în altul al sălii, fie aranjând „ rafturile", fie îndicând locul unde se găseşte cine ştie ce titlu vreunui client. La un moment dat, se aude o mică bufnitură a unei cărţi care i-a scăpat pe jos unuia dintre „asistenţi". Tanti ridică ochii dintre fostele mele cărţi şi-l strigă cu o voce ascuţită pe împricinat:

–Adrian! Aici!

Bietul băiat se prezintă gâfâind, ca un câine de vânătoare la vreun „apporte!”al stăpânului. Cucoana îi spune pe un ton plictisit, fără să-l învrednicească nici măcar cu o privire:

–Am auzit un „poc”! Dacă vă tremură mâinile, n-aveți ce căuta aici!

Băiatul se întoarce la locul cu pricina, aruncându-i Coanei Mari care nu-l poate vedea o privire plină de ură neputincioasă . Am obsevat că i se mişcau buzele, şi mi s-a părut că pot citi din schimonoselile lor un „Futu-ți morții mă-tii!”. Emil e smirnă, încă sub efectul a ceea ce el crede că e marele sacrificiu pe care l-am făcut pentru el, şi ține cu mare grijă în brațe mapa jerpelită în care am pus chestiile scrise pentru Irina. După un timp, femeia îşi scoate ochelarii şi-mi zice:

–Vă pot da şase opt sute pe tot ce aveți aici!

Mda, după calculele mele ar fi fost mai mult, dar nu mai e cazul să mai comentez. Femeia caută într-un sertar, scoate un teanc de bani, îi numără cu o dexteritate uimitoare, cred că mie mi-ar lua de cinci ori mai mult să fac asta, , sunt majoritatea de o sută de mii. Între timp, un client exagerat de pretențios, un domn cu bărbuță şi voce pițigăiată, genul de profesor pensionar, îl tot sâcâie pe celălalt băiat:

–Aveți ceva de Palahniuk?

–Da, „Fight Club”.

–A, nu, eu voiam „Bântuiții”.

–Mă scuzați, nu ştiu nici dacă a apărut traducerea în română.

–„Declinul Occidentului” de Spengler aveți?

–Nu, n-avem nimic de Spengler.

–Dar de von Keyserling, ceva nou?

–Numai „Jurnalul de călătorie al unui filosof” , volumul I.

–Eu voiam volumul II, pe primul ştiți că l-am luat tot de la dumneavoastră acum două săptămâni.

–Nu mai țineam minte, mă scuzați...

–Dar de Ferdinand de Saussure aveți ceva?

Emil zâmbeşte şi-mi şopteşte în timp ce număr şi eu banii, mult mai încet decât patroana:

–Eu i-aş zice în locul ăstuia : „Avem Ferdinand de Sosugi, tataie!”.

Dar asta nu se întâmplă şi pe când noi părăseam anticariatul, băiatul, departe de a fi devenit un Tyler Durden de cartier, încă îi dădea docil răspunsurile cuvenite antipaticului client care voia, probabil, să-şi umple cu ceva timpul.

După ce am băgat sacoşa de rafie în interiorul genții celeilalte (eram doar în centru,nu?) , am pornit spre Universitate pe I.C. Brătianu. Pe una din clădiri ne întâmpină o duduiță maare ca äia din videoclipul „Stoneşilor" cu „Love is strong", cu o pereche de colanți incomplet rulați pe copane, aplecată uşor şi cu buze senzuale, groase, larg deschise. Trebuie s-o bagi pe tanti Eva la înaintare, orice ai vinde, e rețeta sucesului azi.
Sexul... Îl găseşti în ziua de azi peste tot. Se pare că toată istoria umanității nu e decât căderea dintr-un exces în contrariul lui. Timp de vreo 1900 şi ceva de ani, ascuns, blamat, negat, afurisit, considerat în general ca fiind cel mai mare rău, „De-Nespus"-ul par excellence. Copiii puteau privi un mort , dar să vadă doi oameni făcând sex , asta era oroarea absolută...

Azi situația s-a schimbat radical. Găseşti sexul peste tot: în panourile gigantice de pe magazine sau de pe cine ştie ce alte clădiri unde manechine contorsionate încremenesc în poziții erectogene, în reclamele T.V. unde e nelipsită vreo păpuşă care-şi bagă suav vârful degețelului în gură deşi ni s-a spus de mici că e nepoliticos să ții degetele băgate în nas şi în gură, pe paginile ziarelor unde lângă figura vreunui papițoi dotat cu cravată ,costum şi şorici gros cât un sequoia, care , întâmplător, o fi vreun prim-sinistru vezi un „display" de buci şi țâțe care te fac să crezi că ziua instaurării unui guvern mondial prezidat de Cicciolina nu e departe, căci, mai nou, tirajele unor ziare se măsoară nu în numărul de exemplare scoase ci în perechile de ochi masculini beliți ... Îl mai găseşti în toate discuțiile, în toate filmele şi mai ales în toate cărțile. Nu, nu sunt puritan defel, nu mi-au crescut principii şi nu mi-am luat un amvon şi o adunătură de bigoți care să mă asculte în leasing, nici pomeneală! Numai că nu-mi place ce se întâmplă şi, pe măsură ce înaintez în aceste gânduri , îmi apare brusc în minte figura flocoasă a lui Karl Marx. Nu sunt comunist, relaxați-vă, nu sunt nici măcar de stânga, dar omul a zis-o cu „opiumul"! Oamenii au avut permanent o mare problemă cu realitatea, au avut mereu nevoie de un „îndulcitor" ca s-o suporte. Ceaiul de rădăcini al realității e mult prea amar, are nevoie mereu de lingurițele de zahăr ale religiei, ideologiilor sau ale altor lucruri similare. Cam o mie opt sute şi ceva de ani creştinismul şi-a asumat acest rol, vorbesc de civilizația europeană, pentru că n-aş vrea

să-mi dau cu părerea despre alte zone. Europenii au depăşit graţie acestui narcotic spiritual încercări care l-ar ucide pe omul mediu de azi în câteva ore. Şi nu mă refer neapărat la ciumă, războaiele pline de jupuiţi de vii, traşi în ţeapă şi tăiaţi cu fierăstrăul, mă refer la viaţa de zi cu zi a unui om din Evul Mediu. Totul putea fi suportat, atâta timp cât aveai şansa de a aconta un loc în Rai, iar toate chinurile unei existenţe care azi ne-ar părea pe bună dreptate insuportabilă păleau în faţa ameninţării cu petrecerea unei eternităţi în Iad. După ce alde Voltaire în prima fază, apoi Schopenhauer, Darwin, Baudelaire, Rimbaud, Nietzsche, Wilde şi Marx au administrat creştinismului lovituri care l-au făcut în cele din urmă o formă goală de conţinut au apărut ideologiile despre care atâţia au spus că nu sunt altceva decât „religii-surogat". După cum spun politologii cu înclinaţii filosofice, băieţii ne-au promis un paradis pe pământ, e drept că nu aici şi acum , ci în „viitorul luminos". Pentru asta trebuia să faci o nimica toată, să omori toţi evreii din lume sau să-i razi pe „burgheji", mama lor, cu sau fără aportul Anei, al lui Luca şi al lui Dej(i). Ne-am plictisit şi de asta, chiar mai repede, aşa că nu am găsit altceva mai bun decât să ne întoarcem la bătrânul sex. Numai că pe cât de des e sexul prezent pe panouri publicitare, pe marile şi micile ecrane, pe ambalajele de iaurt, de ciocolată, pe Internet şi în cărţi pe atât de rară a devenit prezenţa lui în dormitoare. Vrem- nu vrem, o să ajungem în curând, depăşindu-l pe celebrul patruped pavlovian, să nu ne mai excităm atunci când vedem o femeie goală ci atunci când vedem un poster, ambalajul unui iaurt sau al unei gume , un ecran sau un ziar. Să ne fie de bine!

Căminul Irinei. În ciuda faptului că, aparent, lucrurile sunt rezolvate, suntem foarte tensionați amândoi. E ora 12 fără 5, am mers din nou pe jos până în Grozăveşti cu toate că la mine efectul cafelei extrem de tari pe care mi-a făcut-o din nou Emil de dimineață începe să se ducă. Resimt noaptea nedormită, dar mi-e şi teamă că cine ştie ce s-a mai întâmplat. Poate n-a făcut rost de bani, poate s-a răzgândit, Dumnezeu ştie. Mă liniştesc, spunându-mi că dacă era ceva m-ar fi sunat. Emil a fumat în continuu tot drumul de la Universitate până aici. Uitându-mă la mapa distrusă pe care Emil o ține la piept mi-amintesc de Sorin şi de mapa lui impecabilă, precum şi de faptul că azi aveam cursuri de la 10 la 6 seara. Chiar nu mă interesează, am timp să fac ceva absențe, semestrul de-abia a început. Stăm puțin pe aceeaşi bancă de ieri, dar suntem prea neliniştiți şi ne tot foim amândoi , aşa că decidem că e mai bine să ne ridicăm şi să mergem. De data asta, Emil nu mai face nici un fel de mofturi şi mă urmează fără comentarii sus. Jos, acolo unde trebuia să ne lăsăm actele, nu e nimeni aşa că ne vedem de drum. Mai trece câte cineva, dar sunt atât de stresat încât nu văd nici o față, nimic, nu simt decât nişte umbre fâşâitoare care trec pe lângă noi.

Peste un sfert de oră, totul e complet lămurit. Deasupra frigiderului de la intrare se pot vedea atât cele 10 milioane cât şi mapa jerpelită conținând ale mele fragmente dintr-un roman inexistent. Noi trei stăm întinşi pe jos, rezemați de pat, ca în vremurile noastre bune din anul I de facultate, bând fiecare câte un pahar de vin şi fumând. Atmosfera e extrem de relaxată, Emil şi Irina se înțeleg de minune cu toate că nu s-au mai văzut de ani de zile. Această ciudată fraternizare se produce prin intermediul singurului subiect comun abordabil: eu. Emil nu mai conteneşte cu laudele, povestindu-i Irinei despre ceea ce el crede că a fost teribilul meu sacrificiu, ăla de a-mi vinde cărțile, iar Irina e absolut

convinsă, cu toate că n-a citit nici un rând, de genialitatea celor scrise acolo şi de ce roman supermişto va ieşi, sugestionată poate de cât de greu s-a înduplecat Emil să elibereze mapa din strânsoarea pectoralilor şi a brațelor lui. Tac mai mult sau mai puțin şi sunt cuprins de sentimente contradictorii: flatat până la ceruri de cât de bine am putut ieşi din povestea asta neavând nici cea mai vagă umbră de merit, dar şi jenat față de oamenii ăştia care mi-au ridicat fiecare câte un monument, fals până la Dumnezeu ca toate monumentele: unul mă crede sfânt, un model al prieteniei, iar cealaltă mă crede geniu. Iată-mă, aşadar, în postura unui şarlatan fără voie. Mă gândesc în timp ce totuşi mă bucură voioşia din cameră că viața mea e un fel de supermarket metafizic în formă de labirint: cu cât mai mult încerc să scap de modelul ăsta care mi-a fost inoculat de când mergeam de-a buşilea, ăsta de a arăta cât de tare sunt, cu atât mai mult mă afund în el. Orice-aş face, tot îmi vând marfa chiar când eu cred că mi-am închis prăvălia, şi asta față de cei mai apropiați oameni! Aş vrea să le spun adevărul, dar ce aş rezolva cu asta? N-aş face decât să-i dezamăgesc şi să-i amărăsc, ori taman de asta nu au nevoie! Las lucrurile aşa cum s-au brodit şi plecăm în final într-o atmosferă sărbătorească. Emil ia banii cu gesturi precipitate de condamnat care-şi citeşte textul grațierii, iar Irina se şi repede spre acele foi, spunând că se apucă pe loc să citească. Sunt pe deplin convins că autosugestia e atât de mare, încât, oricât de slabe ar fi chestiile scrise acolo, ea le va considera în continuare absolut geniale .

Emil îşi aminteşte pe scările căminului că trebuia să se întâlnească şi cu taică-său la Universitate la ora 2. Problema noastră e complet rezolvată, totuşi simte nevoia să-l vadă , poate că vor reuşi să stea măcar puțin de vorbă. Mă uit la ceas, e unu şi zece. O luăm tot pe jos spre Universitate, iar Emil continuă tot drumul cu osanalele până-i spun să se potolească, n-am făcut decât ceva foarte normal etc etc etc. Dacă mai repeta mult, începeam să cred şi eu chestiile astea. Aşa se naşte cultul „eroilor", dacă Thomas Carlyle ar fi fost aici să vadă lucrurile astea nu mai auzeam de el! În fine, ajungem pe la fără 10 şi ne postăm în pasaj, chiar la ieşirea din gura de metrou. Nu l-am văzut niciodată pe babacul lui Emil şi mă întreb cum va decurge întâlnirea. După ceva timp de aşteptare încordată din partea lui Emil şi curioasă din partea mea, un tip scund, grăsuț, brunet, cu mustață , cu ochelari şi având în mână o sacoşă se detaşează din mulțime, îndreptându-se țintă spre Emil, îi predă sacoşa , se scormoneşte în buzunarul drept al pantalonilor de unde scoate trei bancnote de o sută de mii , i le dă şi apoi îi zice:

–Hai că nu mai am timp, trebuie să plec.

După asta , pleacă cu o agilitate de care nu l-aş fi crezut în stare după „gramaj" şi dispare curând dincolo de ieşirea spre Teatrul Național. Totul s-a petrecut halucinant de repede ca în filmele alea cu spioni în care un agent vine şi-i predă celuilalt documentele cerute şi apoi o şterge rapid pentru a nu stârni suspiciune. Nu numai Emil a rămas fără glas, nici eu nu ştiu ce aş mai putea zice într-un context ca ăsta. După ceva timp, Emil îmi spune cu o voce care se vrea nepăsătoare:

– Miroase a haleală, măcar ne-am făcut cu masa de prânz. Hai la fântână să mâncăm ca țăranii, ce zici?

Aşezați pe o bancă limitrofă celei pe care am stat ieri, mâncăm copanele de pui şi cele câteva bucăți de carne de porc din interiorul sacoşei. Emil mănâncă plin de furie ca şi cum şi-ar imagina că-l devorează pe taică-său la vreun ospăț de consacrare în poziția de „canibal-manager". După ce terminăm de mâncat, Emil îmi spune că e obosit şi că vrea să doarmă şi îşi mai numără odată banii. Îmi mai rămân şi mie şase sute de mii, ceea ce nu e rău deloc. Ne despărțim la intrarea în acelaşi pasaj şi mă pomenesc singur, având la umăr geanta de voiaj al cărei unic conținut nu e decât sacoşa de rafie. În lipsa unui prieten, Bucureştiul îmi trezeşte sentimente expresioniste, mă simt pierdut ca un pui de câine căruia de-abia i-au mijit ochii, aruncat pe vreun maidan de un țăran a cărui cățea a fătat prea mulți pui. Mă mai uit odată la toți oamenii ăştia care-şi continuă goana lor pe repede înainte, trecând pe lângă mine, frecându-se de mine, îmbrâncindu-mă fără să vrea, pentru că sunt postat în mijlocul trotuarului ca o sperietoare fără obiectul muncii. Îmi potrivesc pe umăr geanta de voiaj care nici ea nu e mai acătării decât sacoşa de rafie, pe ea nu scrie „Marlboro" ci „Marlbro", mă rog, la repezeală nu se vede, şi-mi vin instantaneu gânduri de ducă. M-aş duce la Cluj, dar de-abia am fost acum zece zile şi banii nu-mi ajung şi pentru întoarcere şi pentru alte chestii, că nu pot s-o las pe Diana să-şi spargă toți banii pe mâncarea mea. Mă uit la ceas şi văd că e două şi douăş'cinci. Mai e personalul de 5 către casă cu care, mi-amintesc acum, merge şi Alexandru. Bine, am bani să merg decent cu autobuzul spre casă, dar simt nevoia să vorbesc cu cineva despre toate chestiile care s-au întâmplat în ultima zi şi ceva. Urăsc incapacitatea asta a mea de a face față singur momentelor de genul ăsta, orgoliul mă biciuieşte nițeluş, dar numai gândul că rămân în compania Sandrei Brown şi a Zoiei Kosmodemianskaia mă face să iau decizia definitivă.

Nu c-aş regreta că mi-am vândut cărțile, dar n-am nici măcar un rahat de televizor, baba mi-a scos cablul când a plecat în State fără să mă întrebe, ca să nu consum curent... În fine. Singurul lucru care mă face să mă bucur că mă duc acasă e camera mea, patul meu în care nu risc dimineața să mă întreb dacă Azazello şi Koroviev nu m-au teleportat la mama dracului, cum am tendința să fac în fiecare dimineață în orice pat închiriat în care m-aş găsi. Urmează, bineînțeles, interogatoriul de rigoare al maică-mii, dacă mi-a ajuns mâncarea, dacă mi-au ajuns banii, dacă nu am răcit, dacă am fost la toate cursurile, dacă m-am mai întâlnit cu „derbedeul” ăla, acum de ce nu mi-am adus rufele şi casoletele murdare dacă tot am venit, ce caut cu geanta asta goală... Mda, asta e chiar o problemă şi, dacă mă grăbesc puțin, am timp s-o rezolv şi pe-asta. Zbor până la stație taman la timp ca să prind un 69 şi mă aşez pe un loc liber, e destul de gol troleul. Mă uit pe geam, Bucureştiul ăsta face tot posibilul să-l părăsesc azi, soarele reumatic de ieri a fost înlocuit în tură de nişte nori spălăciți, constipați, care se screm de dimineață să arunce nişte ploaie deasupra noastră, dar nu prea le iese. În troleu sunt mai mult pensionari, doi dintre ei dezbat cu ardoare noutățile zilei, bucuroşi nevoie mare că premierul Năstase s-a decis în fine să-l răcorească nițel pe şturlubaticul primar general Băsescu. Încerc să ignor tot, nici nu vreau să mă uit pe geam, nici nu vreau să-i ascult pe venerabili. Dar ochiul meu închis afară nu vrea să se deschidă nici înlăuntru, aşa că, volens-nolens, mă familiarizez cu toate subtilitățile juridice ale dosarului „Flota”. E deja trei şi cinci, troleul e pe la „Favorit”. Schimbul de generații se produce în sfârşit în troleu , bătrânii politruci-chibiți au lăsat locul unor puştani de liceu care discută la fel de aprins despre ce papară a încasat Iisus în „Patimile...” lui Mel Gibson. Oricât de diferite ar fi, ambele generații au în comun pasiunea pentru detaliile tehnice, se ajunge la o numărătoare aproape precisă a loviturilor de bici, a flegmelor şi a labelor romane încasate de Iisus. Discuția îşi atinge apogeul tocmai când trecem prin fața unei biserici din lemn, imitație după alea maramureşene, proaspăt construită pentru a ostoi setea de sacru a locuitorilor din Drumul Taberei. Cobor în sfârşit pe la trei şi douăzeci în stația mea, bucuros că mi-am ajustat cultura generală cu informații noi din domeniul procedurii juridice şi din cel al artelor marțiale din timpul în care a trăit printre noi Mântuitorul nostru.

Tropăi pe scări cu aceeaşi grabă cu care am plecat ieri dimineață, deschid uşa, arunc de-a valma casoletele murdare de resturi de mâncare într-o sacoşă de plastic fără să

le mai spăl, mă duc la sacul cu rufe murdare, umplu cu ele o nouă sacoşă , mai mare, cu o duduie botoasă şi ţâţoasă pe ea care face reclamă unui centru comercial de-abia deschis , scot sacoşa de rafie din geanta de voiaj , pun cele două chestii, dau o raită pe la budă să-mi ţin vezica sub control pe tren şi la fără douăzeci mă găsesc din nou în staţie aşteptând 105-ul care să mă ducă spre Basarab. După zece minute în care am timp să mai trag un fum, autobuzul cu pricina soseşte, aproape gol şi el. Mă aşez şi cad într-un fel de picoteală, mă ia şi pe mine somnul după noaptea de ieri, întreruptă de-abia în Grozăveşti de studenţi ca şi mine care se urcă şi umplu tot autobuzul. Pe genţile unora, surori bune cu a mea, se pot citi inscripţii precum „Adibas", „Poima", „Kenvlo" şi altele asemenea. Aoleu, e vineri, e ziua de vârf , o să fie „full" şi la casa de bilete şi în tren, sper că Alexandru a avut inspiraţia să vină mai devreme şi să se aşeze la coadă ca să-i pot da banii şi carnetul meu de călătorii pentru reducere, altfel pierd trenul. Cobor în staţie la Basarab pe la 4 şi 10, aparent devreme, dar nu şi pentru ziua de vineri. La intrarea în săliţa unde sunt casele de bilete, o mulţime de oameni se calcă pe picioare, se-mping, se-njură printre aceleaşi sacoşe de rafie, genţi ponosite, găleţi cu brânză, ba chiar văd iţindu-se pe la mijlocul primei cozi un cap sâsâitor de gâscă dintr-o papornită. Mă uit cu disperare după Alexandru pe care în fine îl văd în partea dinspre casă a cozii, aproape strivit între o ţărancă bătrână de dimensiuni monumentale şi un tip musculos şi cefos care poartă o uniformă de agent de pază pe care scrie „Scorseze". Îi fac semn şi-l strig, mă vede, îmi scot banii şi carnetul de călătorii şi, cu o îndemânare de care nu mă credeam în veci în stare, mă strecor prin mulţime şi i le plasez.

Odată rezolvată problema biletelor, începe a doua fază a operaţiunii, încercarea de a găsi un loc. Deşi mai e cam o jumătate de oră până la plecare, trenul e aproape plin. Suntem obligaţi , vorba lui Paşadia, să dăm cu scârbă o luptă pentru care nu suntem făcuţi pe care, inevitabil, o pierdem. Rămânem pe culoar cu genţile lângă noi, obligaţi să stăm până la plecarea trenului lipiţi de ferestre ca înaintea unei execuţii pentru a face loc omenetului care nu se mai termină. Suntem însă obişnuiţi aşa că, la plecare, ne aşezăm pe genţile noastre, ne aprindem câte o ţigară (pe vremea aia încă se mai putea fuma în trenuri!) şi începem să vorbim. Mă revărs asupra bietului om ca un vulcan noroios, împroşcându-l cu toate detaliile ultimelor 30 şi ceva de ore, fără să-mi pese de cei care coborau şi urcau la fiecare staţie în care trenul oprea cam din 10 în 10 minute. Mă dau maşinal la o parte, vorbesc şi iar vorbesc, Alexandru mă ascultă, din când în când mai trec şi nişte ţigănci cu

ceasuri, şosete şi reviste. Declamații precum „Avem şosete ieftine, băieții! Ceasuri! Ceasuri! Trei reviste la zece mii!” se interpun între urechile lui Alexandru şi logoreea mea neîntreruptă, dar nu mă las, îi dau înainte, îmi expun şi teoriile mele cu care v-am plictisit şi pe voi pe la început, îi explic de ce țin atât la Emil, ajung prin asta şi la chestia cu Copilul ca Marfă Supremă pentru părinți , toate vechile mele obsesii, parcă geanta pe care stau a căpătat contururile unui divan psihanalitic, dar lui Alexandru încă nu i-au crescut barbă căruntă şi ochelari , al meu amic nu dă semne că s-ar metamorfoza în Sigmund Freud şi suntem tot într-un personal jegos şi nu în vreun comod interior vienez aşa că până la urmă mă opresc, îmi mai aprind o țigară şi-l las şi pe el să se exprime.

Alexandru îşi netezeşte un pic scaunul ad-hoc şi începe să vorbească:

–Pe mine chestiile astea nu mă ating deloc. Nu că nu aş înțelege că te rod, că te macină, dar de la mine ai mei nu au cerut niciodată nimic. Ştii, că ți-am mai zis, eu sunt un „decrețel”, m-am născut doar din voința lui Ceauşescu, înțelegi? Ai mei erau deja bătrâni , soră-mea avea cinşpe ani... Nu că fac mare dramă din chestia asta, pentru că într-un fel m-am bucurat de nişte avantaje. Cu taică-meu am avut mai degrabă o relație de vecinătate, nu ne-am certat niciodată, dar nici nu ne-am luat în brațe. Maică-mea e ,oricum, bună de felul ei şi a ținut la mine fără să-mi ceară niciodată nimic. Eu nu sunt ca voi, înțelegi, nu m-am născut pentru a îndeplini nişte cerințe, nu am fost proiectul părinților mei, m-am născut din toana unui tembel, pot să fac orice...

Discursul calm al lui Alexandru e întrerupt de soneria enervantă a telefonului meu, o chestie după Bach care, vorba cuiva, sună în contextul ăsta chiar ca dracu’. Ca să vezi, sunt chiar ai mei! N-am nici un chef să vorbesc cu ei chiar în momentul ăsta aşa că resping apelul. Nimic! Oamenii sună în continuu ca disperații, în stilul lor! Mai resping odată apelul, dau telefonul pe „silent” şi-l bag în buzunarul gecii.

Alexandru reia:

–Dacă vreau, pot să mă ratez , pot să mă distrug, pot să mă droghez, pot să ucid, pot să le țin discursuri nihiliste alor mei că mă sinucid mâine, la fel pot să am nevastă şi zece copii, să fiu „pater familias”, nu mă simt răspunzător față de nimeni, cu atât mai puțin față de ai mei, pot să-mi bag picioarele în absolut orice, nimeni n-o să-mi scoată ochii cu nu ştiu ce „datorie” sau „responsabilitate” pe care aş avea-o. Ceauşescu a reuşit, în cazul meu, să realizeze idealul ăla existențialist, ştii, cu „libertatea absolută”. Nu ți se pare mişto?

–Normal, din afară! Dar nici eu nu pot să înțeleg deloc chestia asta, nu mă pot pune în locul tău. Eu mă simt nu ca ceva care zboară în bătaia săgeții, dacă mă-nțelegi, mă simt ca fiind chiar săgeata! Îți închipui o săgeată deja lansată din arc întrebându-se asupra traiectoriei, ce să facă, s-o ia la dreapta, la stânga, în sens oblic față de țintă? Asta încercăm să facem, eu şi cu Emil...

Alexandru a zâmbit ironic:

–Hai, mă Andrei, tu şi metaforele astea ale tale!

Tăcem apoi. Lumea continuă să urce şi să coboare. Apoi, parcă ceva mă împinge să îmi bag mâna în buzunar. Scot telefonul şi văd pe ecranul aprins nişte litere care compun cuvântul „Acasă” zbătându-se ca nişte insecte prinse acolo, parcă voind să-l spargă şi să vină spre mine amenințător. În cele din urmă, după ce tuşesc să-mi „dreg” vocea, mă decid să răspund.